

ΕΥ. 30
4/40
232

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΒΗΣΣΑΡΙΩΝΟΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΛΑΡΙΣΣΗΣ

ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ

ΚΑΙ ΚΤΙΤΟΡΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΩΝΥΜΟΥ ΜΟΝΗΣ

ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΥΛΩΝ

ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΕΡΟΝ ΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΔΟΥΣΙΚΟΥ.

Ἡ ἁσματικὴ Ἀκολουθία, σὺν αὐτῇ δὲ καὶ ὁ μετ' ἐγκωμίου Βίος αὐτοῦ· νεωτέρᾳ φράσει συγγραφείς. Ἐκδοθέντα ἐν τῷ τοῦ Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως Τυπογραφείῳ, ἔτει 1800, σπουδῇ θερμῇ καὶ ἐπιμελείᾳ τοῦ Πανοσιωτάτου ἁγίου Ἀρχιμανδρίτου καὶ Ἡγουμένου τῆς αὐτῆς ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Δουσίκου Κυρίου Κυρίου ΙΕΡΟΘΕΟΥ καὶ ἀναλώμασι τῶν ὀρθοδόξων καὶ εὐλαβῶν Χριστιανῶν.

Προσετέθη δὲ τούτοις καὶ εἰς Κανὼν παρακλητικὸς εἰς δόξαν τοῦ Ἁγίου καὶ εἰς κοινὴν τῶν εὐλαβῶν Χριστιανῶν ὠφέλειαν.

Ἵμνους δέδεξο εὐμενῶς τούτους μάκαρ,
Βησσαρίων, οὗς σὴ μὲν, σοὶ προσφέρει.

Ἐκδίδονται νῦν δαπάνῃ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΚΑΠΟΤΑ καὶ ΚΙΡΚΙΒΓΕΤΑ

Καὶ τῶν εὐλαβῶν Συνδωρομητῶν.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΙΣ Φ. ΚΑΡΑΜΠΙΝΗ ΚΑΙ Κ. ΒΑΦΑ.

(Παρά τῇ ὁδῷ Βύσση ἀριθ. 301.)

—
1856.

Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεῦσαι ταῦτα παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι· γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς· ὅφεις ἄροῦσι· κἄν θανάσιμόν τι πῶσιν, οὐ μὴ αὐτοῦς βλάβει· ἐπὶ ἁρῶστος χεῖρας ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἐξουσιν.

Μάρκ. ις'. 17.

Τῷ Πανιερωτάτῳ, Σοφωτάτῳ, Θεοκοσμήτῳ καὶ Σεβασμιωτάτῳ
μοι Πατρὶ καὶ Διεσπότῃ, Ἀρχιερεῖ τε Θεοειδεστάτῳ καὶ Μη-
τροπολίτῃ Ἀξιαγάζῳ, ἀγίῳ Λαρίσσης, Κυρίῳ Κυρίῳ Διονυσίῳ,
τῷ καὶ κτίτορι τῆς κατὰ Λάρισσαν περιωνύμου Ἐκκλησίας,
τὴν ὀφειλομένην ἐδαφιαίαν προσκύνησιν, καὶ τὸν πανευλαδῆ
ἄσπασμόν τῆς θηφόρου Ἀρχιερατικῆς δεξιᾶς.

ΜΕΧΡΙ τοῦ νῦν, οὔτε τὸν ἐν ἀγίοις πατέρα ἡμῶν καὶ θαυμα-
τουργὸν προκατόχον καὶ συμποίμενα τῆς ἡμετέρας ἀξιαγάζου
Πανιερότητος, τὸν ἔνδοξόν φημι Βησσαρίωνα, τὸν τῆς μονῆς ἡμῶν
κτίτορα καὶ προστάτην, ὡς ἔδει ἐν πράξει ἐγέραρα, καὶ κατὰ
χρέος ἐτίμησα, οὔτε τῇ Ἑμετέρᾳ ἀξιαγάζῳ Πανιερότῃ, ὅτι
μάλιστα εὐλαδῶς ἐχούση εἰς τὸν Ἅγιον, καὶ μυριάκις ἁρωγῶ φα-
νείῃ τῷ ἱερῷ Μοναστηρίῳ αὐτοῦ κατὰ πάσας καὶ παντοίας ἀνάγ-
κας καὶ χρείας, προσέφερόν τι, κἄν καὶ σμικρὸν χρῆμα, εἰς εὐγνω-
μοσύνης τεκμήριον. Καὶ ταῦτα ἐποίησα, οὐκ ἐξ ἀμελείας, οὔτε
ἐκ σκαιότητος, μὴ γένοιτο· ἀλλ' ἐκ τῶν μυρίων φροντίδων, καὶ
ἀνυποίστων περιφορῶν, αἷς συνεσχέθην ἐν πᾶσι τοῖς ἔτεσι, τῆς
ἧς ἐνεχείρησέ μοι ἐπιστασίας ἡ πατρικὴ αὐτῆς πρόνοια, καὶ αἷς
μάλιστα ἤδη ἐνέχομαι. Ἴσως γὰρ τυγχάνει ἀκηκοῦσα, ὅτι παλαιῶ
ἀδιακόπως οὐκ εὐαριθμοῖς περιστάσεσιν· ὅσον λησταῖς αἰμοδόροις,
ἐπιβουλαῖς, κινδύνοις ζωῆς, ζημίαις ἐσχάταις, ἀπειλαῖς φοβεραῖς
θανάτου αἰσχίστου καὶ ἀπηνόου. Τοιούτων γὰρ κακῶν γέμουσι τὰ
τῇδε, καὶ τοιαῦτα κακὰ πλουτοῦμεν, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος·
διὸ καὶ ἄκων ἀχάριστος ὦσθην καὶ τῷ ἀγίῳ πατρὶ Βησσαρίωνι,
καὶ τὴν Ἑμετέραν ἀξιαγάζου Πανιερότητα ἀγέραστον εἶσα, πλεί-
στην τὴν φροντίδα καταβαλοῦσαν ἐπὶ τῇ συστάσει καὶ διοικήσει
τῆς Ἑμετέρας μονῆς, ἥτις εἰμὶ προελάμβανεν ἡ Ἑμετέρα ἐπίσκε-
ψις καὶ ἀντίληψις, ἣν ἂν τοπαράπαν ἡφανισμένη ἐξάπαντος. Ἦδη
οὖν καίτοι οὐκ ἀνανήψας ἐκ τῶν ἀτυχημάτων (ἀνανήψω ἴσως ἐν
μνήματι ταφείς) ἐφρόντισα εἰς δόξαν τοῦ ἀγίου πατρὸς καὶ προ-
στάτου Βησσαρίωνος, τοῦ καλλωπισμοῦ τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας τε
καὶ βιογραφίας αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ ἐκδοθῆναι ταύτην εἰς τύπον νέον,
ἀναλώμασι τῶν εὐσεβῶν καὶ εὐλαδῶν τέκνων τοῦ ἀγίου, ἵνα ἔχω-
σιν οἱ εὐλαδῶς ἔχοντες δοξολογεῖν καὶ ἐορτάζειν τὸν ἅγιον, φέροντες
εὐανάγνωστον τὴν ἱεράν τοῦ ἀγίου ἀκολουθίαν τε καὶ βιογραφίαν.
Εἰς τίνα δὲ ἄλλον ἔδει με ἀναθεῖναι Πανιερώτατε καὶ ἀξιαγαστε

αὐθέντα καὶ Δέσποτα, τουτονίμου τὸν κόπον; Ἄλλ' εἰς μόνην καὶ μόνην τὴν σὴν ἀξιάγαστον Πανιερότητα, τὸν συμποίμενα τοῦ πατρὸς ἡμῶν Βησσαρίωνος, τὸν τούτου διάδοχον, καὶ μιμητὴν καὶ ὁμότροπον, τὸν κατ' αὐτὸν πρᾶον, ἱλαρὸν, ἐπιεικῆ, εὐσυνπάθητον, δόσιον, ἄκακον, πληρωτὴν τῶν τοῦ μεγάλου Ἀρχιερέως Χριστοῦ ἐντολῶν, τὸν ἐλεήμονα, τὸν φιλόνητον, τὸν διδασκτικόν, καὶ κανόνα πάσης ἀρετῆς ἀκριβέστατον. Αὐτὸς τυγχάνεις γνήσιος ἐκείνου διάδοχος, καὶ τῆς μελισταγοῦς διαθήκης ἐκείνου πληρωτὴς θερμότατος, ἐν ᾗ καὶ ὑπέγραψας τὸ σὸν ἐξάκουστον ὄνομα· καὶ οὐ μόνον καθυπέσχου λόγῳ καὶ γράμματι, ἀλλὰ καὶ πράγματι ἔδειξας καὶ δσημέραι δεικνύεις τὴν περὶ τὴν ἱεράν μονὴν τούτου ἐπίσκεψιν, ἄλλος Βησσαρίων χρηματίζων θερμότατος ἐν πάσαις ταῖς ἐμπιπτούσαις χρεαίαις αὐτῆς· οὐδέποτε ἀπῆλθας οὐδὲ ἐν ἄνθος ἐκ τοῦ μοναστηρίου ἡμῶν λόγῳ δεσποτείας, οὐδὲ παρακληθεὶς λαβεῖν παρ' ἡμῶν, ἐδέξω οὐδὲ ἐνός ὀβωλοῦ δῶρον, ἀν' ὧν εὐηργέτησας. Ἀντὶ τοιγαροῦν τῶν πολλῶν μου πρὸς αὐτὴν ὀφλημάτων δέξαι εὐμένως, εὐσπλαγχνικώτατε καὶ συμπαθέστατε Δέσποτα, τοῦ συμποιμένος σοι καὶ προκατόχου τὴν δι' ἐμῆς ἐπιμελείας ἀνακαινισθεῖσαν ἱεράν ἀκολουθίαν τε καὶ βιογραφίαν, καὶ ὡς ὁμόφρων ἐκείνου καὶ ὁμότροπος, εἶσαι, ἵνα καὶ ἄλλα ἔργα ἀγαθὰ ἐκτελέσω, εἰς δόξαν τοῦ θαυματουργοῦ πατρὸς ἡμῶν Βησσαρίωνος, καὶ ἵνα ῥυθῶ τῶν ἐπισυμβαίνοντων μοι δυσχερῶν καὶ ἀνιερῶν περιστάσεων, ὧν με ἡ πεῖρα δεινῶς ἀποκναίει. Αἱ Πανιέροι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαί εἴησαν μετ' ἐμοῦ ποδηγέτιδες ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ. Ἀμήν.

Κατὰ μῆνα Ἰούλιον. αψφή.

Τῆς Ἱμετέρας Θεοκοσμῆτου καὶ ἀξιαγαστου Πανιερότητος.

Δούλος, καὶ τέκνον πειθήνιον ἐν βίῳ μου παντί.

Ταπεινὸς Ἀρχιμανδρίτης καὶ Ἡγούμενος Δουσίκου
ΙΕΡΟΘΕΟΣ.

Τοῖς φιλεόρτοις, καὶ τοῖς τὴν ἱεράν μνήμην ἐπιτελοῦσι τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βησσαρίωνος ἀπανταχοῦ Ἱερωμένοις τε καὶ Λαϊκοῖς, Ἱερόθεος ὁ Ἡγούμενος Δουσίκου τὸν ἐγκάρδιον ἐν Κυρίῳ ἀσπασμόν.

ΟΧΙ πρὸς ἐπίδειξιν, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς οὐδὲν ἄλλο τέλος κατεβαλόμεν φροντίδα, καὶ μέριμναν, καὶ δαπάνην, τοῦ ἀνακαινισθῆναι τὴν ἱεράν τοῦ θαυματουργοῦ πατρὸς ἡμῶν Βησσαρίωνος ἀκολουθίαν τε καὶ βιογραφίαν, ἀλλὰ διὰ τὸ ὅρᾳ ὑμᾶς, λίαν μὲν εὐλαβῶς ἔχοντας εἰς τὸν ἅγιον, μὴ κεκτημένους δὲ βίβλους εὐαναγνώστους εἰς ὕμνον καὶ δοξολογίαν τοῦ ἁγίου. Διὸ καὶ πάντα κάλων κινήσας, δαπάνης τε μὴ φεισάμενος, ἀνεκαίνισα καὶ ἀκολουθίαν καὶ βιογραφίαν αὐτοῦ, ἥτις καὶ ἐκδίδεται νῦν τύπῳ Θεοῦ ἐλεούντος καὶ φωτίσαντος τοὺς φιλοκάλους καὶ φιλελεήμονας εἰς τὴν ταύτης ἐκδοσιν. Δέξασθαι τοίνυν εὐλαβῶς καὶ προθύμως τὸ ἐμὸν πρόθυμον, καὶ τὰς νεωστὶ τυπωθείσας βίβλους ἀνὰ χεῖρας φέροντες, ἐκτενέστερόν τε καὶ εὐλαβέστερον τὸν ὕμνον τῷ θαυματουργῷ Ἱεράρχῃ προσφέρετε. Ἐμοῦ δὲ μνηεὶν ποιεῖτε πρὸς Κύριον, κοπιάσαντος εἰς δόξαν τοῦ ἁγίου, καὶ εἰς ἀγάπην ὑμῶν τῶν ἐορταζόντων τὸν ἅγιον, καὶ εὐσεβῶς προσκαλουμένων τὴν πάνσεπτον καὶ θαυματουργὸν αὐτοῦ κάραν ἐν πάσαις ταῖς ἀνάγκαις ὑμῶν. Ἐρρώσθε θεόθεν ταῖς πρεσβείαις τοῦ Ἱεράρχου καὶ θαυματουργοῦ Βησσαρίωνος.

Πανοσιώτατε Ἀρχιμανδρίτα καὶ Καθηγούμενε τῆς Ἀρχιερατικῆς
Μονῆς τῶν Μεγάλων Πυλῶν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ Κύρ Ἱερό-
θεε, τέκνον ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸν καὶ περιπόθητον, πατρι-
κῶς εὐχόμενοι εὐλογοῦμεν τὴν σὴν Πανοσιότητα.

ΕΥΜΕΝΩΣ ἐδεξάμεθα τὴν διὰ τῆς σῆς συνδρομῆς καὶ ἐπιμελείας
ιεράν δέλτον τῆς ἀκολουθίας καὶ βιογραφίας τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς
ἡμῶν Βησσαρίωνος τοῦ θαυματουργοῦ, καὶ ἐπηνέσαμεν τὸν ἔνθεον
ζῆλόν σου, καὶ τὴν περὶ τὰ καλὰ σπουδὴν καὶ φιλοπονίαν σου, καὶ
εὐχήμεθα, ἵνα καὶ ἄλλων ἔργων θεα-
ρέστων καὶ ἐπαινετῶν φανῆς συντελῆς τελεστής· περὶ ὧν δὲ ὀδυ-
νᾶσαι ἐν τῇ πρὸς ἡμᾶς σου ἐπιστολῇ, ἥκιστα ἀδημόνει· πᾶς γὰρ
ἀπείραστος, ἀδόκιμος· μέμνησο δὲ καὶ τοῦ κυριακοῦ λόγου τοῦ, ἐν
τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε· ἔχεις προκείμενον ὑπόδειγμα τὸν ἐν Ἱεράρ-
χαις Βησσαρίωνα· οὐ γὰρ ἀπλῶς ἐκτέλεστο τὴν ἀγιότητα, καὶ τὸ
ἐναρθίμιος εἶναι τοῖς πάλαι ἁγίοις καὶ θεοφόροις πατράσι, καὶ τὸ
ποιεῖν θαύματα, εἰμὴ διὰ πολλῶν κόπων καὶ πόνων, καὶ διὰ πολλῶν
θλίψεων καὶ ἀρετῶν· ταῦτα μελετῶν ἔσο, καὶ σπουδάζε, καὶ πράττε
πᾶν συμφέρον τῇ ἱερᾷ μονῇ, καὶ ἔξεις τὸν μισθὸν τῶν πόνων σου
θεόθεν καὶ παρὰ τοῦ ἁγίου, γινόμενος παράδειγμα ἐπαινετὸν τοῖς
μετὰ σέ· ἔξεις δὲ καὶ ἡμᾶς ἐκάστοτε ἄρωγους καὶ εὐχέτας, καὶ
τῶν καλῶν ἔργων σου ἐπαινέτας.

Εἴης ἐρρώμενος ψυχῇ τε καὶ σώματι.

Τῆς Πανοσιότητός σου εὐχέτης θερμὸς
† Ὁ ΛΑΡΙΣΣΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΙΑΜΒΙΚΟΝ

Εἰς τὴν ἁγίαν Κάραν τοῦ θαυματουργοῦ Βησσαρίωνος, παλαιόν.

ΛΟΙΜΟΙ κάρῳ πάσχουσι σὴν κάραν Πάτερ,
Οὐ τὴν κάραν ἔσπεψαν ἀκάνθαι πάλαι,
Κάρας ὀλέθρῳ τοῦ βροτοκτόνου ξένως,
Χριστὸς ξένον δίδωσι τοῖς πιστοῖς ἄκος.

Ἔτερον Ἰαμβικὸν νέον, Νισοφύτου.

Ὅπου καλοῦμαι, ὦ πανώλης μὴ πάρει.
Ταύτην γὰρ ἔσχον πρὸς Θεοῦ μου τὴν χάριν,
ΠΑΙΕΙΝ σε δεινῶς, καὶ βροτῶν ἀφιστάνειν.
Δίδοικα φσι, σὴν σεβασμίαν κάραν.
Ταύτης γὰρ ὁσμήν μὴδ' ὅλως ἔχω φέρειν.
Εἰς μυχίους οὖν φεύξομαι ἄδου τόπους.

Στίχοι ἕτεροι Ἰαμβικοὶ ὡς ἀπὸ προσώπου τοῦ ἁγίου εἰς
τὸν πανώλην λοιμὸν Ἰωσήφ Ἀρχιμανδρίτου.

Νόσημα δεινὸν φθεῖρον ἀνθρώπους τάχος.
Σκοτεινόμορφον, καὶ γέμον δυσσομίας,
Ἔχον τε κλῆσιν, ἣν τρέμει βροτῶν φύσις,
Ἀκῆτ' ἱατρῶν κερτομοῦν σοφῶν λίαν.
Ἰοιτῶσαν εἰς σέ τὴν ἐμὴν ἰδὼν κάραν.
Κρύβηθι, ἔρρε, φεῦγε εἰς ἄδου τόπον.
Χριστοῦ διώκει, καὶ πατάσσει γὰρ χάρις.
Λοιγὲ βροτῶν σέ. Βησσαρίων σοὶ λέγω.

Στίχοι ἕτεροι Ἰαμβικοὶ εἰς τοὺς λοιμῶν συσχεθέντας.

Λοιμοῦ κάρῳ πάσχοντες, ὄντες τ' ἐν κλίνῃ,
Ἀναβλέποντες τὴν τρισόλβιον κάραν.
Τοῦ θαυματουργοῦ Βησσαρίωνος πόθῳ,
Καὶ προσκυνοῦντες εὐλαβῶς ἐκ καρδίας.
Ἀπαλλαγὴν λήψετε τοῦ δεινοῦ παθους.
Λοιμὸς τρέμει γὰρ τὴν παρουσίαν Κάρας,
Τοῦ τῆς Λαρίσσης προστάτου, καὶ Δουσίκου.
Τοῦ θαυματουργοῦ Βησσαρίωνος λέγω.

Ἐπιγράμμα ἡρωελεγειῶν εἰς τὴν πάντιμον καὶ θαυματόδρυντον
κάραν τοῦ ἁγίου Βησσαρίωνος.

Φεῦγε πανώλης λοιμὲ, τάχος φεῦγ' εἰς αἶδαο,
Βησσαρίωνος ἐλᾷ θεσπεσίησε κάρη.
Εἰ γὰρ καὶ ἀμενηνὸν, ἄπνουν τε κάρηνον ἰδέσθαι.
Ἀλλὰ Ζῶν ἔει Πνεύματος ἐν χάριτι.

Στίχοι ἕτεροι κοινὸι εἰς τὸν ἅγιον ἐκ προσώπου τοῦ Ἡγουμένου,
ὡς ὁράται ἐν τῇ Ἀκροστιχίδι.

Ἱεράρχα ἔνδοξε Χριστοῦ θεράπων,
Ἐκκλησιῶν ἔρεισμα τῆς Θετταλίας.
Ῥύου μονὴν σὴν, Πατέρ, ἐκ πάσης θλάβης,
Ὅλον τε στίφος Χριστιανῶν ζητούντων.
Θείαν σὴν κάραν Βησσαρίων θεόφρον.
Ἐνεκεν φθορᾶς λοιμικῆς ἀσθενείας.
Ὅτι σὺ χάριν ἐκ Θεοῦ μάκαρ ἔσχεις.
Σφάζειν τοὺς βροτούς, καὶ τὰς νόσους πατάσσειν.

Ἐτεροι στίχοι ὡς ἀπὸ τοῦ ἁγίου εἰς τὸν Ἱερόθεον δεόμενον.

Βεβαίως πέλω ῥύστης τε καὶ προστάτης,
Εὐμενῶς τε σὴν δέχομαι ἱκεσίαν.
Σφάζω ἀληθῶς βροτούς ἐξ ἀσθενείας,
Σωμάτων ῥῶσιν παρέχω τοῖς ζητοῦσιν.
Ἀλλὰ παραινῶ σοί τε καὶ πᾶσιν ἄλλοις.
Ῥύπους ἐκπλύνειν ψυχικοὺς διὰ τάχους,
ἵνα τὸ θεῖον δέχεται τὰς πρεσβείας,
Ὡ τέκνον ἐμόν· τὸ θεῖον γὰρ οὐ θέλει.
Ναίειν ἀνθρώπους βυθῷ τῆς ἁμαρτίας.

ΜΟΝΗΣ ΔΟΥΣΙΚΟΥ

Ο ΑΓΙΟΣ
ΑΡΧΙΕΠ
Ο ΘΑΥΜΑ

ΒΗΣΣΑΡΙΩΝ
ΔΑΡΙΣΣΗΣ
ΤΟΥΡΓΟΣ

Κάκιστε λοιμέ

ἔρρε εἰς ἔδου
τόπον

Πάθη πατήσας Βησσαρίων πρὶν, χάρι
Λοιμὸν πατεῖν νῦν λαμβάνεις ἐκ Κυρίου.

Ο ΚΤΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ

ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΕΝ ΠΡΑΞΕΩΝ.

Τῇ 14. τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ ἐν ἀγίοις
Πατρὸς ἡμῶν Βησσαρίωνος Ἀρχιεπισκόπου Δαρίσσης τοῦ θαυ-
ματουργοῦ.

Ἐν τῷ μικρῷ Ἑσπερινῷ, ἐστώμεν στίχους δ' καὶ ψάλλομεν
στιχηρὰ προσόμοια, ἥχος α'. Τῶν οὐρανίων ταχαμάτων.

Αρχιερέων οἱ δῆμοι ὁσίων τάγματα, εἰς ἓν
συναθροισθέντες, εὐφημήσωμεν πόθῳ, θείοις
ἐγκωμίοις τὸν ἱερὸν, καὶ σεπτὸν Βησσαρίωνα,
τὸν τῆς Δαρίσσης ποιμένα, καὶ τοῦ παντός, πρέ-
σβυον κόσμου δυνατώτατον.

Εν προσευχῇ ἀενάῳ ὅλον ἐπτέρωσας, τὸ
νοερὸν σου πάτερ· τὴν δὲ ἐπιθυμίαν, ἐμά-
ρνας νηστεία διηνεκεῖ· τῇ ἀγάπῃ δὲ ἐσβέσας,
τὸ θυμικόν· δι' ὃ εἰκος τοῦ παντουργοῦ, ἀνεδεί-
χθης θεοῦ πνεύματος.

Τὴν περιώνυμον ταύτην, μονὴν ἀνήγειρας,
τρισμακάρι Βησσαρίων, τοῦ Κυρίου εἰς δό-
ξαν, καὶ πλήθη συναθροίσας τῶν μοναχῶν, ἐν
αὐτῇ ἱερώτατε, κοιναῦ τε βίου καὶ πόνων ἀσκη-
τικῶν, φροντιστήριον ἀνέδειξας.

Δεῦτε προσπτόξασθε πάντες, οἱ νόσους ἔχον-
τες, τὴν σεδασμίαν κάραν, Βησσαρίωνος
πόθῳ· βρῦει γὰρ ἰάσεις παντοδαπὰς, τοῖς ἐν πί-
στει προσφάουσι, καὶ τὰ τοῦ σώματος πάθη
καὶ τῆς ψυχῆς, θεραπεύει θεῖα χάριτι.

Εκ νεότητος σαυτὸν, πάσης ὑλικῆς προσπα-
θείας ἐκκαθάρας, Βησσαρίων μακάριε, τῶν
ἀρετῶν ἐπλεξας τὴν ὄντως χρυσὴν σειρᾶν, καὶ
παρὰ τοῖς πολλοῖς ἀπλοκὸν ἀποταγῇ γὰρ πρῶ-
τον τῶν πάντων ποιησάμενος, ἐκ ταύτης ὑποτα-
γῇ τελείαν ἐπλούτησας· ἐκ τῆς ὑποταγῆς, τὴν
πραότητα· ἐκ τῆς πραότητος, τὴν ταπεινῶσιν·
ἐκ τῆς ταπεινώσεως, τὸν φωτισμόν· ἐκ τοῦ φω-
τισμοῦ, τὴν διάκρισιν· ἐκ τῆς διακρίσεως, τὴν
διόρασιν· ἐκ τῆς διοράσεως, τὴν προόρασιν, καὶ
τὴν τελείαν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἑγ-
γισταί δι' ὧν ἔσοπτρον ἀκηλίδωτον ἐγένου τῆς
θείας χάριτος, πάσης καθαρεῦον γηίνης ἐμφά-
σεως· ἀλλὰ μετὰδος καὶ ἡμῖν τῶν ἀρετῶν σου
τρισμακάρ, τοῖς ἐκ πόθου τελοῦσι τὴν θείαν
μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Προεόρτιον τοῦ σταυροῦ. ἦχος ὁ αὐτός.

Τοῦ τιμίου σταυροῦ σου Χριστέ τὴν ἐνέργειαν, κτ.

Εἰδὲ ἐν ἄλλῳ καιρῷ τύχοι, λέγε Θεοτοκίον.

Ἀποστίχου. ἦχος β'. Οἶκος τοῦ Εὐφραθῆ.

Αρμα τῆς παντουργοῦ, χάριτος ἀνεδείχτης,
ἱερὲ Βησσαρίων, καὶ οἶκος τῆς Τριάδος,
Πατὴρ Υἱὸς καὶ Πνεῦματος.

εἰχ. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη.

Επλήσθη ἀληθῶς, δρόσου θείων χαρίτων, ἡ
κάρα σου τρισμακάρ, κατὰ τὸ γεγραμμένον·
δι' ὃ καὶ βλύζει θαύματα.

Εν γῇ καὶ οὐρανῷ, Χριστὸς ἐδόξασέ σε, Βησ-
σαρίων θεόφρον, ὡς ἔργοις τε καὶ λόγοις,
αὐτὸν πρῶτον δοξάσαντα.

Δόξα, ἦχος α'.

Πάτερ Βησσαρίων, Ἀρχιερεῦ τοῦ Χριστοῦ
ὅσιε καὶ ἄκακε· σὺ τὸν Θεὸν ὀλοκαρδίως
ἀγαπήσας, τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ πάσας ἀμέμπτως
ἐφύλαξας. Ἀγαπήσας δὲ καὶ τὸν πλησίον ὡς
σεαυτὸν, τὸν ἔλεον πᾶσι τοῖς δεομένοις ἀφθόνως
διένειμας· καὶ τῆς μὲν πρὸς Θεὸν ἀγάπης, δεῖγ-
μα μετὰ θάνατον τῷ βίῳ κατέλιπες, τὴν πε-
ρίφημον ταύτην μονήν, ἣν εἰς δόξαν Χριστοῦ ὤ-
κοδόμησας· τῆς δὲ πρὸς τὸν πλησίον τὴν θαυμα-
στήν σου γέφυραν, δι' ἧς τῆς πνιγμονῆς τῶν
υδάτων τοὺς ἀδελφοὺς διασώζεις· καὶ διὰ τῶν
δύο πρώτων καὶ μεγίστων ἐντολῶν, ὅλου τοῦ
νόμου, καὶ τῶν Προφητῶν πληρωτὴς ἀναδέδει-
ξαι· καὶ νῦν μεταστάς πρὸς ὃν ἠγάπησας Θεόν,
πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ὑπὸ σοῦ ἀγαπωμένων,
καὶ ἀνταγαπώντων σε ἅγιε.

Καὶ νῦν. Προεόρτιον τοῦ Σταυροῦ, ἦχος ὁ αὐτός.

Προτυπῶν τὸν Σταυρόν σου Χριστέ κτ.

Ἡ Θεοτοκίον. Τὸ νῦν ἀπολύεις. Τὸ Τρισάγιον. Καὶ τὸ Ἀπο-
λυτίκιον τοῦ Ἀγίου. Ἐν τῇ ὑπομονῇ σου ἐκτήσω. Δόξα, καὶ
νῦν τῆς Ἑορτῆς, ἡ Θεοτοκίον. Καὶ ἀπολύεις:

Ἐν δὲ τῷ μεγάλῳ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν Προοιμιακὸν Ψαλμὸν, στιχολογοῦμεν τὸ, Μακάριος ἀνὴρ. Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν ζήχ. ή. Καὶ ψάλλομεν τοῦ Σταυροῦ προσόμοια δ'. καὶ τοῦ Ἱεράρχου προσόμοια δ'. (Εἶδε τύχει ἐν ἄλλαις ἡμέραις ἑορταζομένου τοῦ Ἀγίου, ψάλλομεν μόνον τὰ ἐξ Τροπάρια τοῦ Ἀγίου ποιῶντες αὐτὰ ή.) ἤχος β'. Ποίοις εὐφημιῶν στέμμασιν.

Ποίοις εὐφημιῶν στέμμασιν, ἀναδήσωμεν τὸν Ἱεράρχην, τὸν τῆς συμπαθείας διδάσκαλον, καὶ δικαιοσύνης τὸν πρόμαχον· καὶ ἀγγελικὸν ὄντα τοῖς τρόποις· τὸν λύχνον τὸν φαεινότατον τῆς πίστεως· τὸ ρεῖθρον τῆς ἐλεημοσύνης τὸ ἀκένωτον. Βησσαρίωνα τὸν νέον τὸν ἀγρύπνοις ὄμμασι, Χριστοῦ πρὸς θείας νομάς, τὴν ποιμνὴν ποιμάναντα τοῦ μόνου Παντελεήμονος.

Ποίοις ὑμνωδιῶν κάλλεσι, καταστέψωμεν τὸν Ἱεράρχην, τὸν τῆς ἀδικίας ἀντίπαλον, καὶ ἀδικουμένων ὑπέρμαχον, καὶ τῶν ὀρφανῶν ὄντως προστάτην, τὸν πύργον τῆς ἐγκρατείας τὸν ἀκλόνητον, τὸ μέγα τῶν μοναζόντων ὄντως καύχημα· τῆς Ἐκκλησίας τὸ κλέος, τῶν πιστῶν τὸ στήριγμα· δι' ὧν σοι Βησσαρίων, Χριστὸς ἐδωρήσατο, τὴν ἄνω καὶ θεῖαν εὐκλειαν.

Ποίοις σε ἱερεῖς ἄσμασιν, ἀνυμνήσωμεν ὦ Ἱεράρχα, τὸν τῆς ἐγκρατείας διδάσκαλον, καὶ τῶν ἀσωμάτων ὁμόσκηνον, καὶ Σεραφικὸν ταῖς θεοπτικαῖς, τὴν στάθμην τῆς θεωρίας καὶ τῆς πράξεως, τὸ μέγα τὸ ἐν ἀνάγκαις παραμύθιον· τὸ Ἱερέων τὸ κύδος, καὶ στερρόν προπύργιον, δι' οὗ

Χριστὸς ὁ Θεὸς βραβεύει τοῖς χρήζουσι, τὸ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ἔτερα προσόμοια, ἤχος α'. Πανεύφημοι Μάρτυρες.

Θεῷ παντοκράτορι σαυτὸν, ὅλον ἀνατέθεικας, ἀπὸ νεότητος ἅγιε· καὶ χρίσμα ἅγιον, ἱερῶς ἐδέξω, λαοῦ προηγούμενος, καὶ ποιμνὴς εὐσεβοῦς προϊστάμενος, καὶ νῦν ἐσκήνωσας, πρὸς τὴν μάνδραν τὴν οὐράνιον, Βησσαρίων Ἱεράρχα ὅσιε.

Ιεραρχικώτατος ποιμὴν, τῶν πιστῶν γενόμενος, πολλῶν καρδίας ἐφώτισας, χρίων ἐν πνεύματι, ἱερεῖς παμμάκαρ, λειτουργῶν ὡς ἄγγελος, Κυρίῳ ἀληθῶς παντοκράτορι, ὃν ἱερῶτατε, καταπέμψαι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην σοφὴ ἐκδυσώπησον.

Η πάνσεπτος κάρα σου ἡμῖν, Βησσαρίων ἅγιε, οἷά περ κρήνη τὰ θαύματα, πηγάζει πάντοτε· πάθη τε δυσώδη, ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, ἐκπλύνει καὶ καθαίρει τῇ χάριτι, Χριστοῦ οὗ γέγονας, μιμητὴς εἰλικρινέστατος, ὃν δυσώπει ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα, ἤχος πλ. β'.

Βησσαρίων πατήρ ἡμῶν· σὺ καὶ λόγοις καὶ ἔργοις, διδάσκαλος γενόμενος σωτήριος ἡμῖν, ἐδίδαξας ἡμᾶς, καὶ πρὸς φῶς ὠδήγησας Χριστοῦ τῶν ἐντολῶν· δι' ὃ καὶ πρὸς ὃν ἐπόθεις Ἰησοῦν μεταστάς, μὴ εἰς τέλος ἐάσης ἡμᾶς ὀρφανούς, ἀλλὰ συμπαρὼν ἡμῖν αἰεὶ τὸ πνεῦματι ἅγιε, καὶ διδά-

σκων ἀοράτως, καὶ καθοδηγῶν ἡμᾶς πρὸς τὰς ὁδοὺς τῶν ἀρετῶν, ἀξιόους τῶν ἐπουρανίων ἀνάδειξον μονῶν ἵνα ἐν τῇ τῆς τοῦ Χριστοῦ σου ἐμφανείας ἡμέρᾳ, σὺ μὲν χαίρων κραυγάζεις πρὸς αὐτόν. Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἃ μοι δέδωκας ὁ Θεός· ἡμεῖς δὲ πάλιν βοῶμεν· οὗτος Κύριε ὁδηγὸς τῆς ἡμῶν σωτηρίας, ὁ φιλόστοργος πατήρ, ὃν δέδωκας ἡμῖν· ὁ ἱατρός τῶν ἡμετέρων ψυχῶν· μεθ' οὗ καὶ νῦν ἀξιώσον ἡμᾶς, αὐλίζεσθαι Δέσποτα, ἐν ταῖς ἀειφώτοις σου σκηναῖς, καὶ σέ δοξολογεῖν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ σου Πνεύματι.

Καὶ νῦν. Τοῦ Σταυροῦ. Ὁ αὐτός. Σήμερον προέρχεται ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου. Ἡ Θεοτοκίον. Εἰσοδος. Τὸ Φῶς ἱλαρόν. Τὸ προκείμενον τῆς ἑορτῆς. Ἦχος βαρύς. Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν τῇ γῇ. Στίχ. Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου. Στίχ. Ἡ Θάλασσα εἶδε, καὶ ἔφυγεν. Στίχ. Τί σοι ἐστὶ Θάλασσα ὅτι ἔφυγες. Τὰ ἀναγνώσματα.

Γενέσεως τὸ ἀνάγνωσμα.

Ωφθη τῷ Ἀβραάμ ὁ Θεὸς πρὸς τῇ ὀρυῖ τῇ μαμβρῇ, καθημένου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ μεσημβρίας. Ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε· καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἄνδρες εἰστήκεισαν ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ἰδὼν αὐτούς, προσέδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπε, Κύριε, εἰ ἄρα εὗρον χάριν ἐναντίον σου, μὴ παρέλθῃς τὸν παιδῆ σου, ληφθήτω δὴ ὕδωρ, καὶ νιψάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ καταψύσατε ὑπὸ τὸ δένδρον· καὶ λήψομαι ἄρτον, καὶ φάγεσθε· καὶ μετὰ τοῦτο παρελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, ὃς ἔνεκεν ἐξεκλίνατε πρὸς τὸν παιδᾶ ὑμῶν· καὶ εἶπον, οὕτω ποιήσον, καθὼς εἶρηκας· καὶ ἔσπευσεν Ἀβραάμ ἐπὶ τῆς σκηνῆς πρὸς

τὴν Σάρραν, καὶ εἶπεν αὐτῇ, σπειῦσον καὶ φύρασον τρία μέτρα σεμιδάλειος, καὶ ποιήσον ἐγκρυφίας· καὶ εἰς τὰς θόας ἔδραμεν Ἀβραάμ, καὶ ἔλαθεν ἀπαλὸν μοσχάριον καὶ καλόν· καὶ ἔδωκε τῷ παιδί, καὶ ἐτάχυνε τοῦ ποιῆσαι αὐτό· ἔλαβε δὲ βούτυρον καὶ γάλα, καὶ τὸ μοσχάριον ὃ ἐποίησε· καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον· αὐτὸς δὲ παρεστήκει αὐτοῖς ὑπὸ τὸ δένδρον. Ἐξαναστάντες δὲ ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες, κατέβλεψαν ἐπὶ πρόσωπον Σοδόμων καὶ Γομόρρας. Ἀβραάμ δὲ συνεπορεύετο μετ' αὐτῶν, συμπροπέμπων αὐτούς· ὃ δὲ Κύριος εἶπε, μὴ κρύψω ἐγὼ ἀπὸ Ἀβραάμ τοῦ παιδός μου, ἃ ἐγὼ ποιῶ. Ἀβραάμ δὲ γενόμενος ἔσται εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ· καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ἥδειν γὰρ ὅτι συντάξει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτόν· καὶ φυλάξωσι τὰς ὁδοὺς Κυρίου, ποιῶν δικαιοσύνην καὶ κρίσιν· ὅπως ἂν ἐπαγάγῃ Κύριος ἐπὶ Ἀβραάμ, πάντα ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτόν.

Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα.

Υἱέ, ἐμῶν νομίμων μὴ ἐπιλανθάνου· τὰ δὲ ῥήματά μου, τηρεῖτω σὴ καρδιά· μῆκος γὰρ βίου καὶ ἔτη ζωῆς, καὶ εἰρήνη προσθήσουσί σοι· ἐλεημοσύνη καὶ πίστις, μὴ ἐκλειπέτωσάν σε· ἀφάσαι δὲ αὐτάς ἐπὶ σῷ τραχήλῳ· γράψον αὐτάς ἐπὶ πλακὸς καρδίας σου, καὶ εὐρήσεις χάριν· καὶ προνοῦ καλὰ ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἀνθρώπων· ἴσθι πεπειθὴς ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐπὶ Θεῷ. Ἐπὶ δὲ σῇ σοφίᾳ μὴ ἐπαίρου· ἐν πάσαις ὁδοῖς σου γινώριζε αὐτήν, ἵνα ὁρθοτομῇ τὰς ὁδοὺς σου· μὴ ἴσθι φρόνιμος παρὰ σεαυτῷ· φοβοῦ δὲ τὸν Θεόν, καὶ ἔκκλινε ἀπὸ παντὸς κακοῦ· τότε ἡσυχία ἔσται τῷ σώματί σου, καὶ ἐπιμέλεια ἐν τοῖς ὀστέοις σου· τίμα τὸν Κύριον ἀπὸ σῶν δικαιῶν πόνων, καὶ ἀπάρχου αὐτῷ ἀπὸ σῶν καρπῶν δικαιοσύνης· ἵνα πιμπλῶνται τὰ ταμεῖά σου πλησμονῆς σίτου· οἶνῳ δὲ αἱ ληνοὶ σου ἐκβλύσωσιν. Υἱέ, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος· ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱόν, ὃν παραδέχεται· μακάριος, ὃς εὗρε σοφίαν, καὶ θνητὸς, ὃς εἶδε φρόνησιν· κρεῖσσον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι, ἢ χρησίου καὶ ἀργυρίου θησαυρούς· τιμιωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν οὐκ ἀντιτάσσεται αὐτῇ οὐδὲν πονηρόν· εὐγνωστός ἐστι πᾶσι τοῖς ἐγγί-

ζουσιν αὐτῇ· πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστί· μήκος γὰρ βίου καὶ ἔτη ζωῆς ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτῆς· ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῆς, ἐκπορεύεται δικαιοσύνη· νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ· αἱ ὁδοὶ αὐτῆς ὁδοὶ καλαί· καὶ πάσαι αἱ τρίβοι αὐτῆς ἐν εἰρήνῃ· ξύλον ζωῆς ἐστὶ πᾶσι τοῖς ἀντεχομένοις αὐτῆς, καὶ τοῖς ἐπεριδομένοις ἐπ' αὐτήν, ὡς ἐπὶ Κύριον ἀσφαλῆς· ὁ Θεὸς τῇ σοφίᾳ ἐθεμελίωσε τὴν γῆν· ἠτοίμασε δὲ οὐρανοὺς ἐν φρονήσει· ἐν αἰσθήσει αὐτοῦ, ἄβυσσοι ἐρρύγησαν· νέφη δὲ ἐρρύθη δρόσῳ· υἱὲ, μὴ παραρρύθῃ τήρησον δὲ ἐμὴν βουλήν καὶ ἔννοιαν, ἵνα ζήσῃ ἡ ψυχὴ σου, καὶ χάρις ἡ περὶ σὴν τραχήλῳ· ἔσται δὲ ἱσχύς ταῖς σαρκί σου, καὶ ἐπιμέλεια τοῖς σὺν σοῖς· ἵνα πορεύῃ πεποιθὺς ἐν εἰρήνῃ, πάσας τὰς ὁδοὺς σου· ὁ δὲ ποὺς σου οὐ μὴ προσκόψῃ. Ἐὰν γὰρ κἀθῇ, ἄφοβος ἔσῃ· ἐὰν δὲ καθιεύδῃς, ἡδέως ὑπνώσεις, καὶ οὐ φοβηθήσῃ πτόησιν ἐπελθούσων· οὐδὲ ὀργᾶς ἀσεβῶν ἐπερχομένων· ὁ γὰρ Κύριος ἔσται ἐπὶ πασῶν ὁδῶν σου, καὶ ἐρείσει σὸν πόδα, ἵνα μὴ σαλευθῇς· μὴ ἀπόσχῃ εὖ ποιεῖν ἐνδεῇ, ἥνικα ἂν ἔχῃ ἡ χεὶρ σου βοηθεῖν· μὴ εἴπῃς, ἐπανελθὼν ἐπάνηκε, καὶ αὖριον δώσω, δυνατοῦ σου ὄντος· εὖ ποιεῖν· οὐ γὰρ οἶδας τί τέξεται ἡ ἐπιούσα, μὴ τεκτήνη ἐπὶ σὸν φίλον κακῶς, παροικούντα καὶ πεποιθότα ἐπὶ σοί· μὴ φιλεχθρήσῃς πρὸς ἄνθρωπον μάτην, ἵνα μῆτι εἰς σὲ ἐργάσῃται κακόν· μὴ κτήσῃ κακῶν ἀνδρῶν ὀνειδῆ, μηδὲ ζηλώσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. Ἀκάθαρτος γὰρ ἔναντι Κυρίου πᾶς παράνομος. Ἐν δὲ δικαίῳ οὐ συνεδριάζει· κατάρρα Θεοῦ ἐν οἴκοις ἀσεβῶν. Ἐπαύλεις δὲ δικαίων εὐλογοῦνται. Κύριος ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται, ταπεινοὺς δὲ δίδωσι χάριν.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται· γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον· οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται· πολὺα δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις· καὶ ἡλικία γῆρας, βίος ἀκηλίδωτος· εὐάριστος Θεῷ γενόμενος, ἡγαπήθη· καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν μετετέθη· ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ· ἡ δόλιος ἀπάτησιν ψυχὴν αὐτοῦ· βασκανία γὰρ φαυλότητος, ἁμαυροῖ τὰ καλὰ· καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας, μεταλλεύει νοῦν ἄκακον· τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακροὺς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ

αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας· οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες, καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτὴν. Ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου, ἡχος α'.

Πιστεύσας τῷ τῶν ὅλων Δεσπότη, δοῦλος εὐ-
γνώμων τούτου γέγονας, τῷ τούτου φόβῳ
στοιχειωθείς· φοβηθείς δὲ, εἰς ἄκραν ταπεινώσιν
ἐφθασας· ταπεινωθείς δὲ, ἐπραῦνθης, τὴν τῶν
παρὰ φύσιν κινήματων ἀνενέργητον ἔξιν λαβὼν,
θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας· πραῦνθείς δὲ, τὰς ἐντολάς
ἐτήρησας· ταύτας δὲ τηρήσας, ἐκαθάρθης· κα-
θαρθείς δὲ, ἐνελάμφθης· ἐλλαμφθείς δὲ, ἀκούεις
παρὰ Χριστοῦ, οὐκ ἔτι εἰ δοῦλος, ἀλλὰ φίλος·
δεῦρο σὺν ἐμοί, ἐν τῷ ταμείῳ τῆς ἁνω κλήσεως.
ἡχος δ'.

Ως καλὸς Ἱεράρχης, καὶ τῆς εὐσεβείας δι-
δάσκαλος, τῇ δραστηκῇ δυνάμει τῶν θεο-
φθόγγων ῥημάτων σου, πολλοὺς πεπλανημένους
εἰλκυσας, εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας· καὶ ἀγλαΐ-
σμα Ἀρχιερέων ἀναδειχθείς, τοὺς μετὰ σὲ τῇ
πολιτείᾳ σου ἔπειθες, τοῖς τοῦ Κυρίου βαίνειν
ἵχνεσιν· ἀλλὰ καὶ μοναζόντων γενόμενος ὁδηγός,
καὶ κανὼν ἀκριβέστατος, πρῶτος αὐτὸς ἀρετὴν
πᾶσαν ἐπιδέδειξαι· δι' ὃ ἀπαύστως ἐν οὐρανίοις,
τοῖς Ἀγγέλοις συγχορεύων, ἱκετηρίαν ποιοῦ ὑπὲρ
ἡμῶν πρὸς Κύριον, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡ-
μῶν, τῶν μετὰ πόθου ἐορταζόντων, τὴν πανσε-
βάσμιον μνήμην σου.

Εὐ δούλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ, εὖ ἐργάτα τοῦ ἀμπελῶνος Χριστοῦ, Βησσαρίων μακαριώτατε· σὺ καὶ τὸ βάρος τῆς ἡμετέρας ἐβάστυσας, σὺ καὶ τὸ δοθέν σοι τάλαντον ἐπηύξησας, καὶ τοῖς μετὰ σέ ἐλθοῦσιν οὐκ ἐφθόνησας. Διὸ πύλη σοι οὐρανῶν ἠνέωκται· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου, καὶ πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν πάτερ ἀγιώτατε. Ὁ αὐτός.

Ανθρώπε τοῦ Θεοῦ, καὶ πιστὲ θεράπων, καὶ οἰκονόμῃ τῶν αὐτοῦ μυστηρίων, καὶ ἄνερ ἐπιθυμιῶν τῶν τοῦ πνεύματος, στήλη τε ἔμψυχε, καὶ ἔμπνους εἰκὼν· ὡς θεῖον θησαυρὸν τὴν πάνσεπτον κάραν σου, ἢ τῶν Λαρισσαίων Ἐκκλησία, ἀγαμένη προσήκατο, καὶ σέ πρεσβευτὴν θερμὸν πρὸς Κύριον προβάλλεται. Ὁ αὐτός.

Οσὶε τρισμάκαρ ἀγιώτατε πάτερ, ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ τοῦ ἀρχιποίμενος Χριστοῦ μαθητής· ὁ τιθεὶς τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν προβάτων· αὐτὸς καὶ νῦν πανεύφημε, Βησσαρίων πατήρ ἡμῶν, αἴτησαι πρεσβεΐας σου, δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος. Ἦχος πλ. δ'.

Τοῦ μεγάλου Ἀρχιερέως μιμητής, Βησσαρίων γενόμενος, χρίσματι ἀγαλλιάσεως, τετέλεσαι ὅσιν· καὶ εὐδία τούτου γενόμενος, κατ' ἔχνος ἠκολούθησας, ἐλαίῳ συμπαθείας βραδύνας τὴν λαμπάδα σου· ὅθεν σὺν αὐτῷ νῦν εὐφραίνῃ εὐωχούμενος, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μεθ' ὧν

αὐτῶν μὴ διαλίπης, συναπολαῦσαι καὶ ἡμᾶς, τῆς θείας βασιλείας, τοὺς εἰλικρινῶς αἰτουμένους σε, καὶ ἐτησίως ἐορτάζοντας τὴν μνήμην σου.

Δόξα, Ἦχος πλ. α'.

Σαλπίσσωμεν ἐν σάλπιγγι ἀσμάτων, καὶ ψάλλωμεν γηθόμενοι, εὐσήμεως πανηγυρίζοντες, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἱεράρχου καὶ θεοφόρου Πατρός. Βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες συγκροτείτωσαν, καὶ τὸν παιδιόθεν Χριστοῦ ἀναδειχθέντα ὀτρηρὸν θεράποντα, ἐν τῷ τούτου ἀμπελῶνι, μέχρις ἐσχάτης ἐκδημίας ἀνυμνεῖτωσαν· ποιμένες καὶ διδάσκαλοι, τὸν τοῦ καλοῦ ποιμένος, ἀκόλουθον ποιμένα, συνδραμόντες ἐπαινείτωσαν· αἱ παρθένοι τὸν φροντιστὴν· ἡ συζυγία τὸν ζυγόν· οἱ τῆς ἐρημίας τὸν πτερωτὴν· οἱ μιγάδες τὸν νομοθέτην· ἡ νεότης τὴν παιδαγωγίαν· ἡ εὐπορία τὸν οἰκονόμον· τὸν ποριστὴν ἡ πενία· οἱ πάντες, τὸν γενόμενον τοῖς πᾶσι τὰ πᾶντα· ἵνα κερδήσῃ πᾶντας, ἢ τοὺς πλείονας, οὕτω προσεείπωμεν. Βησσαρίων θαυμάσιε, πρέσβευε τῷ Σωτῆρι, τῆς ἐφεστῶσης ἀνάγκης, ῥυσθῆναι τὴν ποιμνὴν σου, ταῖς ἰκεσίαις σου. Καὶ νῦν τῆς ἐορτῆς Ἦχος ὁ αὐτός.

Ὅνπερ πάλαι Μωϋσῆς κτ.

Ἦ Θεοτοκίον. Εἰς τὸν στίχον στιχηρὰ τοῦ ἁγίου. Ἦχος πλ. β'.

Ὅλην ἀποθέμεναι.

Ολον ἀπὸ βρέφους σε, ἀνατεθέντα Κυρίῳ, Πατὴρ ὁ οὐράνιος, καὶ τὸ πνεῦμα ὅσιν τὸ πανάγιον, ἱερῶς ἔχρισεν, ἀρετῶν κάλλεσι· πα-

ραδόξως καὶ ἐλάμπρυνε, καὶ ὡραιότατον, καὶ
θεοειδῆ χρηματίσαντα, ἀγγέλοις συνηρίθμησε,
καὶ Ἱεραρχῶν ὁμηγύρεσιν· οἷς συναγελάζων,
ὡς ὄντως ἀληθὴς Ἀρχιερεὺς, ἐν παρρησίᾳ ἰκέ-
τευε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Στίχ. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν.

Ωφθης Ἱερῶτατε, ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Κυρίου,
ἐκδλαστήσας ἔνδοξε, ἀρετῶν τοὺς βότρυας,
κλῆμα πάγκαρπον· ἱερὰ νόματα, ἱερῶν σου λό-
γων, θεοσόφως προχέόμενα, ὧν περ γευόμενοι,
θείας εὐφροσύνης πληρούμεθα, καὶ μέθης ἐκλυ-
τρούμεθα, τῆς ἐκ τῶν παθῶν ἡμῶν πάντοτε, οἱ
τὴν παναγίαν, καὶ πλήρης χαρμονῆς πνευματι-
κῆς, μνήμην σου πόθῳ γεραίροντες, πᾶτερ ἱε-
ρώτατε.

Στίχ. Στόμα δικαίου μελετήσῃ σοφίαν.

Αστρον ὡς πολύφωτον, καταφωτίζεις τοὺς
πόθῳ, μάκαρ Ἱερῶτατε, τὴν σεπτὴν γε-
ραίροντας, θεῖαν μνήμην σου· οἰκτιρμῶν πέλαγος,
τοῦ ἐλέους χύσις, ὡς ὑπάρχων ἀδαπάνητος ἀ-
δικουμένων τε, πρόμαχος στερρὸς καὶ ἀκλόνη-
τος· πενήτων τε παράκλησις, καὶ τῶν ἐν κινδύ-
νοις ἀνάψυξις, ὀρφανῶν προστάτης, χηρῶν ἐπι-
κουρία ἀσφαλῆς, ἐκ τῆς μελλούσης κολάσεως,
πάντας ἡμᾶς λύτρωσαι.

Δόξα, ἤχος δ'.

Αγιώτατε Πάτερ, Βησσαρίων Θεοῦ λειτουργέ,
Χριστοῦ σε τῆς ἀγάπης ἐχώρησεν οὐδέν,
οὐ δόξα, οὐ τρυφαί, καὶ ἡδοναί, ἀλλ' οὐδ' ἀν-

θρώπων ἔπαινοι, οὐδὲ ὕψη θρόνων δι' ὃ καὶ με-
τασπάντα τῆς προσκαίρου ζωῆς, ἐδέξαντό σε
οὐράνιαι σκηναί· καὶ πλοῦτον ἔχεις ἐν οὐρα-
νοῖς ἄφθαρτον, καὶ δόξαν αἰδίου τρυφῆς ἀκηρά-
του καὶ ἡδονῆς ἐμφορούμενος, καὶ τὸν παρ' Ἀγ-
γέλων δεχόμενος ἔπαινον. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς χρεω-
στικῶς ἐκτελοῦντες σου τὴν μνήμην, τύχοιμεν
ταῖς πρὸς Θεὸν ἀκοιμήτοις πρεσβείαις σου, βα-
σιλείας οὐρανῶν ἀξιομακάριστε.

Καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς. Τῷ αὐτῷ ἤχῳ, ἡ Θεοτοκίον.

Ἀπολυτίκιον. Τροπάριον τοῦ Ἱεράρχου. Ἦχος πλ. δ'.

Εν τῇ ὑπομονῇ σου ἐκτήσω τὸν μισθόν σου
Πάτερ ὅσιε, ταῖς προσευχαῖς ἀδιαλείπτως
ἐγκαρτερήσας, τοὺς πτωχοὺς ἀγαπήσας, καὶ
τούτοις ἐπαρκέσας, ἀλλὰ πρέσβευε Χριστῷ τῷ
Θεῷ, Βησσαρίων Ἱεράρχα μακάριε, σωθῆναι τὰς
ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ τῆς ἑορτῆς ἡ Θεοτοκίον.

Ἔτερον νέον Ἀπολυτίκιον. Ἦχος πλ. δ'

Εν σοὶ Πάτερ, ἀκριβῶς ἐτηρήθη τὸ κατ' εἰ-
κόνα· ἐκ παιδὸς γὰρ ἀνετέθης Θεῷ, καὶ
πράξει ἐναρέτου ζωῆς, θεαρέστως ἐδίδασκες·
ὅθεν θαυμάτων χάριν πεπλουτηκώς, τῇ πανσέ-
πτῳ σου κάρᾳ, λοιμὸν πανώλη ἐλαύνεις, Ἱεράρχα
Βησσαρίων μακάριε, καὶ ὑπὲρ πάντων πρε-
σβεύεις, τῷ Κυρίῳ ἐκάστοτε.

Εἰς τὸν Ὅρθρον μετὰ τὴν πρώτην στιχολογίαν.
Κάθισμα τοῦ Ἱεράρχου. Ἦχος πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Τὴν τοῦ βίου πλημύραν διαφυγών, καὶ τῆς δόξης τοῦ κόσμου καταφρονῶν, Πάτερ ἡκολούθησας, ὃν ἐπόθησας Κύριον· καὶ τὴν τρίβον τούτου, τὴν θεῖαν διήνυσας τῆς αὐτοῦ ἀγάπης, οὐδέν σε ἐχώρισεν ὅθεν κληρονόμος, βασιλείας ἐδείχθης Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἱεράρχα μακάριε· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἀγίαν μνήμην σου.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Τῆς ἐορτῆς. Εἶδεν ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ τύχοι, εἰπὲ Θεοτοκίον. Μετὰ τὴν 6'. στιχολογίαν κάθισμα. Ἦχος πλ. δ'.
Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Εἰς τὸ ὅρος ἀνῆλθες τὸ νοητὸν, καὶ τὸν γνόφον ὑπέδυσ τὸν μυστικόν· τὰ βάθη τοῦ πνεύματος, ἐμυήτης θεόσοφε· μυστικῶς ἐκτυπώσας, Τριάδος τὴν ἔνωσιν· ἐν πλαξὶ σῆς καρδίας, δακτύλῳ θεότητος· ὅθεν Βησσαρίων, Λαρισσαίων ἐδείχθης, φωστήρ τηλαυγέστατος, καὶ διδάσκαλος ἄριστος· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ, τὴν σεβάσμιον μνήμην σου.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Τῆς ἐορτῆς, ἡ Θεοτοκίον. Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Κάθισμα. Ἦχος πλ. δ'. Ἀγγελικαὶ δυνάμεις.

Αγγελικὸν βιώσας ἐπὶ γῆς βίοτον, τὴν σὴν ὁλκάδα τοῦ φόρτου ἐκένωσας· καὶ ἰστίῳ πτερώσας εὐποιῆς, λιμένα κατέβαλες τῶν ζώντων· ποιμαίνῃ δὲ ἐν ὕδατι ἀναπαύσεως, παρά-

δεισον σὺν ἀγίοις τοῖς ἀπ' αἰῶνος οἰκῶν, καὶ τῷ Κυρίῳ ἐκδοῶν αἶνον ἄπαυστον.

Δόξα ἕτερον. Ἦχος γ'. Τὴν ωραιότητα.

Τὴν ωραιότητα τῆς πολιτείας σου, καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς σωφροσύνης σου, τίς ἐσχύσειεν εἰπεῖν, μακάριε Βησσαρίων; Τίς δὲ τὰ θαυμάσια, ἐκ σῆς κάρας χεόμενα πᾶσι τοῖς προστρέχουσι, διατόρως κηρύττει; Δι' ὃ ἀπόρῳ γλώττῃ δοξάζομεν, τὸν δαξάσαντά σε Κύριον.

Οἱ Ἀναβαθμοί. Καὶ νῦν. Τῆς ἐορτῆς, ἡ Θεοτοκίον. Τὸ πρῶτον Ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἤχου. Προκείμενον. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν. Στίχ. Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας. Ὁ Ν'. Εἶτα Ἰδιόμελον τοῦ Ἱεράρχου. Ἦχος πλ. 6'.

Βησσαρίων Ἱεράρχα, συμπολίτα τῶν Ἀγγέλων, βασιλείας κληρονόμος τοῦ Χριστοῦ, παρεστὼς τῇ Τριάδι, πρεύσβευε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν φιλτάτων σου τέκνων, χρεωστικῶς ἐκτελούντων, τὴν πανίερον μνήμην σου.

Ὁ Ἱερεὺς τὸ, Σῶσον ὁ Θεός. Οἱ κανόνες. Τοῦ Σταυροῦ εἰς 5'. Καὶ τοῦ Ἱεράρχου οἱ δύο εἰς ἡ. Ὁ Κανὼν τοῦ Ἱεράρχου, ποίημα Παχωμίου Ἱερομονάχου. Οὗ ἡ ἀκροστιχίς· Ὑμνον παράσχου Βησσαρίων σοὶ πλέκειν.

ᾠδὴ α'. Ἦχος δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον.

Υπῆρξας χωρητικὸς τοῦ Πνεύματος, τοῦ θεοῦ πάνσοφε, τὸ τῆς ψυχῆς ἰστίον τῆς αὐτοῦ, ὑποτάξαι ὁρμήμασι· καὶ πρὸς λιμένας ἐφθασας, τοὺς ἀκυμάντους Ἱερώτατε.

Μανίαν τοῦ μαμωνᾶ ἀπέσεισας, εἰδώλων σέβασμα, ἐκ σῆς ψυχῆς καὶ ὡς καλός, οἰ-

κονόμος τὸ σοὶ πιστευθὲν, εἰς δεομένων τράπεζαν, ἐπολυπλασιάσω τὸ τάλαντον.

Ναὸς ὢν τοῦ παναγίου Πνεύματος, ταῖς ἐπιβάσει, ταῖς ἱεραῖς λαμπόμενος Χριστῷ, καὶ ναὸν τῷ παντάνακτι, ὠκοδομήσω ἅγιε, εἰς ὑμνωδίαν ἀκατάπαυστον.

Θεοτοκίον.

Ο λόγος ὁ τοῦ Θεοῦ πανάμωμε, ἐν σοὶ ἐσκήνωσε· καὶ σαρκοφόρος ὤφθη ἐπὶ γῆς, ἀλογίας λυτρούμενος, τοὺς πλανηθέντας δόγμασι, καὶ συμβουλίᾳ τοῦ ἀλάστορος.

Ἔτερος κανὼν τοῦ Ἱεράρχου. Ὡδὴ ἀ. Ἦχος πλ. δ'.

Ἀρματηλάτην Φαραώ.

Ανθρωπος μὲν ὁ παρ' ἡμῶν ὑμνούμενος, οὗτος οὐράνιος· ὁ δὲ αὐτοῦ βίος, ἄγγελον ἐν σώματι, τοῦτον ἡμῖν ἀνέδειξε· διὰ τοῦτο ὑμνεῖσθω, καὶ ὡς ἐπίγειος ἄγγελος, καὶ ὡς ἐπουράνιος ἄνθρωπος.

Ποίαν ὁδὸν τῶν ἀρετῶν οὐχ' ὤδευσας, ἄνθρωπε σὺ τοῦ Θεοῦ; τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ποῖόν σε διέφυγε; πάσης καὶ γὰρ διδάσκαλος, θεωρίας ἐγένου, καὶ θαυμαστῶν τύπος πράξεων, Πάτερ Βησσαρίων τρισμέγιστε.

Ζῆς καὶ θανῶν, ὦ Βησσαρίων ἐνδοξε, μὴ καταλείπης ἡμᾶς, καὶ ζῶν λοιπὸν Πάτερ, μεθ' ἡμῶν τῶν τέκνων σου, δεῦρο καὶ στήθι σήμερον, εὐλογῶν ἀοράτως, τοὺς ἐκτελοῦντας τὴν μνήμην σου, καὶ χαροποιῶν τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Θεοτοκίον.

Θηγορεῖν με τὸ ἐν σοὶ μυστήριον, πείθει καὶ πάλιν ἀγνή· θεολογῶ τοίνυν, ἐν τῷ ψάλλειν οὕτως σοι, χαῖρε τὸ ξένον ἄκουσμα, ἡ παρθένος καὶ Μήτηρ. Θεὸν ἀσπόρως γὰρ ἔτεκες, ἓνα ἐν δυσὶ κόρη φύσει.

Καταβασία. Σταυρὸν χαράξας. Ὡδὴ γ'. Εὐφραίνεται ἐπὶ σοί.

Νοῦν ἔχων θεολαμπῆ, καὶ μετὰ σώματος ζήλων ἅγιε, νόων σεπτῶν τάγματα, τούτοις ἐκδημῶν συνηρίθμησι.

Πολίτευμα ἐσχηκώς, ἐν οὐρανοῖς ἐξ οὗ Χριστὸν Κύριον, πάντες ἀπεκδεχόμεθα τοῦτον ἐξιλέου τοῖς δούλοις σου.

Ανάψας σε νοητὸν, τῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ Χριστὸς ἔθηκε, λύχνον πιστοῖς πάντοτε, τούτων διανοίας φωτίζοντα.

Θεοτοκίον.

Ρωννύων τὴν τῶν βροτῶν ἐξασθενήσασαν φύσιν Κύριος, ταύτην ἐκ σοῦ πάναγγε ἀνευ ἁμαρτίας προσέλαβε. Ἄλλος ὁ στερεώσας κατ' ἀρχάς.

Χοροβατῶν ἐν οὐρανοῖς, καὶ τῇ πανσέπτῳ Τριάδι, μετὰ πάντων παρεστῶς τῶν ἁγίων, πάντων μέμνησο ἡμῶν διὰ παντὸς ἀείμνηστε, Πάτερ πατέρων θείων, Ἱεραρχῶν τε ἀγλαΐσμα.

Σὺ πάντων ὤφθης μιμητὴς, τῶν ἀπ' αἰῶνος ἁγίων, ἐκμαζάμενος αὐτῶν πάσας Πάτερ, ἀκριβῶς τὰς ἀρετάς, ὧν περ καὶ νῦν ὁμόσκηνος, ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχεις, ὦ Βησσαρίων θεόπνευστε.

Σὺ ἀπὸ βρέφους ἱερός, ψυχὴν ὁμοῦ τε καὶ σῶμα, καὶ ἄγνός ἐν ἀμφοτέροις ὑπάρχων, λειτουργὸς ὤφθης Θεοῦ διὸ καὶ μετὰ θάνατον, ἱερατεύεις ἄνω, ὦ Βησσαρίων θεόπνευστε.

Θεοτοκίον.

Ε

Καταβασία. Ῥάβδος εἰς τύπον. Εἶτα τὸ κοντάτιον τῆς ἑορτῆς.

Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ. Κάθισμα, ἡχ. γ'. Τὴν ὡραιότητα.

Τὴν ὡραιότητα τῆς πανιέρου σου, ψυχῆς αἰεῖμνηστε, ὁρῶντες Ἄγγελοι, ταῦτα ἐβόων ἐν τῇ σῇ ἐξόδῳ ἐν εὐφροσύνῃ δεῦρο οὖν ἀνάβηθι, πρὸς Θεὸν ὃν ἐπόθησας, δεῦρο εἰς αἰώνιον, Βησσαρίων πανήγυριν, λιπὼν τὰ κάτω, ἄνω πορεύου, καὶ συναγάλλῃ τοῖς ἀγγέλοις.

Δόξα, ἡχος δ'. Κατεπλάγῃ Ἰωσήφ.

Επιστήσας σου τὸν νοῦν, ὥσπερ ἡνίοχον σοφέ, καθυπέταξας ψυχῆς, τὰ ἥττω μέρη, θυμικόν ἐπιθυμίαν καὶ ταῦτα παιδαγωγήσας, συνήγαγες ἐν σοὶ τὴν τετράριθμον, πασῶν τῶν ἀρετῶν τὴν γενήτριαν καὶ τὰς ψυχῆς αἰσθήσεις σου καθάρας, τῶν σαρκικῶν στήσας φύλακας διήλθες βίον, ἐν ὁσιότητι, καὶ δικαιοσύνῃ.

Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς, ἢ Θεοτοκίον.

Ὡδὴ δ'. Ἐπαρθέντα σε ἰδοῦσα.

Απαστράψας ἐν τῷ κόσμῳ ὡς ἑωσφόρος, οὐκ ἐν κρυπτῷ δεόμενος, ἀλλ' ἐν ἀκρω-

ρείᾳ, πάντοτε ἱστάμενος, ὑμνεῖν πάντας Κύριον, τὸν δοξάσαντά σε ἡτοίμασας.

Στρατιώτης ἀνεδείχθης, ὦ Βησσαρίων, σὺ τοῦ Χριστοῦ συνειδήσιν, ἀγαθὴν καὶ πίστιν, ἔχων ἐν καρδίᾳ σου δι' ὃ καὶ ἡγώνισαι, τὸν καλὸν ἀγῶνα μακάριε.

Κεχρισμένος ἀνεδείχθης ὡς Ἱεράρχης, παρὰ Χριστοῦ χριόμενος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ· τούτου ἦν ἐκτέησατο, πλευρᾶς αὐτοῦ αἵματι, ὡς Ἀρχιεράρχης καὶ πρύτανις.

Θεοτοκίον.

Ολωλότα με εἰς πάθη τῆς ἀτιμίας, καὶ εἰς βυθὸν ποντούμενον, τὸν τῆς ἀμελείας, πάντα γνε ἀνέλκυσον, ὡς κτίστην κυήσασα, τὸν τὰς ἁμαρτίας ἐξαίροντα.

Ἄλλος. Σὺ μου ἰσχύς Κύριε.

Λύχνος τοῖς σοῖς, ποσὶ τῶνόντι γενόμενος, ὁ Κυρίου, νόμος καὶ ταῖς τρίβοις σου, φῶς αἰ αὐτοῦ, ὄντως ἐντολαί, πρὸς ὑψηλοτάτας, καὶ θαυμαστάς ἐπανήγαγε, τῶν ἀρετῶν σε πάτερ, κορυφὰς ἐκδοῶντα, τῇ δυνάμει σου δόξα φιλάνθρωπε.

Τ

Σὺ τῷ Χριστῷ, ἐπηκολούθησας ἐνδοξε· καὶ νεκρώσας, πάτερ τὰ σκιρτήματα, τὰ τῆς

σαρκὸς ὥφθης ἐπὶ γῆς, ἄλλος ὡς Ἡλίας, τῷ
θείῳ ζήλῳ πυρούμενος, κατὰ τῶν ἀνομούντων,
ἐπικείμενος μάκαρ, διδαχαῖς τῶν ἁγίων ῥημά-
των σου.

Θεοτοκίον.

Ο πλαστοουργός, εὖρατο ἐκ τοῦ αἰῶνός σε,
ἐν κοιλάδι κρίνον καθαρώτατον, ταῖς ἀρε-
ταῖς λάμπουσαν σεμνή, βάθει τῆς ἀγνείας, εὐρύ-
τητι τῆς σεμνότητος, ἀνύψωσε τῷ γένει, τῶν
ἀνθρώπων· δι' ὃ σε, ὡς Μητέρα τοῦ Κτίστου
δοξάζομεν.

Καταβασία. Εἰσακήκοα Κύριε.

Ὡδὴ ε'. Σὺ Κύριε μου φῶς.

Σὺ ὕλην κοσμικὴν, καὶ τὴν τύρβην ἀπέρριψας,
σῆς ἁγίε διανοίας καὶ προσῆλθες Κυρίῳ, ἐν
πάσῃ ὁσιότητι.

Σὺ βύσας τῆς ψυχῆς, καὶ τοῦ σώματος ὅσιε,
αἰσθήσεις τῇ ἀπαθείᾳ, ὡς καλῶ κυβερνήτη,
τῷ πνεύματι ὑπέταξας.

Σὺ ἥρθης ἱερῶς, ὡς ἐλαία κατάκαρπος, ὡς
φοῖνιξ καὶ ὡσεὶ κέδρος, τοῦ Θεοῦ ἐξανθή-
σας, καὶ πάντας εὐωδίασας.

Θεοτοκίον.

Σὲ μόνην καθάραν, εὐρηκῶς ὁ ὑπέρθεος, ἐν
μήτρᾳ σου σωματοῦται, ἀπαθῶς καὶ ἀρρέύ-
στως, ἀγνή ὁ παντοδύναμος.

Ἄλλος. Ἵνα τί με ἀπόσω;

Μυστικῶν ἀρωμάτων, Βησσαρίων ἐνδοξε, σκεῦος
γενόμενος· τὰ γὰρ ἐκ τοῦ θείου, καὶ ἁ-
γίου σου στόματος ῥήματα, ὑπὲρ πᾶσαν ἦσαν,

μύρων ὁσμὴν παντοίων πάτερ, τῶν πιστῶν τὰς
αἰσθήσεις ἐπεύφρανας.

Σὺ καὶ λόγοις καὶ ἔργοις, τὸν Θεὸν ἐδόξασας
θεομακάριστε· διὰ τοῦτο δόξης, παρ' αὐτοῦ
αἰωνίου τετύχηκας· ἀλλ' οἰκῶν ὦ πάτερ, τοὺς
οὐρανοὺς μὴ ἐπιλάβῃ, τῶν ἐν γῇ ἐκτελούντων
τὴν μνήμην σου.

Αοράτῳ δυνάμει, πάτερ δυναμούμενος τοῦ
θείου πνεύματος, ἐπὶ γῆς ἐφάνης, ὡς ἀ-
σώματος ἄλλος αἰοῖδιμε· τὸ γὰρ θείῳ πόθῳ, τοῦ
λυτρωτοῦ σαυτὸν ἐνώσας, ἱεράρχης ἐδείχθης
πανάριστος.

Θεοτοκίον.

Φεῦ, καινότερον κόρη, τοῦ ἀσπόρου τόκου
σου οὐποτε γέγονεν· οὐδὲ ἀπ' αἰῶνος, φρι-
κωδέστερον ὥφθη μυστήριον, τοῦ ἐν σοὶ Παρ-
θένε· βαβαὶ τοῦ ὕψους καὶ τοῦ βάθους, τῶν
ἀρρήτων καὶ ξένων θαυμάτων σου.

Καταβασία. Ὡ τρισμακάριστον ξύλον.

Ὡδὴ ς'. Θύσω σοι μετὰ φωνῆς.

Σιώφρονι, συλλογισμῷ χρησάμενος ὅσιε, ἐν ταῖς
πενήτων κοιλάσιν, ἐσκορπίσω πλοῦτον, δι' ὃ
θερίζεις, εὐφροσύνην, ἐπαπολαύων πόνων τὰ ἑ-
παθλα.

Ανω σοι πρὸς οὐρανὸν ἡτοιμάσται γέφυρα, μι-
σθός τῷ ἐν Ἀχελῷῳ, τοῖς δεινῶς προτέρῳ
τοῦτον περῶσι, τοῦ ῥαδίως νῦν διαβαίνειν πῆ-
ξαντι γέφυραν.

Ρύστην σε, τῶν αἰχμαλώτων Πάτερ γινώσκομεν, καὶ ἐν εἰρκτῇ κεκλεισμένων, καὶ ἐν θλίψει πάσῃ κεκακωμένων, καὶ ἀνάγκῃ, δι' ὃ ἡμᾶς κακώσεως λύτρωσαι. Θεοτοκίον.

Ιθυνον, πρὸς σωτηρίου ὁρμους με Δέσποινα, τῶν λογισμῶν καταιγίδι, καὶ παθῶν τῇ θλίψει ἀπεγνωσμένον, ἡ Σωτῆρα τῶν σέ τιμώντων ἀποκούσασα. Ἄλλος. Ἰλάσθητί μοι Σωτήρ.

Ιεραρχῶν καλλονή, καὶ θεῖον χαίροις ἀγλάϊσμα, Πατέρων ὄντως ὁφθεῖς, Βησσαρίων ἡ δυσμα' ναί, χαίροις αἰοίδιμε, Ἱεράρχα χαίροις, ὁ κανὼν πάσης εὐθύτητος.

Καινοφανῶν ἀρετῶν, δημιουργὸς ὢν ὁ μέγιστος, Ἀρχιερεὺς ἀληθῶς Βησσαρίων ἐνθεος, ταχίστην ἀνάβασιν, δι' αὐτῶν ποιεῖται, πρὸς Θεὸν ὄντως τὴν φέρουσιν.

Διδασκαλίαις ταῖς σαῖς, ἡμεῖς ὦ Πάτερ ἐπομενοι, ὡς ἐπὶ γῆς μετὰ σοῦ, καὶ ἄνω τὴν οἴκησιν, ὁφθειήμεν ἔχοντες, οὐρανοπολίτα, Βησσαρίων ἱερώτατε. Θεοτοκίον.

Αρρήτου χαῖρε Θεοῦ, μεγαλουργίας διάκονος, ὁφθεῖσα κορὴ ἀγνή, πᾶσαν τῷ τόκῳ σου, τὴν φύσιν θεώσασα, τῶν βροτῶν Παρθένε, τὸν Θεὸν βροτὸν γὰρ ἔτεκες.

Καταβάσια. Νοτίου θηρός. Κοντάκιον. Ἦχος πλ. δ'.

Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τῷ ἱσαγγέλῳ Ἱεράρχῃ Βησσαρίωνι, τὰ ὑμνητήρια συμφώνως ἀναμέλψωμεν. Ἀπαστράπτει

γὰρ τοῖς θαύμασιν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ λοιμοῦ ἀποδιώκει τὴν σκοτόμαιναν καταπέμπων οὐρανόθεν δρόσον ῥώσεως, τοῖς κραυγάζουσι, χαίροις Πάτερ θεσπέσιε.

Ἔτερον.

Κατὰ δαιμόνων ἐκ Θεοῦ τὰ νικητήρια, ἐκ βρέφους πάτερ, εἰληφώς Πανιερώτατε καὶ ἱσαγγελος γενόμενος ἐν ἀνθρώποις, εἰς οὐράνια μετέστης νῦν σκηνώματα. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμῖν τοῖς κάτω μένουσι, δεῖ κραυγάζειν σοι, χαίροις Πάτερ θεσπέσιε.

Ὁ Οἶκος.

Αγγελοι καθορῶντες, τὴν ἀγίαν ψυχὴν σου, ἐκ γῆς ἀνερχομένην ὦ Πάτερ, πρὸς τὰς ἐπουρανίους μονάς, ἀρετῶν ἐνθέων ἀστραπαῖς λάμπουσιν, ἐχόρευον καὶ ἔκραζον τρισόλβιε πρὸς σέ τοιαῦτα.

Χαῖρε πασῶν ἀρετῶν ἐργάτα.

Χαῖρε πασῶν κακιῶν διώκτα.

Χαῖρε σωτηρίας πολλῶν ὁφθεῖς πρόξενος.

Χαῖρε ἀπωλείας πολλοῦ ὁ ρυσάμενος.

Χαῖρε φόβου θεοῦ πάντοτε πλήρης ὢν ἐν προσευχαῖς.

Χαῖρε λόγου θεοῦ πάντοτε πλήρης ὢν ἐν διδασκαλίαις.

Χαῖρε, ὅτι θρεμμάτων λογικῶν ποιμὴν ὦφθης.

Χαῖρε, ὅτι διώκτης νοητῶν λύκων ὦφθης.

Χαῖρε κλεινῶν Πατέρων διάδοχε.

Χαῖρε ἀγίων πάντων συμμέτοχε.

Χαῖρε τῶν κάτω καλὲ οἰκονόμε.

Χαῖρε τῶν ἄνω Θεοῦ κληρονόμε.

Χαίροις Πάτερ θεοπέσιε.

Τὸ Συναξάριον τῆς ἡμέρας· εἶτα τὸ παρόν.

Τῷ αὐτῷ μηνί. ἰ. μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βησσαρίωνος Ἀρχιεπισκόπου Λαρίσης *1549*

Στίχ. Γῆθεν μεταστάς, Βησσαρίων ἐν πόλῳ.

Κακὴ ἀρητὴρ ἐστὶ σὺν θυηπόλοις.

Πέμπτη καὶ δεκάτη θάνε Θεσσαλίας σκοπὸς Ἑλλάδος.

Στίχοι ἕτεροι εἰς τὴν ἁγίαν κάραν.

Αὕτη τίς ὁσμή· οὐ γεγρά τις πέλει.

Ἀρωμάτων θ' ἥκιστα ὥς τε τί ξένον.

Ἀρρῆτος ὁδμή θαυματοδρύτου κάρας,

Βησσαρίωνος τοῦ Λαρίσης ποιμένος.

Γινού· προσκύνησον, καὶ κατασπάζου πόθῳ.

Οὗτος ὁ ἐν ἀγίοις Πατὴρ ἡμῶν Βησσαρίων, ἐκ κώμης ἦν τῶν περὶ τὰ τέρματα Μακεδονίας, μᾶλλον δὲ Θεσσαλίας μεγάλων Πυλῶν, ἐξ ὀρθοδόξων γονέων καὶ ἱερῶν γεννηθεὶς τε καὶ ἀνατραφεὶς. Γράμματα δὲ μεμαθηκώς, καὶ ἥδη πού δεκαετὴς γενόμενος· ἐν ἔρωτι γενόμενος τοῦ μοναχικοῦ βίου καὶ σχήματος, τῷ ὄντι μοναχικωτάτῳ Μάρκῳ Μητροπολίτῃ Λαρίσης φοιτᾷ, καὶ συγχρόνῳ χρόνῳ μετ' αὐτοῦ διαμείνας, καὶ κανονικῶς τοὺς ἱερατικούς καθήκοντα διαμείψας, ἐπίσκοπος παρ' αὐτοῦ, Δομενίου καὶ Ἑλασσόνος προχειρίζεται. Ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως δῆμος, ἐκ τινος ἑριδος, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν οἰήσεως καὶ ἀπαιδευσίας, τοῦτον οὐ προσδέχονται· ἢ δὲ πρόφασιν, ὅτι ἦν ποτε τιμηθὲν εἰς Ἀρχιεπισκοπὴν τὸ τούτων πόλισμα· διὸ καὶ ἀνοήτως προσελθόντες τῷ τότε Πατριάρχῃ χρυσολήπτῳ μᾶλλον ἢ θεολήπτῳ, ἐπίσκοπόν τινα λαμβάνουσι παρ' αὐτοῦ, Νεόφυτον τοῦνομα, μετὰ θάνατον ἄλυτον εὐρεθέντα· οὗτος δὲ ὁ τοῦ Χριστοῦ μιμητὴς εἰς οὐδὲν τὸ πρᾶγμα θέμενος, μάλιστα δὲ καὶ λαβὴν ἡσυχίας τοῦτο δρασάμενος, προσέμενε τῷ κατὰ πνεῦμα αὐτοῦ Πατρὶ Μάρκῳ, θεραπεύων κατὰ πάντα τοὺς προσμένοντας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πτωχοὺς τε καὶ ἀσθενεῖς, ἔργῳ καὶ λόγῳ· οὕτως οὖν καρτερήσας ἐνιαυτοὺς τέσσαρας, τῆς τῶν Σταγῶν ἐπισκοπῆς, ποιμένος χηρευσάσης, ἐξαίτεται παρὰ τοῦ λαοῦ

εἰς τὸ ἐξάρχειν αὐτῶν ἐπιτροπικῶς· οὐ τινος γενομένου, καὶ χρόνους προσμείνας ἕξ, ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐπισκοπῇ, πολλὰς ἐπηρείας καὶ ὑπερορίας ὑπέμεινε, διὰ τινος χαιρεκἀκού καὶ ἀνιέρου Δομετίου καλουμένου· τοῦ δὲ Ἱερωτάτου Μάρκου τὸν βίον ἀπολιπόντας, καὶ πρὸς τὰς ἐκείσε ἀπάραντος μακαρίους μονὰς, ψήσῃ καὶ αἰτήσῃ τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπων, τῶν τε κληρικῶν, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, διάδοχος τοῦ Λαρισαίων θρόνου παρὰ τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου καθίσταται. Ἀλλὰ τίς τὰς μετὰ ταῦτα θεαρίστους αὐτοῦ πράξεις ἐξαγγελεῖ; τὰς τῶν αἰχμαλώτων ἀναρρήσεις, τὰς εἰς τοὺς λιμώττοντας καὶ δεομένους ἐπικουρίας, καὶ χορηγίας, τὰς ἐν ποταμοῖς γεφύρας, καὶ μαρτυρεῖ εἰσεῖτι τὸ τούτου ἀξιόλογον ἔργον ἐν Λευκοποτάμῳ, ὅστις ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων Λευκοπόταμος, ἐκ Πίνδου εἰς Αἰτωλίαν καταρχόμενος ὀνομάζεται, ὑπὸ δὲ τῶν ποιητῶν Ἀργυροδίνης Ἀχελῷος· ὃ ἔργῳ οὐδεὶς πρὸς τοῦτου τοῦ ἁγίου ἐν τοιοῦτῳ χωρίῳ ἐπεχείρησε· διὰ τὸ ραγδαῖον ἐν τοῖς ὄμβροις τοῦ ρεύματος, καὶ τὸν συρφετόν· ἀλλὰ καὶ τὴν νῦν ὀρωμένην περικαλῇ μονὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πλησίον τῆς αὐτοῦ κώμης ἐν τῇ ὄρει, αὐτὸς πρῶτος συνεστήσατο, καὶ τὰ θεμέλια ταύτης ἐπήξατο· εἰ καὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀδελφιδοῦ Νεοφύτου Ἀρχιερέως, καὶ ἐτέρων ἐπισκόπων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, καὶ τῶν παρόντων ἀδελφῶν εἰς τὸ κρεῖττον ὕστερον μετεσκευάσθη· εἶχε δὲ συναντιλαμβανόμενον ἐν ᾧπασιν, καὶ τὸν ὁμαίμονα, τὸν οἰώτατον Ἰγνάτιον ἐπίσκοπον Καππούας καὶ Φαναρίου· καὶ οὕτω καλῶς καὶ θεοφιλῶς τὰ κατ' αὐτὸν, καὶ τοὺς ὑπ' αὐτὸν διαθείς, καὶ οἰκονομήσας, καὶ πεντηκοντούτης ἐγγύς που γενόμενος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν· ἐν ἔτει ζμθ'. Ἰνδικτιῶνος δ'. ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἰδ'. *1549*

αφμά. Οὐ ταῖς ἀγίαις πρεσβείαις Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν. *1549*

ᾠδὴ ζ'. Ἐν τῇ καμίνῳ Ἀβραμιαῖοι.

Ὡς Ἱεράρχης, ὡς τοῦ Χριστοῦ διάκονος πεφυκώς, πίστεως τοῖς λόγοις τρέφων τὴν σὴν ψυχὴν, ἐν ἀγάπῃ καὶ ἐν Πνεύματι, πιστοῖς μετέδωκας, τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος Ἱερώτατε.

Νῦν κατοπτεύεις, οὐκ ἐν αἰνίγματι δόξαν τὴν Θεϊκὴν, οὐδ' ὡς ἐν ἐσόπτρῳ, βλέπεις τὰ μυστικά, ἀλλὰ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, ὁρᾷς τὰ ἄδυστα, εὐλογημένος κράζων σὺ Κύριε.

Συνεορτάζει ἡ Λαρισσαίων πόλις ἡ Θετταλῶν, πίστει συνελθοῦσα θήκην ἐπὶ τὴν σὴν, τῶν λειψάνων τὴν μυρίπνοον, σὺν τοῖς μονάζουσιν, ἐν τῷ ναῷ Κυρίου ὃν ἔπηξας. Θεοτοκίον.

Ολοαμπῆσε, καὶ φωτοφόρον θεῖον σκὴνωμα, πόρρωθεν εἰδώς, ὁ θίαςος Προφητῶν, ἐμπνεόμενοι ἐκραύγαζον, εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ ναῷ τῆς δόξης σου Κύριε. Ἄλλος. Θεοῦ συγκατάβασιν.

Οὐ τέθνηκας ἅγιε· Θεῷ γὰρ ζῶν τις, οὐκ ἀποθνήσκει ποτέ· διὰ τοῦτο, ὦ Πάτερ, ἡμῶν τῶν τέκνων μὴ ἐπιλάβῃ τῶν σῶν, ἀλλ' ἰκεσίαις ταῖς σαῖς καταξιώσον, τυχεῖν καὶ πάντας ἡμᾶς τῆς αἰωνίου ζωῆς.

Σὺ σπεύρας ἐν δάκρυσιν, ἐν εὐφροσύνῃ ζωῆς συνάγεις καρπούς· ἀποθήκας οὖν Πάτερ, ἐπουρανίους πληρώσας πόνων ἐκ σῶν, τρυφᾷς ἀλήκτως, καὶ ψάλλεις συμπάλλουσιν, εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ανύστακτον ἔχων σου, τὸ ὄμμα Πάτερ διὰ παντός τῆς ψυχῆς, ἡνωμένος ὑπῆρχες, καὶ κάτω μένων τῷ ἐν ὑψίστοις Θεῷ· διὸ καὶ ψάλλων ἀπαύστως ἐκραύγαζες, εὐλογητὸς ὁ Θεός ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Νοῆσαι οὐ δύνανται, τὸν ξένον τρόπον τῆς σῆς λοχείας ποτέ, οὐχ' οἱ ἄνθρωποι μόνον, ἀλλ' οὐδ' αἱ ἄνω δυνάμεις πᾶσαι ἀγνή· βαθαὶ παρθένε τοῦ ὕψους τῆς δόξης σου, εὐλογητὸς ὁ ἐκ σοῦ, τεχθεὶς ἀσπόριος Θεός.

Καταβασία. Ἐκνοον πρόσταγμα. Ὡς δὲ ἡ.

Χεῖρας ἐκπετάσας Δανιὴλ.

Ἰνα θησαυρόν ἐν οὐρανῷ, κομίση ἄσυλον, καὶ ἀδαπάνητον, ἐν γῇ σὸν πλοῦτον διένειμας, πενομένοις ἀναπήροις τε, ὡς τῷ Κυρίῳ τὰ αὐτοῦ παρέχων ὅσις, εὐλογεῖτε κράζων τὰ ἔργα τὸν Κύριον.

Πλήκτης, οὐδαμῶς τ' αἰσχροκερδῆς, οὐδὲ ὅλως πάροινος, αὐθάδης ἡκιστα, ἀλλ' ἐργάτης ἀνεπαίσχυντος· ἀνεπιληπτος καὶ ἄμαχος, διδακτικὸς ἐπεικῆς, καὶ ἀφιλάργυρος, ἀνεδείχτης, τῆς Ἐκκλησίας καλῶς προϊστάμενος.

Λόγω σου τὸν βίον παραθεῖς, ἐμπρέπων ἀρίστα, καὶ κατ' ἀμφοτέρα, ἐφάνης δίκαιος ὁσιος, ζυγοστάτης τε σοφώτατος· τῆς εὐσεβείας διδασκὰς πᾶσι προθέμενος, εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα κραυγάζων τὸν Κύριον. Θεοτοκίον.

Ἰνα τῆς Τριάδος ἐν γαστρὶ, ἐδέξω πάντα γενε, καὶ ἀπεκύησας· δι' ὃ ψυχῆς ἐμήν δύναμιν, τριμερῇ τῷ θεῷ πνεύματι, ταῖς σαῖς πρεσβείαις κρατερὰν πᾶσιν ἀνάδειξον, τοῖς ἐχθροῖς μου, ἐπιτιθεμένοις μοι μάτην ἐκάστοτε.

Ἄλλος. Ἑπταπλασίως Κάμινον.

Εκ θησαυρῶν τοῦ Πνεύματος, καὶ αὐτὸς Πά-
τερ ἄνωθεν, πλοῦτον εἰληφώς παρὰ Θεοῦ
ἀκένωτον, πεινώσας μὲν ἔθρεψας, διὰ τοῦ θείου
λόγου ψυχὰς· σώματα δὲ πάλιν τῷ λιμῷ ἐκτα-
κέντα, πανσόφως ἀνεκτήσω, χορηγῶν καθ' ἑκά-
στην, ὡς θεὸς οἰκονόμος, ἅπαν αὐτοῖς χρειῶδες.

Πάντων Πατὴρ γενόμενος, Ἀβραάμ ὥφθης
δεύτερος, τῷ Μελχισεδέκ κατὰ τὴν τάξιν
ἁγίε, προσφέρων ἀναίμακτον, Ἀρχιερεῖ θυσίαν
Χριστῷ· καὶ γε μετὰ πάντων, καὶ τοῦ θείου σου
οἴκου, ἐχθροὺς ὡς ἀλλοφύλους, ἐκδιώκων δι-
καίως τοὺς ἀποσχίζοντάς σου, καὶ φθείρόντας
τὴν ποιμνὴν.

Τῆς Λαρισσαίων πόλεως, ψήφῳ θείᾳ γενόμε-
νος, σὺ Ἀρχιερεὺς ὦ Βησσαρίων ἄριστος,
κανὼν ἀκριδέστατος, δικαιοσύνης ὥφθης ὁμοῦ,
καὶ ὑπογραμμὸς τῶν ἀρετῶν πασῶν Πάτερ, ἐπι-
τιμῶν, ἐλέγχων, ὡς ὁ Παῦλος διδάσκει, πάντα
ποιῶν ὡς πάντας, κερδήσης ὡς ἐκεῖνος.

Θεοτοκίον.

Ημυροθήκη Δέσποινα, ἡ τὸ μῦρον ἐκβλύ-
ζουσα, τὸ ὑπερφυές καὶ μυστικόν τῆς χά-
ριτος, ὃ πᾶσαν ἐπλήρωσε, τὴν οἰκουμένην θείας
ὁδοῦς, ἡ φιλοτιμία ἡ κοινὴ τῶν ἀνθρώπων, Μα-
ρία ἡ θεόπαις, σέ ὕμνοῦσιν αἱ τάξεις, ἀγγέλων
καὶ ἀνθρώπων εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Καταβασία. Εὐλογεῖτε παῖδες τῆς Τριάδος ἱσάριθμοι.

Ὡ, δὴ θ'. Λίθος ἀχειρότμητος ἔρους.

Κύκλος ἀρετῶν ἀνεδείχθης, ἐκ διαφόρων θεο-
μάκαρ, παρ' ἀγωνοθέτου ἐστέφθης, Χριστοῦ
τὴν κάραν ἀμαραντίνῳ στέφει, δι' ὃ καὶ ἡμῶν
μέμνησο τῶν ἐορταζόντων τὴν μνήμην σου.

Εχων τὸν Χριστὸν ἐνοικοῦντα, θεοειδὴς ὅλος
ἐδείχθης, ἐλεημοσύνην καὶ κρίσιν, ὀρθῶς
συνάψας ἐν σεαυτῷ ὦ μάκαρ· δι' ὃ ἐπαγαλλό-
μενος, νῦν ἀπολαύεις τῆς ἀλήκειου τρυφῆς.

Γλεων τὸν Κύριον Πάτερ, ἀπεργασάμενος ἱκέ-
ταις ἐν εἰρηνικῇ καταστάσει, ἡμῶν τὸν βίον
διακυβέρνησον, καὶ ἐπηρείας δράκοντος τῆς τοῦ
νοητοῦ ἐλευθέρωσον.

Θεοτοκίον.

Νύξ μοι τῶν παθῶν ἐπανεστή, καὶ νυσταγμῶ
τῆς ἀμελείας, ὅλος συνεσχέθην ὁ τάλας,
κακῶς διάγων ὅλον τὸν βίον μου, ἀλλ' ἡ τὸ φῶς
κυήσασα, φώτισον κόρη τὴν καρδίαν μου.

Ἄλλος. Ἐξέστη ἐπὶ τοῦτο ὁ οὐρανός.

Εμέ τὸν ὕμνογράφον Πάτερ τὸν σόν, σὺν ἐμοὶ
δὲ καὶ πάντας τοὺς φάλλοντας, ὃν ἐκ ψυ-
χῆς ὕμνον σοι προσάγω, τοῦτον ἐγὼ, ταῖς πρὸς
Θεὸν πρεσβεΐαις σου· ἔνθα παμμακάριστε νῦν οἰ-
κεῖς, συνάγαγε καὶ δεῖξον, υἱοὺς καὶ κληρονό-
μους, τῆς βασιλείας ἧς περ ἔτυχες.

Ων ἔτυχες στεφάνων παρὰ Θεοῦ, καὶ γερῶν
Βησσαρίων πανθαύμαστε, δὸς καὶ ἡμᾶς, διὰ
πρεσβειῶν σου Πάτερ τυχεῖν, τῇ ἀοράτῳ πάν-

τοτε, πάντας ἐπισκέψει σου συντηρῶν, ἀπάσης ἀνωτέρους, κακίας ἀοράτων, καὶ ὁρατῶν ἐχθρῶν τοὺς δούλους σου.

Ο ὕμνος εἰ καὶ πέρας ἔσχεν ὁ σὸς, ἀλλ' ἡμῶν ὁ πρὸς σέ πόθος ἅγιε, διηνεκῆς· παῖδες φιλοπάτορες γάρ ἡμεῖς, σὺ δὲ Πατὴρ φιλόστοργος, πάλιν ἱερώτατε πεφυκῶς, ἀχώριστος τῶν τέκνων, τῶν σῶν ἡμῶν καὶ ὧδε, καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἔσο κρίσεως.

Θεοτοκίον.

Συμπέρασμα θεόλεκτον Προφητῶν, Ἀποστόλων Μαρτύρων τὸ κήρυγμα, τῶν Ἀσκητῶν, τύπος καθαρότητος καὶ σεπτόν, τῶν Ἀρχαγγέλων καύχημα, καὶ τῆς θεαρχίας καταγωγή, πτωχῆς ἐκ διανοίας, προσδέχου Θεοτόκε, μετ' εὐμενείας τὸ ἐφύμνιον.

Καταβασία. Μυστικῶς εἰ Θεοτόκε παράδεισος.

Ἐξαποστιλάριον. Ἐν πνεύματι τῷ ἱερῷ

Πανήγυρις χαρμόσυνος, καὶ ἱερά ἐφέστηκε, τοῦ Ἱεράρχου σήμερον, ἡ πανσεβάσιμος μνήμη, ἁσματικὴν εἰς χορείαν, συγκαλοῦσα ἅπαντα τὰ στίφη τῆς Ἐκκλησίας, ὕμνοις ψαλμοῖς τε καὶ ᾠδαῖς, συναθροίσθητε φαιδρῶς, πνευματικῶς ἑορτάσαι.

Ἔτερον πρὸς τὸ, Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Τὸν μέγα Βησσαρίωνα, Λαρίσσης τὸν ὑπέρμαχον, καὶ Θεσσαλίας ἀπάσης, φρουρὸν καὶ ὄντως προστάτην, Ἑλλάδος τε τὸ καύχημα, καὶ τῆς Ἠπείρου ἄκουσμα, καὶ τὸ τῆς Τρίκκης τεί-

χίσμα, ἀνευφημήσωμεν πάντες, καὶ καταστέψωμεν ὕμνοις.

Καὶ τῆς ἑορτῆς. Σταυρὸς ὁ φύλαξ. Εἰς τοὺς Αἵνους. Πᾶσα πνοή· ἰσθῶμεν στίχους ς'. καὶ ψάλλομεν τοῦ Σταυροῦ προσόμοια γ'. Καὶ τοῦ Ἱεράρχου προσόμοια γ'. Εἰ δὲ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ τύχοι εἰπεῖ μόνον τοῦ ἁγίου ἡχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν.

Ιερέων ἐν χρίσματι, λαμπруνθείς τὴν διάνοιαν, τοῦ Χριστοῦ τὸ ποίμνιον καθωδήγησας, ἐπὶ νομῇ τὴν σωτήριον, καὶ νῦν ἐξεδήμησας πρὸς τὴν ἄλυπον ζωὴν, πρὸς τὸ φῶς τὸ ἀνέσπερον, ἔνθα πέφυκε, τῆς τρυφῆς ὁ χειμάρρους καὶ δικαίων, ἡ πληθὺς καὶ τῶν ὁσίων, ὧ Βησσαρίων θεόπνευστε.

Καὶ φρονήσει λαμπόμενος, καὶ τῇ πίστει κοσμούμενος, καὶ καλῶν μεθέξει σεμνυνόμενος, πρὸς τὸν Θεὸν ἐξεδήμησας, τὰ γέρα ληψόμενος, τῶν καμάτων σου στερρῶ, καὶ τῶν πόνων τὰ δράγματα· ὅθεν σήμερον, τὴν ἁγίαν σου μνήμην ἐκτελοῦμεν, τὸν Θεὸν δοξολογοῦντες, ὧ Βησσαρίων θεόπνευστε.

Εν καθέδρᾳ ἐκάθησας, ὑψηλῇ ἱερώτατε, ταπεινώσει πνεύματος σεμνυνόμενος, καὶ εὐλογῶν τελεώτατα, λαοὺς ἐπιθέσει, τῶν ἁγίων σου χειρῶν, τῷ Θεῷ καθιέρωσας, ὅθεν ἅπαντα, ἡ σεπτὴ Ἐκκλησία, ὡς ποιμένα, ἱερὸν ἀνευφημεῖ σε, ὧ Βησσαρίων θεόπνευστε.

Τὴν πανένδοξον κάραν σου, Βησσαρίων μακάριε, κατὰ χρέος ἅπαντες προσπτυσόμεθα,

καὶ ὑμνωδίας γεραίρομεν, καὶ πόθῳ δοξάζομεν,
ὡς προχέουσιν ἡμῖν, ἀενάως τοῖς χρήζουσι, τὰ
ἰάματα· καὶ ἐξείρουναν Πνεύματι ἁγίῳ, παθη-
μάτων ἐπηρείας, καὶ ἐκ δεινῶν περιστάσεων.

Δόξα, ἦχος πλ. β'.

Εν ταῖς ἀγρύπνοις σου προσευχαῖς, ἔχων ἁ-
κλινεῖς πρὸς Θεόν, τοὺς τῆς ψυχῆς σου
νοερούς ὀφθαλμούς, ἡγιασμένε ἀληθῶς Βησσα-
ρίων Πατὴρ ἡμῶν, μετὰ ἀνθρώπων, ἐπὶ γῆς μὲν
τῷ σώματι, μετὰ Ἀγγέλων, ἐν οὐρανῷ δὲ ὁ
πῆρχες τῷ Πνεύματι· διὰ τοῦτο νῦν καὶ ἡμεῖς,
ἄνθρωπον οὐράνιον, καὶ ἐπίγειόν σε ὀνομάζομεν
Ἀγγελόν· καὶ χαίροις βοῶμεν, ὁ τὴν τῶν ἁ-
σωμάτων πολιτείαν, ἐν τῷ σῶ ἐπιδειξάμενος σώ-
ματι· χαίροις, ὁ τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην βα-
δίσας ὁδόν, καὶ διὰ ταύτης ἀνελθὼν, εἰς τὰ
πλάτη τῆς οὐρανίου ζωῆς· ὁμόσκηνε ἀσκητῶν,
ὁμότροπε Ἀποστόλων, Ἱεραρχῶν συμπολίτα,
συγχορευτὰ τῶν ἀγγέλων, κληρονόμε βασιλείας
οὐρανῶν, ἧς καὶ ἡμεῖς ἀξιωθείμεν, ταῖς πρὸς
Κύριον πρεσβεΐαις σου.

Καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς, ἡ Θεοτοκίον. Δοξολογία μεγάλη.

Καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν τυπικά. Καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τῆς ἑορτῆς
ὥδῃ γ'. Καὶ τοῦ Ἱεράρχου ὥδῃ ς'. Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου,
ἦχος δ'. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν. Στίχ. Ἀκούσατε ταῦτα
πάντα τὰ ἔθνη. Ἀπόστολον δὲ, Καὶ Εὐαγγέλιον ζήτηι τοῦ Χρυ-
σοστόμου Νοεμβρίου ιγ'. Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον. Δίδεται
καὶ ἅγιον ἔλαιον.

Βίος ὁμοῦ καὶ ἐγκώμιον τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βησσαρίωνος
Ἀρχιεπισκόπου Λαρίσης τοῦ θαυματουργοῦ· νεωτέρῳ μὲν φρά-
σει συγγραφεῖς, τὴν αὐτὴν δὲ ὕλην περιέχων τοῦ παλαιοῦ.

Εὐλόγησον Δέσποτα.

ΗΜΕΡΑ πανηγύρεως σήμερον εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν
ἀνέτειλε· πανηγυρίσατε ἅπαντες οἱ φιλόχριστοι· ἡμέρα ἑορτῆς καὶ
πνευματικῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιᾶσεως εἰς τὴν οἰκουμένην ἐπέλαμψε·
πᾶσα ἡ ὁμήγυρις τῶν ὀρθοδόξων πνευματικῶς συνευφράνθητε· ἡ-
μέρα Ἱεράρχου καὶ δούλου ἐφέστηκε· συνδράμετε πάντες οἱ τῶν
Ἀρχιερέων δῆμοι, καὶ τῶν ὁσίων τὰ τάγματα· δοξάσατε ἅπαντες
τὸν Θεόν, διὰ τὴν ἐν τοῖς ὑστέροις καιροῖς εὐδόκησεν νὰ γίνωνται ἁ-
γιοὶ· ἄσατε τῷ Κυρίῳ ὅλοι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου ἄσμα καινόν
κατὰ τὸν Δαβὶδ· (ψαλμ. ριθ'). Διατί καινόν; ὅτι καινοφανὴς
καὶ νεοφανὴς ἀστὴρ σήμερον ἀστράπτει καὶ ἀκτινοβολεῖ εἰς τοῦτο
τὸ νοητὸν τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας στερέωμα· ὅτι κομήτης λαμπρό-
τατος φαιδρύνει τὴν κτίσιν μὲ τὰς χρυσᾶς μαρμαρυγὰς τῶν θαυ-
μάτων του, φέρων μαζὴν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ σωτηριῶδῆ, καὶ θείας καὶ
πνευματικῆς χάριτας. Ἐρωτᾶτε ποῖος εἶναι οὗτος, καὶ ποταπός;
εἶναι ὁ Βησσαρίων, τῆς μητροπόλεως Λαρίσης ὁ περιδότης πρόε-
δρος, καὶ παντὸς τοῦ κόσμου πρεσβευτὴς ὁ δυνατώτατος. Βησσα-
ρίων ὁ ἐπίγειος Ἀγγελος, καὶ οὐράνιος ἄνθρωπος. Βησσαρίων ὁ νέος
ἐν ταυτῷ, καὶ παλαιὸς ἅγιος· νέος μὲν, διὰ τὴν εἰς τοὺς ὑστέρους
καιροὺς ἔλαμψε καὶ ἡγήσατο· παλαιὸς δὲ, διὰ τὴν κατὰ τὰς ἀρετὰς
ἐφάνη τῶν παλαιῶν ἁγίων ἰσοστάσις· οὗτος σήμερον συγκαλεῖ ὁ-
λους ἡμᾶς, ἀδελφοί, καὶ Πατέρες, εἰς τὴν ἐδικήν του ἑορτὴν καὶ
πανήγυριν, διὰ νὰ μᾶς φιλεύσῃ μὲ τὴν πνευματικὴν τράπεζαν τῶν
ἀρετῶν του, διὰ νὰ μᾶς παρακινήσῃ νὰ δοξάζωμεν τὸν Θεόν, ὅπου
εἰς τοὺς ὑστερινούς καιροὺς, ὡς ἅγιον τὸν ἐδόξασε, καὶ διὰ νὰ μᾶς
ὠφελήσῃ μὲ τὴν διήγησιν τῆς θαυμάσιου ζωῆς καὶ πολιτείας του.
Διατί ἀγκαλὰ καὶ οἱ βίοι ὅλων τῶν ἄλλων παλαιῶν ἁγίων τῆς
Ἐκκλησίας μας, εἶναι ὠφέλιμοι καὶ ψυχοσωτήριοι, διὰ τὴν προζε-
νοῦσιν εἰς τοὺς ἀκροατὰς πόθον καὶ ζῆλον τῆς ἀρετῆς, καὶ παρα-
κινουσὶν αὐτοὺς εἰς τὴν διὰ τῶν ἔργων μίμησιν τοῦ καλοῦ, ἀλλὰ ὁ
ἐνθεὸς βίος, καὶ ἡ ἐνάρετος πολιτεία τοῦ παρ' ἡμῶν σήμερον ἑορ-
ταζομένου ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βησσαρίωνος, πλεον ὠφέλιμος
εἶναι κοντὰ εἰς ἡμᾶς, καὶ πλεον ψυχοσωτήριος διὰ δύο αἷτια.
Πρῶτον διὰ τὴν εἶναι· νέος, καὶ ἡκμασεν εἰς τοὺς ὑστερινούς χρόνους·

κάθε δὲ νεαρὸν πρᾶγμα, φυσικῶς τῷ τρόπῳ εἶναι ζωντανώτερον εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀκριβούτερον, καὶ ἀκολουθῶς δύναται περισσότερον νὰ παρακινήσῃ τὴν ψυχὴν εἰς τὸν ζῆλον τῆς ἀρετῆς· ἐπειδὴ κάθε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀκούοντας, ἔχει νὰ συλλογισθῇ καὶ νὰ εἰπῇ ταῦτα μετὰ τὸν λογισμόν του. Ἐὰν ὁ ἅγιος Βησσαρίων ἐστάθῃ εἰς τοὺς ὑστερινούς αὐτοὺς καιροὺς, καὶ τίποτε δὲν τὸν ἐμπόδισεν εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἀγιότητα, ὁ καιρὸς, καὶ ἡ νεότης τῶν χρόνων, διατὶ ἐγὼ νὰ προφασισθῶ πῶς ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, ὅπου ἐγίνοντο οἱ ἅγιοι ἦτον ἄλλος, καὶ ἐτούτος ὁ καιρὸς εἶναι ἄλλος; καὶ νὰ μὴ μιμηθῶ ὅσον τὸ δυνατόν μοι τὸν ἅγιον Βησσαρίωνα, εἰς τὸ νὰ ἐργασθῶ καὶ ἐγὼ τὸ καλὸν, καὶ τὴν ἀρετὴν; Δεύτερον εἶναι ὠφελιμώτερος εἰς ἡμᾶς ὁ βίος τοῦ ἁγίου Βησσαρίωνος· διατὶ ὁ ἅγιος οὗτος δὲν ἐστάθῃ κἀνένας ξένος, οὔτε ἀπὸ κἀνένα μακρυὸν τόπον, ὅπου νὰ μὴ τὸν ἠξεύρομεν, καθὼς ἐστάθησαν ἄλλοι παλαιοὶ ἅγιοι, ἀλλὰ εἶναι ἐδικὸς μας συμπατριώτης, καὶ πνευματικὸς μας Πατὴρ, γέννημα καὶ θρέμα τούτου τοῦ ἐδικοῦ μας τόπου, τοῦ ὁποῦ σχεδὸν ἡμεῖς ἠξεύρομεν καὶ τοὺς προγόνους, καὶ τὸν οἶκον, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν, καὶ τὴν ἀρχιεπισκοπὴν, καὶ μετὰ τοὺς ἰδίους μας ὀφθαλμοὺς βλέπομεν, καὶ μετὰ τὰς χεῖρας ψηλαφῶμεν, καὶ κατοικοῦμεν, καὶ ἀπολαμβάνομεν τὰ ἔργα τῶν χειρῶν του· ἡγοῦν ὅσον τὸ περίφημον τοῦτο καὶ ἱερὸν μοναστήριον, ὅσον καὶ τὸ θαυμαστὸν του γεφύριον. Ὅθεν καὶ ὅταν ἀκούομεν τὴν ἔνθεον πολιτείαν του, ἀκόλουθον εἶναι νὰ παρακινούμεθα περισσότερον εἰς τὴν μίμησιν τῶν θεαρέστων του κατορθωμάτων καὶ πράξεων, λέγοντες ἔτι εἰς τὸν ἑαυτὸν μας. Ἐὰν ὁ ἅγιος Βησσαρίων εἶναι ἐδικὸς μας συμπατριώτης, καὶ πνευματικὸς μας Πατὴρ, καὶ τίποτε δὲν ἐμπόδισεν ἀπὸ τὸν τόπον εἰς τὸ νὰ κάμῃ τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου, καὶ νὰ γένῃ ἅγιος· διατὶ ἡμεῖς οἱ συμπατριῶταί του, καὶ τὰ τέκνα τὰ ἐδικά του, νὰ προφασίζομεθα, πῶς ὁ τόπος οὗτος μᾶς γίνεται ἐμπόδιον εἰς τὴν ἀρετὴν; καὶ διατὶ νὰ μὴ μιμηθῶμεν καὶ ἡμεῖς, ὅσον τὸ δυνατόν, τὸν ἐδικόν μας ἅγιον, καὶ νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν ἐνάρετον αὐτοῦ πολιτείαν.

Ὅτι δὲ τὰ πράγματα, ὅπου εἶναι νεότερα, καὶ οἰκειώτερα εἰς ἡμᾶς, περισσότερον καταπεύθουσιν ἀπὸ τὰ παλαιὰ καὶ ἀλλότρια, μάρτυρας ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ, ὅστις εὐαγγελιζόμενος τὴν παρθένον Μαριάμ, διὰ νὰ τὴν καταπέσῃ περισσότερον περὶ τοῦ ὑπερφυσικοῦ καὶ ἀσπόρου τόκου της, δὲν ἔφερεν εἰς παράδειγμα τὰς παλαιὰς στείρας, τὴν Σάρραν λέγων, ἢ τὴν Μητέρα τοῦ Σαμφὼν, ἢ τὴν Ἀναν, τὴν Μητέρα τοῦ Σαμουὴλ τοῦ Προφήτου, οὐδὲ ἔφερε κἀνένα ξένον καὶ ἀλλότριον ὑποκείμενον· ἀλλ' ἔφερε τὴν Ἑλισάβετ, ἥτις τότε νεωστὶ εἶχεν ἐγγαστρωθῇ, καὶ ἦτις πρὸς

τούτοις ἦτον συγγενής, καὶ οἰκεία τῆς Θεοτόκου· «καὶ ἰδοὺ ἡ Ἑλισάβετ ἡ συγγενής σου, καὶ αὐτὴ συνειληφύα Υἱὸν ἐν γήρα αὐτῆς» καὶ οὗτος μὴν ἔκτός ἐστιν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρα». (Λουκ. ἁ.) καὶ λιπὸν ἐπειδὴ καὶ εἶναι τόσο ὠφέλιμος καὶ ψυχροσώτηριος ὁ βίος τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βησσαρίωνος, ἀνοίξατε τὰ ὦτα τῆς ψυχῆς σας, εὐλογημένοι φιλέοργοι ἀκροαταί, ὅπου ἐσυνάχθητε σήμερον εἰς τὴν ἑορτὴν αὐτοῦ καὶ πανήγυριν, διὰ νὰ τὸν ἀκροασθῆτε μετὰ προσοχὴν καὶ εὐλάβειαν, καὶ ἀκολουθῶς νὰ τὸν μιμηθῆτε διὰ τῶν ἔργων, ἵνα καὶ παρὰ τοῦ ἁγίου λάβητε τὸν ἄξιον μισθὸν τῆς φιληκολίας καὶ μιμήσεώς σας.

Οὗτος ὁ αἰσιδύμος Πατὴρ ἡμῶν Βησσαρίων, ὁ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων υἱός· ὁ κατὰ τοῦ Προφήτου, τῇ ἀληθείᾳ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ· ὁ κατὰ τὸν Μωϋσῆν, πιστὸς θεράπων ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ· ὁ κατὰ τὸν Δανιὴλ, ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν τῶν τοῦ πνεύματος· καὶ ὁ κατὰ τὸν Ἀπόστολον, οἰκονόμος, καὶ ὑπερέτης τῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων· πατρίδα εἶχε τὴν ἐν Θετταλίᾳ εὐρισκομένην, καὶ παρὰ πάντων κοινῶς ὀνομαζομένην μεγάλην Πόρταν· διατὶ, τὰ ἐκεῖσε δύο θυνὰ πλησιάζοντα ἕνα εἰς τὸ ἄλλο, καὶ στενεύοντα τὸν τόπον, σχηματίζουσιν ἀπὸ μακρόθεν, ὥσάν μίαν μεγάλην πόρταν. Πατρίδα λέγω μίαν χώραν, οὔτε πολλὰ μεγάλην καὶ περιφανῆ, οὔτε πάλιν μικράν καὶ εὐτελεῖ, ἀλλὰ μετρίαν εἰς τὸ ὄνομα καὶ εἰς τὸν πλουτισμόν, ὑπερβαίνουσιν ὅμως τὰς ἐν τῇ Θετταλίᾳ λοιπὰς χώρας, ὅσον διὰ τὸ πλῆθος τῶν ὑδάτων, ὅπου εἰς αὐτὴν πλημμυροῦσιν, ὅσον καὶ διὰ τὸν ἐν αὐτῇ περίφημον καὶ θαυμαστὸν ναὸν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὅστις εἶναι οἰκοδομὴ παλαιὰ καὶ βασιλική. Οἱ δὲ γονεῖς τοῦ ἁγίου ἦτον ἄνθρωποι, οὔτε πολλὰ πλούσιοι, οὔτε πολλὰ πτωχοί, ἀλλὰ ἐν αὐταρκείᾳ ἔχοντες τὰ τοῦ βίου πράγματα, καθὼς τοῦτα ζητεῖ ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ὁ παροικιστὴς λέγων· «πλοῦτον καὶ πενίαν μή μοι δός· σύνταξον δέ μοι τὰ δέοντα καὶ τὰ αὐτάρκη»· (κεφ. λ'. 8.) ἐν ἀπλότῃ καὶ δικαιοσύνῃ πορευόμενοι, καὶ μετὰ τοὺς ἰδίους τῶν κόπους εὐγάνωντας τὰ πρὸς τὴν ζωὴν ἀναγκαῖα· καὶ πρὸ πάντων ἦσαν πλουτισμένοι μετὰ τὸν πλοῦτον τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ὀρθοδοξίας καὶ πίστεως, ὅστις εἶναι καὶ μόνος, καὶ Κύριος, καὶ ἀληθινὸς πλοῦτος, τὸν ὅποιον, ὅταν ἔχῃ ὁ ἄνθρωπος, ἔχει ὅλους τοὺς θησαυροὺς τοῦ κόσμου, κἂν καὶ πάμπτωχος ᾖ· καὶ ὅταν δὲν ἔχῃ δὲν ἔχει οὔτε ἕνα ὀβολόν, κἂν καὶ ᾗ ναι ὑπέρπλοτος· καθὼς τὸ ὀρίζει καὶ ὁ Σοφὸς Σολομών· «τοῦ πιστοῦ ὁλος ὁ κόσμος τῶν χρημάτων, τοῦ δὲ ἀπίστου, οὔτε ὀβολός». (κεφ. ιζ'. 6.)

Ἀπὸ τοιούτους λοιπὸν γονεῖς γεννηθεὶς ὁ ἅγιος, ἀνατρέφει παρ' αὐτῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νουσίᾳ Κυρίου, καθὼς παραγγέλλει ὁ Ἀπό-

στολος Παῦλος νὰ ἀνατρέφωσι τὰ τέκνα των οἱ γονεῖς (Ἐφεσ. γ'. 4.) καὶ ἐδόθη ἀπὸ αὐτοὺς εἰς διδασκάλους, διὰ νὰ μαθηθῇ τὰ ἱερὰ γράμματα τὰ λεγόμενα κοινὰ, τὰ ὁποῖα καὶ ἔμαθεν, ἕως νὰ φθάσῃ εἰς τὸν δέκατον χρόνον τῆς ἡλικίας του, μὲ τὸ νὰ ἦτον εὐφρυνῇ εἰς τὸν νοῦν· ὅθεν ἐκ τῆς μαθήσεως τῶν ἱερῶν γραμμάτων, ἐθερμάνθη ὁ ἅγιος εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ· ἐστοχάσθη πῶς ὅλα τοῦ κόσμου τὰ πράγματα εἶναι φθαρτὰ καὶ μάταια, καὶ διὰ τοῦτο ἀπέβαλεν ἀπὸ τὴν καρδίαν του· καὶ ἐμίσησε παιδιοθεν γάμον, πλοῦτον, δόξαν, καὶ τὰς λοιπὰς ἡδονάς· καὶ ἠγάπησε τὴν παρθενίαν, καὶ τὴν ἀγγελικὴν ζωὴν τῶν μοναχῶν· καὶ ἐκ νεαρᾶς τοῦ ἡλικίας ἠθέλησε νὰ συκώσῃ τὸν ἐλαφρὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ, καθὼς λέγει ὁ Ἱερεμίας· «ἀγαθὸν ἀνδρὶ, ὅταν ἄρῃ ζυγὸν ἐκ νεότητος αὐτοῦ» (Θρην. γ'. 27.) Καὶ ὡς πόσον ἀληθῶς ἐπληρώθη εἰς τοῦτον τὸν ἅγιον ἐκεῖνο ὁποῦ ἔγραψεν ὁ θεὸς Παῦλος πρὸς τὸν Ἀπόστολον Τιμόθεον περὶ τῶν γραμμάτων, λέγωντάς του «ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσει εἰς σωτηρίαν» (6'. Τιμ. γ'. 15.) Διατὶ κοντὰ εἰς τὴν γεροντικὴν φρόνησιν ὁποῦ εἶχε παιδιοθεν οὗτος ὁ ἅγιος, κοντὰ εἰς τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν ὁποῦ εἶχεν ἐκ νεότητος εἰς τὸ καλὸν, καὶ κοντὰ εἰς τὴν θεῖαν χάριν ὁποῦ εἶχε πάντοτε, καὶ ἐπαρακίνησε ἐσωτερικῶς τὴν ψυχὴν του εἰς τὴν ἀρετὴν, εἶχεν ἀκόμι καὶ μεγάλην βοήθειαν, τῶν ἱερῶν γραμμάτων τὴν μάθησιν· ὅθεν διὰ μέσου αὐτῶν ἀναγινώσκοντας διάφορα βιβλία, καὶ μελετῶντας τοὺς ἐναρέτους βίους τῶν Ἀγίων, ἠγάπησε νὰ ὁμοιωθῇ καὶ αὐτὸς μὲ αὐτοὺς, καὶ ἔζη ἐσοφίσθη, διὰ νὰ εὕρῃ τὴν πολὺτιμον σωτηρίαν του (καθὼς πρέπει νὰ κάμουν, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἠξεύρουν γράμματα).

Πόθεν τοῦτο εἶναι φανερόν; ἀπὸ τοὺς χρόνους, κατὰ τοὺς ὁποῖους ἐμίσησε τὸν κόσμον καὶ ἀνεχώρισεν. Ἐπειδὴ, ὦντας ὁ ἅγιος δέκα μόνον χρόνων παιδάριον, καὶ εὐρισκόμενος εἰς τὴν παιδικὴν ἐκείνην ἡλικίαν, εἰς τὴν ὁποίαν φυσικὰ τὰ παιδία ἀγαποῦν τοὺς γονεῖς, καὶ συγγενεῖς, καὶ τοὺς ὁμηλικίους των, ἀπεστράφη ὅλα ταῦτα ὁ αἰσθητικὸς καὶ ἐπεθυμήσεν ὑψηλοτέραν καὶ ἁγιωτέραν ζωὴν, ὡς νὰ εἶναι ἐπτερωμένος εἰς τὸν θεὸν ἔρωτα· ὅθεν παραιτήσας πατέρα, μητέρα, ἀδελφοὺς, συγγενεῖς, πατρικὸν οἶκον, τοὺς συνηλικιώτας του πάντας, τρέχει ὡς διψῶσα ἔλαφος, καὶ πηγαίνει εἰς τὸν τότε μητροπολίτην τῆς Λαρίσης, Μάρκον ὀνομαζόμενον, ὅστις εὕρισκετο εἰς τὰ Τρίκαλα, ὁποῦ ἐκατοίκουν ὅλοι οἱ μητροπολίται τῆς Λαρίσης, ἀφ' οὗ ἡ Λάρισα ἐπάρθη ἀπὸ τοὺς Ἑθνικοὺς· καὶ καθὼς ἦτον ἐστολισμένος μὲ τὴν ἀξίαν τῆς Ἀρχιερωσύνης, ἔζη καὶ πολλῶ μᾶλλον, ἦτον ἐστολισμένος, μὲ τὰς θεουργοὺς ἀρετάς, καὶ ἐν μέσῳ τοῦ κόσμου εὐρισκόμενος, ὑπερέβαι-

νεν εἰς τὴν ἀσκησιν τοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ μοναχοὺς· καὶ ἰδοὺ ἐν πρώτοις γίνεται μιμητὴς ὁ ἅγιος τοῦ Πατριάρχου Ἀβραάμ, ὅστις ὑπήκουσε τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸν Πατέρα του, ἐπειδὴ κατὰ τὸν ἅγιον Ἰωάννην τῆς Κλίμακος, τὸ πρῶτον σκαλοπάτι τῆς οὐρανόου κλίμακος, εἶναι τὸ νὰ ξενιτευθῇ τινὰς διὰ τὸν Θεὸν ἀπὸ τὴν πατρίδα του. Εἰς τοῦτον λοιπὸν τὸν ἁγιώτατον ἄνδρα ἐρχόμενος ὁ θεὸς Βησσαρίων, ἀποτάσσεται, ὅχι μόνον ὅλα του τὰ θελήματα, ἀλλὰ καὶ ὅλα τὰ φρονήματα, τὸ ὁποῖον εἶναι δυσκολώτερον· καὶ δείχνει εἰς τὸν γέροντά του μίαν ἀληθινὴν καὶ τελειάν ὑποταγὴν καὶ ὑπακοήν, μὲ τὸ νὰ ἐφύλαττεν ἀκριβῶς τὰ ἐκείνα ἰδιώματα ὁποῦ ἔχει ἡ ὑπακοή· ἦγουν πρῶτον ὅτι δὲν ἔκρυπτεν εἰς τὴν καρδίαν του κἀνένα λογισμόν, ἀλλὰ ἐφανερώμενος εἰς τὸν γέροντά του διὰ τῆς ἐξομολογήσεως ὅλα τὰ κρυπτά τῆς καρδίας του· διὰ τὸ ὁποῖον γράφει ὁ μέγας Βασίλειος, καὶ ὁ ἅγιος Κἄλλιστος ὁ Ξανθοπούλος· (ὅρον κατὰ πλάτ. κς'. καὶ μς'.) 6'. εἶχε θεθαίαν ἀγάπην εἰς τὸν γέροντά του, καὶ δὲν ἦτον μὲ αὐτὸν ἠνωμένος μὲ μίαν πλαστήν, καὶ ψεύτικην ὑποταγὴν· διὰ τὸ ὁποῖον λέγει ὁ Ἰωάννης τῆς Κλίμακος· γ'. εἶχε πίσιν καθαράν καὶ ἄδολον εἰς αὐτὸν καὶ ἐνόμιζεν ὅτι βλέπωντας τὸν γέροντά του, καὶ ὑποτασσόμενος εἰς αὐτὸν, αὐτὸν τὸν ἴδιον Χριστὸν βλέπει, καὶ εἰς τὸν Χριστὸν ὑποτάσσεται· διὰ τὸ ὁποῖον λέγει ὁ αὐτὸς Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, καὶ ὁ θεὸς Κἄλλιστος· δ'. ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν πάντοτε πρὸς τὸν γέροντά του εἰς ὅλα τὰ λόγια, καὶ εἰς ὅλα τὰ ἔργα ὁποῦ ἔκαμνε, χωρὶς κἀμμίαν προσθήκην, ἢ ἀφαίρεσιν· ε'. εἶχεν ἐκκοπήν τελειάν τοῦ θελήματός του· καὶ ς'. δὲν ἀντέλεγε τελείως εἰς ὅλα ἐκεῖνα ὁποῦ τὸν ἐπρόσταζεν ὁ γέροντάς του νὰ κάμῃ, ἀλλὰ μετὰ χαρᾶς ὑποτάσσεται, καθὼς καὶ ταῦτα τὰ τρία ἰδιώματα τῆς ὑπακοῆς ἀναφέρουσιν· ὁ προῤῥηθεὶς θεὸς Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, καὶ ὁ ἅγιος Κἄλλιστος· ὑποκάτω λοιπὸν εἰς τὴν τοιαύτην ἀληθινὴν καὶ τελειάν ὑπακοήν, διέτριψεν ὁ ἅγιος Βησσαρίων χρόνους πολλοὺς, ὑπηρετῶντας ἄσκηνα μὲ μεγάλην φρονιμάδα, καὶ μὲ πολλὴν εὐλάβειαν· ὅχι μόνον τὸν πνευματικόν του Πατέρα, καὶ Ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ Κύριον Μάρκον, ἀλλὰ ἀκόμι, καὶ ὅλους τοὺς πτωχοὺς, καὶ ξένους, καὶ ἁρρώστους, οἱ ὁποῖοι συνηθίζον πάντοτε νὰ προστρέχουν χάριν ἐλέους καὶ βοηθείας εἰς τὰς τοιαύτας μητροπόλεις, καὶ νὰ καταφεύγουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ὡς εἰς ἓνα κοινὸν καὶ ἀχέϊμαστον λιμένα, διὰ νὰ γλυτώσουν ἀπὸ τὸ ναυάγιον τῆς πτωχείας καὶ δυστυχίας· ἐπειδὴ τὰ τῶν μητροπόλεων καὶ ἐπισκόπων πράγματα καὶ εἰσοδήματα, διὰ τοῦτο ὀνομάζονται πτωχικά, διὰ νὰ μοιράζωνται εἰς τοὺς πτωχοὺς, εἰς τὰς χήρας, εἰς τὰ ὀρφανὰ, καὶ εἰς τοὺς ἐρχομένους ξένους, κατὰ τὸν μᾶ. κανόνα

τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ τὸν ἰά. κανόνα τοῦ Θεοφίλου· νὰ λαμβάνῃ ὁμοῦ καὶ ὁ Ἐπίσκοπος ἀπὸ αὐτὰ τὰ πρὸς τὴν χρείαν του, καὶ ὅχι νὰ πέρνῃ αὐτὸς ὅλα, καὶ νὰ τὰ θησαυρίζῃ, ἢ νὰ τὰ δίδῃ εἰς τοὺς συγγενεῖς του μόνον.

Ὅθεν ὡς ἀφίνω τώρα, ἀγαπητοί μου ἀκροαταί, νὰ συμπεράνετε μόνον σας, πόσον νὰ ἐχαριτώθῃ ἀπὸ τὸν Θεὸν ὁ θεὸς Βησσαρίων διὰ μέσου τῆς γνησίας ταύτης ὑπακοῆς; Πόσον νὰ ἔγινε πρῶτος εἰς τὴν καρδίαν; πόσον ἡμερος καὶ ταπεινός, ὡς ἂν ἓνα ἄρνιον ἄκακον; πόσον συμπαθητικός, καὶ φιλάδελφος; πόσον γλυκὺς καὶ παρηγορητικός; Ἐγὼ νομίζω ἀδελφοί, ὅτι ἀκόμι καὶ ὅσοι τότε τὸν ἔδλεπον, τὸν εὐλαβοῦντο ἀπὸ μόνῃν τὴν ἔξω θεωρίαν τοῦ ἁγίου προσώπου του, καὶ ἐπαρακινοῦντο νὰ λέγουν τοιαῦτα λόγια· ὦ χαριτωμένη ὑπακοή, πόσον τιμᾷς καὶ μεγαλύνεις ἐκείνους ὅπου σὲ ἐργάζονται, καὶ σὲ ἀγαποῦν, καὶ πῶς κάμνεις τοὺς ἐδικούς σου φίλους ἀπὸ ἀνθρώπους, Ἀγγέλους. Ἐπειδὴ λέγουσιν οἱ θεοφόροι Πατέρες, καὶ μάλιστα ὁ ὁσῖος Πέτρος ὁ Δαμασκηνός, ὅτι ἡ ὑπακοή, γεννᾷ τὴν ταπεινώσιν· ἡ ταπεινώσις γεννᾷ τὴν πραότητα· ἡ πραότης γεννᾷ τὴν διάκρισιν· ἡ διάκρισις γεννᾷ τὴν διόρασιν· ἡ διόρασις γεννᾷ τὴν προόρασιν· καὶ ἡ προόρασις ἀναδιβάλλει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν τελείαν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν τοῦ πλησίον. Τί νὰ περιττολογῶ, ἀδελφοί; ὁ Βησσαρίων καθαρισθεὶς πρότερον αὐτὸς, ἔγινεν ἱκανὸς νὰ φωτίξῃ, καὶ νὰ τελειοῖ τοὺς ἄλλους, καθὼς τὸ ἀπαιτεῖ ἡ τάξις τῆς φύσεως, καὶ καθὼς τὸ παραγγέλλει ὁ Ἀρεοπαγίτης Διονύσιος εἰς τὸ περὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας βιβλίον του· διὰ τοῦτο καὶ ὁ τοιοῦτος ἔχειροτονήθη βαθμηδόν, Ἀναγνώστης, Ὑποδιάκονος, Διάκονος, καὶ Πρεσβύτερος ἀπὸ τὸν πνευματικὸν Πατέρα.

Ἐπειδὴ δὲ τότε ἔτυχε νὰ χηρεύσῃ ἀπὸ Ἐπίσκοπον ἡ Ἐπισκοπὴ τῆς Ἐλασσῶνος καὶ Δομενίκου, ὁ Ἱερώτατος Μάρκος γνωρίζοντας ἄξιον τὸν Βησσαρίωνα, εἰς τὸ νὰ ποιμάνῃ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ, ἐψήφισεν αὐτὸν μὲ ὅλον τὸν κλῆρον, καὶ ἔχειροτόνησε τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης Ἐπίσκοπον· πηγαίνοντας δὲ ὁ ἅγιος εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν του, δὲν ἐδέχθη ἀπὸ τοὺς ἐπαρχιώτας του, ἀλλὰ ἐδιώχθη διὰ δύο αἰτίαι· ἡ πρώτη καὶ κυριωτέρα αἰτία ἦτον, ὁ φθόνος χαιρεκάκων καὶ σκανδαλοποιῶν τινῶν Χριστιανῶν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τοῦ φθονεροῦ διαδόλου· ὅστις γνωρίζοντας τὴν μεγάλην ὠφέλειαν ὅπου ἔμελλε νὰ κάμῃ ὁ ἅγιος εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἐπαρεκίνησε τὰ ἴδια τέκνα, νὰ διώξωσι τὸν Πατέρα των· ἡ δὲ ἄλλη αἰτία ἦτον καθὼς λέγουσιν, ὅτι ἡ ἐπισκοπὴ ἐκεῖνη δὲν ἦτον ἄνωθεν καὶ ἐξαρχῆς ὑποτασσομένη εἰς τὸν Μητροπολίτην Λαρίσσης, ἀλλ' ἦτον ἐλευθέρη καὶ αὐτόνομος Ἀρχιεπισκοπὴ· ὅθεν καὶ τότε δὲν ἠθέλησε νὰ δεχθῇ

τὸν ἅγιον παρὰ τοῦ Λαρίσσης ἀποσταλέντα. Ἀλλ' εἰς τὸσον ἐπρωχώρησεν ἡ διαφορὰ καὶ ἡ φιλονεικία αὕτη, ὅπου ἐπῆγαν τινὲς ἐκ τῶν ἄνωθεν σκανδαλοποιῶν Χριστιανῶν τῆς αὐτῆς Ἐπισκοπῆς, εἰς τὸν τότε Πατριάρχην τῆς Κωνσταντινουπόλεως θεόκλητον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν χρυσόκλητον, καὶ λαμβάνουσι παρ' αὐτοῦ ἄλλον Ἐπίσκοπον, Νεόφυτον ὀνόματι· καὶ ἀπὸ τότε ἕως τώρα ἐπικράτησε ἡ συνθήκη νὰ μὴ ὑποτάσσεται πλέον ἡ Ἐλασσῶνα εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Λαρίσσης, ἀλλὰ νὰ λαμβάνῃ πάντοτε τὸν Ἐπισκοπὸν τῆς ἀπὸ τὸν Πατριάρχην ὁ προῤῥηθεὶς ὁμοῦ Νεόφυτος μετὰ θάνατον εὐρίθῃ ἀφωρισμένος καὶ ἄλυτος· καὶ τοῦτο ἔγινεν εἰς αὐτὸν, ὡς νομίζω, διὰ τὴν ἀτιμίαν ὅπου ἐπροξένησεν εἰς τὸν ἅγιον, καὶ διὰ τὴν παρὰ κανόνας κεινοτομίαν αὐτῆν· λέγει γὰρ ὁ ἱερός κανὼν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὅτι ἀνίσως Ἐπίσκοπος χειροτονηθῇ, καὶ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν του, ἔπειτα ἡ ἐπαρχία δὲν τὸν δεχθῇ, ὅχι διὰ κανένα ἔγκλημα καὶ κακίαν ἐδικήν του, ἀλλὰ διὰ τὴν μοχθηρίαν καὶ δυστροπίαν τοῦ λαοῦ, αὐτὸς μὲν νὰ εἶναι πάλιν τῇ ἀληθείᾳ Ἐπίσκοπος· οἱ δὲ Κληρικοὶ καὶ Ἱερεῖς τῆς πόλεως ἐκείνης, νὰ ἀφορίζωνται, διατὶ δὲν ἐπαιδαγωγῶνσαν τοιοῦτον λαόν.

Ὁ δὲ ἅγιος Βησσαρίων δὲν ἐλυπήθη τελείως διὰ τὴν ἀτιμίαν αὐτῆν ὅπου τοῦ ἔκαμαν· ἀλλὰ μᾶλλον εὐρών αὐτὴν εὐλογον αἰτίαν καὶ ἀφορμὴν ἀνεχώρησε μετὰ χαρᾶς, καὶ ἐγύρισεν εἰς τὰ Τρίκκαλα, πρὸς τὸν πνευματικὸν αὐτοῦ Πατέρα, καὶ εἰργάζετο πάλιν ὡς φιλόπονος μέλισσα τὸ γλυκύτατον μέλι τῆς ὑπακοῆς, τὸ ὅποῖον ἀφ' οὗ ἐγεύθη μίαν φοράν, δὲν ἐδύνετο πλέον νὰ τὸ ἀφήσῃ, οὐδὲ πρὸς ὥραν νὰ τὸ ὑστερηθῇ· ἤξευρε γὰρ καλῶτα ὁ ἀοίδιμος, ὅτι ὅποιος εὐρίσκεται ὑποκάτω εἰς ὑπακοὴν γέροντος, καὶ κόπτει τὸ θέλημα του, εἶναι μιμητὴς γνήσιος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὅστις καθὼς λέγει ὁ Παῦλος ἔγινεν εἰς τὸν οὐρανὸν τοῦ Πατέρα ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ (Φιλιπ. β'. 8.) καὶ αὐτὸς μόνος του ἔλεγεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους· οὐκ ἤλθον ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρός». (Ἰω. 5'. λθ'). Ὅθεν χωρὶς νὰ στοχασθῇ τὸ ἀξίωμα τῆς Ἀρχιερωσύνης ὅπου τότε εἶχεν, ὑπηρετεῖ ὡς ἓνας ταπεινός, δοῦλος, μὲ κάθε προθυμίαν καὶ εὐλάβειαν τὸν γέροντά του, καὶ βλους ἀκόμι τοὺς πτωχοὺς, καὶ ξένους, καὶ ἀσθενεῖς ὅπου ἐπρόστρεχον εἰς τὴν μητρόπολιν, ὡς προείπομεν· καὶ τὸ θαυμασιώτερον ἦτον, νὰ βλέπῃ τινὰς τότε τὸν θεῖον Βησσαρίωνα, νὰ πηγαίῃ εἰς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ ἀρρώστους, νὰ κάθεται κοντὰ τοὺς, νὰ τοὺς παρηγορῇ· πολλὰς φοαῖς δὲ καὶ νὰ τοὺς ἀσπάζεται, καὶ νὰ καταφιλή τας πληγὰς των, καθὼς ἡ μήτηρ ἀσπάζεται καὶ καταφιλεῖ τὰ ἴδια τέκνα της, καὶ νὰ ἐπιχέῃ ὡς ὁ Σαμαρείτης ἐκεῖνος εἰς

τὰ τραύματα καὶ τὰς ἀσθενείας των τὸ ἔλαιον τῆς συμπαθείας καὶ ἰλαρότητος, καὶ τὸν οἶνον τῆς εὐφροσύνης καὶ παρηγορίας, κατὰ τὴν τοῦ Εὐαγγελίου παραβολήν. Ἐκεῖνο ὁμῶς ὁποῦ κάμνει νὰ θαυμάζη κάθε νοῦς, ἦτον ὅτι, καὶ μόνος του ὁ μακάριος ἔπερνε τὰ λαιρωμένα καὶ κοπρισμένα ρούχα τῶν πτωχῶν καὶ ἀσθενῶν, καὶ ἐπήγαινε, καὶ τὰ ἔπλυνε μὲ τὰ ἰδιά του χέρια καὶ τοῦτο ἐποίει εἰς τὸν καιρὸν τῆς νυκτός, διὰ νὰ μὴ τὸν ἰδῇ τινὰς ἄνθρωπος καὶ τὸν ἐπαινέσῃ, καὶ ἐκ τούτου ζημιωθῇ τὸν παρά Θεοῦ ἔπαινον, καὶ μισθόν· καὶ βέβαια κατὰ τοῦτο ἐμίμειτο τὸν Δεσπότην τῶν ἀπάντων Χριστὸν, ὅστις ἐζώθη τὸ λέντιον, καὶ ἐνίψε μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας τοὺς πόδας τῶν Μαθητῶν, καὶ αὐτοῦ τοῦ προδότου του, καὶ ἔδωκε ταύτην τὴν ἐντολὴν εἰς αὐτοὺς λέγων· ὑπόδειγμα ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. (Ἰω. ιγ'. 15.)

Εἰς ταῦτα λοιπὸν καὶ τὰ τοιαῦτα θεάρεστα καὶ Χριστομίμητα ἔργα τῆς ὑπακοῆς διεπέρασε τὴν δευτέραν φορὰν, τέσσαρας ὁλοκλήρους χρόνους ὁ ἅγιος, καὶ ἀκολούθως ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ χαρίσματα μεγαλήτερα. Ἐπειδὴ τότε ἔτυχε νὰ τελευτήσῃ ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ἐπισκοπῆς Σταγῶν, Νικάνωρ ὀνομαζόμενος, ἄνθρωπος ὀνομαστός εἰς τὴν ἀρετὴν, ἐζητήθη παρὰ τοῦ λαοῦ ὁ ἅγιος Βησσαρίων, διὰ νὰ διοικῇ τὴν Ἐπισκοπὴν ἐκείνην ἐπιτροπικῶς, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἔμεινε χρόνους ὁλοκλήρους ἑξ, ποιμαίνοντας θεαρεστῶς καὶ θεοφιλῶς τὸ τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον, καὶ πολλοὺς πειρασμούς· ὑπομένοντας· ἦγον καταδρομας, ἐξορίας, κρίσεις, καὶ ἄλλας ἐνοχλήσεις ἀδίκως καὶ παραλόγως ἀπὸ ἑνὸς ἀνέρον Ἱερέα ὁποῦ ἦτον ἐκεῖ, Δομέτιον ὀνόματι· τὸν ὁποῖον παρεχώρησεν ὁ Θεὸς νὰ κατατρέχῃ τὸν ἅγιον, διὰ περισσοτέραν δοκιμὴν τῆς ἀρετῆς του, καὶ διὰ μεγαλῆτερον στέφανον, καθὼς παρεχώρησε καὶ τὸν Ἀλέξανδρον τὸν Χαλκίει, καὶ τὸν Ὑμέναιον, καὶ Φιλητὸν, καὶ Δημήτριον τὸν Ἀργυροκίπον, καὶ τοὺς ἄλλους ἐχθροὺς τοῦ Εὐαγγελίου νὰ κατατρέχωσι τὸν Ἀπόστολον Παῦλον διὰ μεγαλῆτεραν του εὐδοκίμησιν· διὰ τοῦτο καὶ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς πόλεως, εἰς τὸ ὁποῖον ἑκατοῖκει ὁ προϋρῆθεις κακοδομέτιος, ἔως τὴν σήμερον φαίνεται σχεδὸν ἔρημον, καὶ ἀμμίαν δὲν ἔχει προκοπὴν. Ἐπειδὴ λέγουσιν οἱ θεοφόροι Πατέρες, καὶ μάλιστα ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεσσαλονίκης, ὅτι διὰ νὰ γένῃ τινὰς τέλειος εἰς τὴν ἀγιότητα, δὲν φθάνει μόνον νὰ ὑπομένῃ τοὺς κόπους καὶ πόνους τῆς ἀρετῆς ὁποῦ αὐτὸς μὲ τὸ θέλημα του ἐδιάλεξε νὰ ἐργάζεται· διατὶ τοῦτο δὲν εἶναι τόσοσιν δυσκολοκατόρθωτον, διὰ τὸ τῆς γνώμης ἐκούσιον· ἀλλὰ πρέπει πρὸς τούτοις καὶ νὰ ὑπομένῃ εὐχαρίστως τοὺς πειρασμούς, καὶ τὰς θλίψεις, καὶ καταδρομας, ὁποῦ χωρὶς τὸ θέλημα του συμ-

βαίνουν εἰς αὐτὸν ἔξωθεν, εἴτε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, εἴτε ἀπὸ τοὺς δαίμονας, εἴτε καὶ ἀπὸ τὴν φύσιν· διατὶ τοῦτο εἶναι ἀληθῶς πρᾶγμα δυσκολοκατόρθωτον, διὰ τὸ τῆς γνώμης ἀκούσιον· « δι' ὑπομονῆς » γὰρ ἐκουσίῳν τε καὶ ἀκούσιῳν πόνων πᾶς σπουδαῖος τελειοῦται, » τῶν μὲν, ἐπιτιθεμένων ἔξωθεν, τῶν δὲ, ἐπιφερομένων οἰκοθεν. » Καὶ ἄλλος θεοφόρος λέγει· πρᾶξις καὶ πάθος εἰς ἓν συνελθόντα » τελειοῦσι τὸν κατὰ Χριστὸν ἄνθρωπον· καὶ πάλιν λέγει ὁ αὐτὸς » θεῖος Γρηγόριος, ὅτι χωρὶς νὰ ὑπομένῃ τινὰς εὐχαρίστως ἐκεῖνα » τὰ κακὰ ὁποῦ τοῦ συμβαίνουναι χωρὶς τὸ θέλημά του, οὐδὲ τὰ » καλὰ ὁποῦ κάμνει μὲ τὸ θέλημά του, θέλουν λάβουν παρὰ τοῦ » Θεοῦ εὐλογίαν καὶ χάριν· χωρὶς τῆς ὑπομονῆς τῶν ἀκούσιως » ἡμῖν ἐπερχομένων, οὐδὲ τὰ ἐκουσίως πεπραγμένα τεύχεται τῆς » θείας εὐλογίας. » (ἐν τῇ πρὸς ξένην Ἐπιστ.)

Ταῦτα ἠξερῶντας καὶ ὁ ἅγιος Βησσαρίων, ὑπέμεινε μετὰ χαρᾶς τὰς παρὰ τοῦ Δομετίου καταδρομας, εὐχαριστῶν μὲν τὸν Κύριον, ὁποῦ τὸν ἐδυναμῶσε νὰ διώκῃται ἕνεκεν τῆς δικαιοσύνης τῆς ἀρετῆς, καὶ νὰ ἀξιώθῃ καὶ αὐτὸς τοῦ μακαρισμοῦ ἐκεῖνου τοῦ λέγοντος « μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. » (Ματ. ἐ. 10.) Συγχωρῶν δὲ ἀπὸ καρδίας καὶ ψυχῆς τὸν Δομέτιον, χωρὶς νὰ φυλάττῃ κάμμίαν μνησικακίαν πρὸς αὐτόν· τί λέγω μόνον ὅτι τὸν ἐσυγχώρει; καὶ δι' αὐτὸν ἀκόμι προσηύχeto ὁ ἅγιος· πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ὡς μεγάλον του εὐεργέτην καὶ φίλον ἐνόμιζε, μιμούμενος τὸν Δεσπότην Χριστὸν, ὅστις ἐπὶ τοῦ σταυροῦ κρεμάμενος παρακαλεῖ τὸν οὐρανίον του Πατέρα διὰ νὰ συγχωρήσῃ τοὺς σταυρωτάς του, λέγων· « Πατέρα, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδας τί ποιοῦσι ». (Λουκ. κγ'. 34.)

Τοιαῦτα Ἀποστολικά καὶ Εὐαγγελικά ἔργα πράττοντος τοῦ Ἁγίου, ἀποβήσκει καὶ ὁ Ἱερώτατος Μάρκος, ὁ πνευματικὸς αὐτοῦ Πατήρ, καὶ καταλειπὼν τὴν παρούσαν ζωὴν, ἀπῆλθεν εἰς τὰς οὐρανίους μονάς, διὰ νὰ ἀπολαύσῃ ἐν ἐπόθῃσι Κύριον. Καὶ παρευθὺς ψήφῳ κοινῇ πάντων τῶν Ἐπισκόπων τῆς ἐπαρχίας Λαρίσης, καὶ πάντων τῶν κληρικῶν καὶ ἀρχόντων, καὶ γνώμῃ καὶ παρακλήσει ὅλου τοῦ λαοῦ, μᾶλλον δὲ ψήφῳ καὶ κλήσει τοῦ ἁγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος, ἀναβιβάζεται ὁ θεῖος Βησσαρίων εἰς τὸν ἔγκριτον θρόνον τῆς μητροπόλεως Λαρίσης, παρὰ τοῦ τότε Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Ἱερεμίου· διατὶ ἔπρεπεν ὁ ταιούτος μέγας λύχνος· νὰ μὴν κρύπτεται ὑποκάτω εἰς τὸν μῶδιον, οὐδὲ νὰ περιορίζεται εἰς μικρὰς πόλεις καὶ Ἐπισκοπάς, ἀλλὰ νὰ τεθῇ ἀναλόγως ἐπάνω εἰς τὴν ὑψηλὴν καὶ μεγάλην ταύτην λυχνίαν, διὰ νὰ λάμψῃ μακροτέρας καὶ λαμπροτέρας τὰς ἀκτῖνας καὶ ἀστρά-

πᾶς τῶν χαρίτων του, καθὼς λέγει ὁ Κύριος, ὅτι « οὐ καίουσιν λυχνον, καὶ τίθεισιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον· ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ ». (Ματ. ε. 15.)

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἀνέβη εἰς τὸν μητροπολικὸν αὐτὸν θρόνον ὁ ἅγιος, τί νομίζετε; ἄρα νὰ ὑπερφανεύθῃ διὰ τοῦτο, καὶ νὰ ἐξέπεσε καὶ ὀλίγον τι ἀπὸ τὴν προτέραν του ταπείνωσιν; καθὼς κάμνουσιν ἄλλοι τινὲς ὁμοίωσχημοί; μὴ γένοιτο· ἀλλ' ὅσον ἔγινεν εἰς τὸ ἀξίωμα μαγαλήτερος, τόσον ἐφαίνετο εἰς τὴν ταπείνωσιν χθαμαλώτερος, ἀκούοντας τὸν σοφὸν Σειράχ, νὰ λέγῃ· ὅσον μέγας εἶ, τοσούτω ταπεινὸς σεαυτὸν, καὶ ἕναντι Κυρίου εὐρήσεις χάριν. (Σειρ. γ'. 18.) οὐ μόνον δὲ εἰς τὴν ταπείνωσιν ἐπρόσθετε περισσότεραν ταπείνωσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν προτέραν του πραότητα, ἐπρόσθετεν ἄλλην πραότητα· εἰς τὴν φιλαδελφίαν, φιλαδελφίαν· εἰς τὴν ἐλεημοσύνην, ἐλεημοσύνην· εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἀσθενῶν καὶ φυλακωμένων, ἄλλην ἐπιμέλειαν· καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, ἐπάνω εἰς τὰς προτέρας ἀρετὰς ὅπου εἶχεν, ἐπρόσθετεν ἄλλας περισσότερας.

Διὰ τοῦτο ἐμιμεῖτο τὸν Μωϋσῆν, καὶ τὸν Δαβὶδ εἰς τὴν πραότητα καὶ ἀνεξικακίαν· τὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν Ἀὼτ εἰς τὴν φιλοξενίαν· τὸν δίκαιον Ἰώβ εἰς τὴν φιλαδελφίαν καὶ τὴν συμπάθειαν· ὅθεν καὶ οὗτος ὁ ἅγιος ἐγίνετο, καθὼς ἐκεῖνος· « ποὺς τῶν χολῶν » ὁφθαλμοὺς τῶν τυφλῶν· πατὴρ τῶν ὀρφανῶν, καὶ χηρῶν, καὶ τῶν ἀδυνάτων. Συνέτριβε τὰς μύλας τῶν ἀδικητῶν, καὶ εὐγανε μέσα ἀπὸ τὰ ὀδοντιά των τὰς ἀρπαγὰς ὅπου ἔκαμναν τῶν πτωχῶν· ἐγλύτωνα τοὺς πτωχοὺς ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν δυναστῶν· ὅταν ἐβλεπε καὶ ἀδύνατον ἔκλαιε· καὶ ὅταν ἐβλεπε καὶ καὶνὸν ὅπου νὰ εὐρίσκειται εἰς ἀνάγκην, ἐστέναζεν· ἡ θύρα του ἦτον ἀνοικτὴ εἰς κάθε πτωχὸν ὅπου ἤρχετο· τὴν κρίσιν ὅπου δὲν ἤξευρε, τὴν ἐξεχνίαζε καλὰ, φοβούμενος μήπως κάμῃ ἀπόφασιν « ἀδικον »· (κεφ. κθ'. 31.) Ἐμιμεῖτο τὸν πάγκαλον Ἰωσήφ εἰς τὴν αἰτοδοσίαν, καὶ τὴν διατροφὴν τοῦ λαοῦ· ὅθεν καὶ εἰς ἕνα καιρὸν ὅπου συνέβη πείνα καὶ ἀκρίβεια εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, δὲν ἀκριβεύθη ὁ αἰδίδιμος, ἀλλὰ ἀνοίξε παρευθὺς τὰς ἀποθήκας τῆς μητροπόλεως, καὶ τὰς εὐκέρωσεν ὅλας, μοιράζοντας τὸν σῖτον, εἰς τοὺς πεινασμένους καὶ ἐνδεεῖς· διότι ἔκαυσε τὸν Σολομῶντα ὅπου λέγει, ὅτι ἐκεῖνοι οἱ σκληροκάρδιοι καὶ ἀνελεήμονες πλούσιοι, ὅπου κρύπτουσι τὸν σῖτον διὰ νὰ τὸν πωλήσουν μὲ περισσότεραν τιμὴν ἐν καιρῷ πείνας καὶ ἀκρίβειας, οὗτοι εἶναι κατηραμένοι ἀπὸ τὸν λαόν, καὶ δὲν θέλουν χαροῦν τὸ τοιοῦτον σιτάρι, ἀλλὰ θέλουν τὸ ἀρπάσουν ἀπὸ αὐτοῦ· τὰ ἀλλότρια ἔθνη· ἐκεῖνοι δὲ ὅπου μεταδίδουν εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἐνδεεῖς, θέλουν λάβουν εὐλογίαν ἀπὸ αὐτοῦ. « Ὁ τιμιουλκὼν σῖτον, δημοκατάρματος· καὶ πάλιν ὁ συ-

νέχων σῖτον, ὑπολείπειτο αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν· εὐλογία δὲ εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ μεταδιδόντος. (Παρ. ια'. 26.) Ἐμιμεῖτο τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Ἑλεήμονα, εἰς τὴν ἀφθονον καὶ πλουσιοπάροχον ἐλεημοσύνην· ὅθεν καὶ ἐποίει ἀόκνως τὰ ἐπτά σωματικὰ ἔργα τῆς ἐλεημοσύνης· ἤγουν ἔτρεφε τοὺς πεινασμένους· ἐπότιζε τοὺς διψασμένους· ἐσυμμάζωνε τοὺς ξένους· ἐνδυνε τοὺς γυμνοὺς· ἐπισκέπτετο τοὺς ἀρρώστους καὶ ἀσθενεῖς· ἐπήγαινε, ποτὲ μὲν μόνος του εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐπεμελεῖτο μὲ κάθε λογῆς προθυμίαν καὶ ἀγάπην τοὺς φυλακωμένους· ποτὲ δὲ ἔβαλε καὶ ἄλλους καὶ τοὺς ὑπηρετοῦν εἰς ὅλα τὰ χρειάζόμενα· καὶ ὅταν ἀπέθνησκε τινὰς, καὶ μάλιστα πτωχοὺς, μετὰ χαρὰς ἐπήγαινε εἰς τὸν θάνατον, καὶ εἰς τὴν ταφὴν του, καθὼς ἔκαμνε καὶ ὁ αἰδίδιμος Ἰωβίτ.

Ἐποίει δὲ ταῦτα ὁ ἅγιος· διατὶ ἤκουσε τοῦ Κυρίου, ὅπου ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἔχει νὰ εἰπῇ· « ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐν τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε ». (Ματ. κβ'. 40.) Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐλεημοσύνη, δὲν εἶναι μόνον σωματικὴ, ἀλλ' εἶναι καὶ πνευματικὴ· διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἅγιος Βησσαρίων δὲν ἔπαυσεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνεργῇ καθ' ἐκάστην, καὶ τὰ ἐπτά ἔργα τῆς πνευματικῆς ἐλεημοσύνης, τὰ ὅποια εἶναι αὐτά· ἤγουν πρῶτον τὸ νὰ παρακινῇ πάντοτε τοὺς ἁμαρτωλοὺς διὰ μέσου τοῦ λόγου καὶ τῆς διδασκαλίας του εἰς τὸ νὰ ἀφήσουν μὲν τὴν ἁμαρτίαν, καὶ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου, νὰ μετανοήσουν δὲ, καὶ νὰ ἐπιστραφῶσι πρὸς τὸν Θεόν· 6'. τὸ νὰ διδάσκῃ τοὺς ἀνοήτους καὶ ἀμαθεῖς περὶ Θεοῦ, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως· γ'. τὸ νὰ συμβουλεύῃ ὁρθῶς καὶ ἐπωφελῶς, ἐκείνους ὅπου ἐχρειάζοντο συμβουλὴν περὶ τῆς ἀρετῆς, καὶ τῶν θεαρέστων πράξεων ὅπου χρεωστοῦνται εἰς τοὺς Χριστιανούς· δ'. τὸ νὰ παρακαλῇ τὸν Θεὸν πάντοτε διὰ τὴν σωτηρίαν ὅλου τοῦ κόσμου· ἐξαιρέτως δὲ καὶ μάλιστα διὰ τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ποίμνιον, ποτὲ μὲν κελλικῶς, καὶ κατ' ἰδίαν· ποτὲ δὲ παρρησίᾳ καὶ κοινῶς, γινόμενος μεσίτης μεταξύ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων διὰ μέσου τῶν φρικτῶν, καὶ ἀναιμάκτων ἱεουργιῶν, ἐνδυσόμενος ὅλην τὴν ἱερατικὴν στολὴν, καὶ εἰσερχόμενος εἰς τὸ ἄδυτον τοῦ ναοῦ, ὡς ἄλλος Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν, καὶ ἐξιλασκόμενος τὸν ἅγιον Σαββαῶθ εἰς τὰς ἁμαρτίας, καὶ τὰ ἀγνοήματα τοῦ λαοῦ· ε'. τὸ νὰ παρηγορῇ τοὺς ἐλπίδας εἰς τὸν Θεόν· 5'. νὰ ὑπομένῃ ἀγογγύστως ὅλας τὰς θλίψεις καὶ δυστυχίας ὅπου τὸν ἠκολούθουν εἴτε ἐξ ἀνθρώπων, εἴτε ἐκ δαιμόνων, εἴτε ἐκ φύσεως, ὡς προείπομεν· καθὼς τοῦτο μάλιστα βεβαιοῦται ἀπὸ τὴν μεγάλῃν ὑπομονὴν ὅπου εἶχεν ὁ ἅγιος εἰς τὴν παντοτεινὴν ἀσθένειαν ὅπου ἔπασχε· διότι ἔτυχεν ὁ αἰδίδιμος

νά ἔχη ἓνα σῶμα πολλά φιλάσθενον καὶ φιλαρρώστον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τοὺς πόνοὺς ἐκακοπάθει πάντοτε καὶ ἐταλαιπωρεῖτο εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν. ζ'. δὲ καὶ τελευταῖον, τὸ νὰ συγχωρῇ ἀπὸ καρδίας καὶ ψυχῆς τὰ σφάλματα ἐκεῖνα ὅπου ἤθελον τοῦ κάμῃ τινές, φυλάττωντας τὴν δεσποτικὴν ἐκείνην παραγγελίαν τὴν λέγουσαν, « ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ οὐράνιος ». (Ματ. ζ'. 14).

Τί νὰ περιττολογῶ ἀδελφοί; ἀνίσως κατὰ τὸν Φιλαδελφείας Γαβριὴλ (ἐν τῷ περὶ μυστηρίων) διὰ τοῦτο λέγεται μητροπολίτης· διατὶ ὡς μήτηρ φιλοστοργοτάτη, ἀπλώνει τὰς ἀγκάλας του εἰς ὅλας τὰς ἐδικὰς του πόλεις, καὶ τρέφει ταύτας καὶ πνευματικῶς μὲ τὴν διδασκαλίαν τῶν λόγων του, καὶ σωματικῶς μὲ τὰ εἰσὸδήματα τῆς μητροπόλεώς του· βεβαίως τὸ ὄνομα τοῦτο, ἐμπράκτως καὶ διὰ τῶν ἔργων τὸ ἔδειξεν εἰς τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀληθινὸν ὁ ἅγιος Βησσαρίων· διατὶ ἐγνωρίζετο τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰς ὅλην τὴν Λάρισσαν, καὶ εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Θετταλίας, ἀληθῶς μία ἄλλη μήτηρ φιλότεκνος ὁμοῦ καὶ φιλόστοργος, ἀγκαλιζομένη ὅλους, τρέφουσα ὅλους, προνοοῦσα ὅλους, καὶ συμπονοῦσα, καὶ ἐνσπλαγχνιζομένη εἰς τὰς συμφορὰς καὶ δυστυχίας, ὅχι μόνον ὅλων τῶν ἐδικῶν τῆς πνευματικῶν τέκνων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπὸ χώρας, καὶ πόλεις ξένας εἰς αὐτὴν ἐρχομένων. Ἐπειδὴ ἤξευρε καλῶτατα ὁ μακάριος ἐκεῖνο ὅπου ἐπαράγειλεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Μωϋσῆν, ὅτι νὰ δέχηται ὅλους εἰς τὰς ἀγκάλας του, καθὼς ἡ τροφὸς λαμβάνει εἰς τὸν κόλπον τῆς τὸ γαλακτοτροφούμενον παιδίον τῆς· « λάβε αὐτοὺς εἰς τὸν κόλπον σου, ὡσεὶ ἄρα τιτηνὸς τὸν θηλάζοντα »· (Ἀριθ. ια'. 12) καὶ μάλιστα ἐκεῖνο ὅπου γράφει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς λέγων, « ὡς ἂν τροφὸς θάλπει τὰ » ἑαυτῆς τέκνα· οὕτως ἡμερόμενοι ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι » ὑμῖν, οὐ μόνον τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν » ψυχὰς »· (Ἐπιστ. α'. Θεσσ. β'. 7) διὰ τοῦτο ἐσπουδαζε πῶς νὰ τοὺς ἀναπαύσῃ ὅλους· καὶ τί νὰ γένῃ δὲν ἤξευρε, μόνον διὰ νὰ προσθῇ εἰς τοῦ καθ' ἑνὸς τὴν δυστυχίαν, ποθῶντας νὰ δώσῃ διὰ τὴν ἀγάπην αὐτῶν, ὅχι μόνον ἀργύρια, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδίαν του ψυχὴν, θέλετε νὰ πληροφορηθῆτε ταῦτα; ἀκούσατε.

Χριστιανούς πολλοὺς ἐσκληρώσαν εἰς τοὺς καιροὺς ἐκείνους οἱ Ἀγαρηνοί, ἀπὸ τινα μέρη, καὶ τοὺς ἔφερον μέσα εἰς τὸ κάστρον τῆς Λαρίσης. Ὁ δὲ ἅγιος βλέπωντας αὐτοὺς λελυπημένους, τεταλαιπωρημένους, κατεσχισμένους, κεκονιαμένους, καὶ πεφοβισμένους ἀπὸ τὴν κακοπάθειαν τῆς σκλαβείας, ἐσυμπόνησε τὴν συμφορὰν τοὺς ὁ συμπαθέστατος μιμητὴς τοῦ Χριστοῦ, καὶ τοὺς ἐκπλαγχνίσθη ἢ φιλάδελφος αὐτοῦ ψυχὴ, νομίζοντας τὴν δυστυχίαν

ἐκείνων, δυστυχίαν καὶ συμφορὰν ἐδικὴν του· θέν ἐξηγόρασεν ἀπὸ αὐτοὺς τεσσαράκοντα τὸν ἀριθμὸν, καὶ παρηγορήσας αὐτοὺς μὲ λόγια παρηγορητικά, καὶ κυβερνήσας αὐτοὺς εἰς ὅλα τὰ χρειαζόμενα, τοὺς ἀπέστειλε μὲ εἰρήνην καὶ χαρὰν τὸν καθ' ἓνα εἰς τὴν πατρίδα του· ἤξευρε γάρ ὁ ἅγιος ὅτι, ὁ πρῶτος καὶ κυριώτατος τῆς ἐλεημοσύνης εἶναι, τὸ νὰ δίδῃ τινὰς χρήματα νὰ ἐξαγοράζῃ σκλάβους, καὶ μάλιστα γυναῖκας, καὶ ἀνήλικα παιδιά· διατὶ αὐτοὶ κοντὰ ὅπου ὑπερβαίνουντι ὅλους τοὺς ἄλλους πτωχοὺς εἰς τὴν δυστυχίαν καὶ ἀθλιότητα, διὰ τὸ ἀνελεύθερον καὶ ὑπεξούσιον· πρὸς τούτοις καὶ πεινῶσι, καὶ διψῶσι, καὶ γυμνητεύουσι, καὶ εἰς φυλακὴν βάλλονται, καὶ ξένοι, καὶ ἀγνώριστοι εἶναι πανταχοῦ, καὶ ὅλα τὰ κακὰ εἶναι συμμαζωμένα εἰς αὐτοὺς. Ἐξαιρέτως δὲ καὶ μάλιστα, κινδυνεύουσι περισσότερον νὰ χάσουν καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ τὴν τιμὴν καὶ σωφροσύνην τους, διὰ τῆς φύσεως αὐτῶν τὸ ἀσθενές· διὰ τοῦτο μὲ κάθε δίκαιον, εἶναι καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους δυστυχεῖς πλέον ἐλεινότεροι, καὶ πλέον ἄξιοι βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως. Βεβαίως τὰ ἀδελφοί, τὸ μέγα τοῦτο καλὸν ὅπου ἔκαμεν εἰς τοὺς αἰγματοῦς τούτους ἐν τοῖς ὑστέροις καιροῖς ὁ θεὸς Βησσαρίων, ἐγὼ ἂν τὸ συγκρίνω μὲ ἐκεῖνα ὅπου ἔκαμεν ὁ Πατριάρχης Ἀβραάμ εἰς τὸν ἀνεψιὸν του τὸν Λῶτ, καὶ εἰς τοὺς Σοδομίτας τὸν παλαιὸν καιρὸν, ἐλευθερώσας αὐτοὺς ἀπὸ τὴν σκλαβίαν τῶν ἐθνικῶν βασιλέων, δὲν τὸ εὐρίσκω κατώτερον, καθότι ἐκεῖνος ἐλευθέρωσε μὲν περισσότερους ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἀπὸ μόνῃν τὴν σκλαβίαν τοῦ σώματος· ὁ δὲ ἅγιος Βησσαρίων ἠλευθέρωσε καὶ ὀλιγωτέρους, ἀλλὰ τοὺς ἠλευθέρωσεν ἐνταυτῷ καὶ ἀπὸ τὴν σκλαβίαν τοῦ σώματος, καὶ ἀπὸ τὴν σκλαβίαν τῆς ψυχῆς, φυλάττωντας τὴν ἐντολὴν ὅπου γράφει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ τοῦ Παροιμιαστοῦ· « ῥῦσαι ἀγομένους εἰς θάνατον, καὶ ἐκπριοῦν κτεινομένους μὴ φῆσει » (κεφ. κδ'. 15).

Καὶ ἄλλο δὲ ἀκόμῃ ἀκούσατε ἀκραταὶ μεγαλήτερον τοῦ ἀγίου κατόρθωμα· ἀπὸ τὸ βουνὸν τοῦ Μετσόβου τρέχει ἓνας μεγαλῶτατος ποταμὸς, ὅστις διαβαίνωντας διὰ μέσου τῶν τόπων τοῦ Ξηρομέρου, καὶ τοῦ Ζαπαντίου ἐκφορεῖται, καὶ χύνεται μέσα εἰς τὸν κόλπον τὸν Ἀδριατικόν, ἥγουν εἰς τὸ πέλαγος τῆς Βενετίας· καὶ διὰ τὴν καθαρότητα τοῦ νεροῦ ὅπου ἔχει, ἀπὸ μὲν τοὺς παλαιούς ὠνομάζετο Ἀργυροδίνης καὶ Ἀχελῶς, τῶρα δὲ ὠνομάζεται Ἀσπροπόταμος· οὗτος λοιπὸν ὁ Ἀσπροπόταμος μὲ τὸ νὰ πλημμυρῇ πολλὰ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ χειμῶνος, ἐγένετο πρότερον ἀδιάβατος καὶ τινὰς ἀπὸ τοὺς ὁδοιπόρους δὲν ἀπετόλμα νὰ τὸν περάσῃ, ἀλλ' ἦτον χρεῖα νὰ περιπατοῦν οἱ διαβάται, τριγύρω ὅλον τὸν ποταμὸν, καὶ νὰ ἐξοδεύουν ἡμέραν σχεδὸν ὁλόκληρον διὰ νὰ

τὸν περάσουν, καὶ ἐκ τῆς μακρᾶς ταύτης καὶ περιοδικῆς ὁδοπορίας, ἠκολούθει εἰς αὐτοὺς μεγάλη ζημία, καὶ συντριβὴ πολλή, καὶ κόπος αὐτῶν τῶν ἰδίων, καὶ τῶν ζώων τοὺς ὁμοῦ· ὅθεν πολλοὶ διὰ τὴν γλυτώσουν ἀπὸ τὴν μακράν ταύτην ὁδοπορίαν, καὶ τὴν κάκωσιν, καὶ τὴν ζημίαν, καὶ μάλιστα οἱ πτωχοὶ, καὶ ὅσοι εἶχον ὑπηρεσίας ἀναγκαίας διὰ τὰς τελειώσουν μίαν ὥραν τὸ ὀγληγώτερον, ἐβιάζοντο θέλοντες καὶ μὴ θέλοντες νὰ τὸν περάσουν, διὰ τοῦτο καὶ ἐπνίγοντο οἱ περισσότεροι ἀπὸ αὐτοὺς εἰς τὰ ἀγριώτατα ἐκείνα ρεύματα τοῦ ποταμοῦ. Τοῦτο τὸ μέγαλον κακὸν, καὶ τὴν κακὴν βλάβην ὅπου ἔκαμινεν εἰς ὅλους ὁ ποταμὸς, στοχαζόμενος ὁ ἅγιος Βησσαρίων, ἐλυπεῖτο πολλὰ. Συλλογιζόμενος ὁμοῦς τὴν δυσκολίαν ὅπου εἶχεν ἡ τοῦ τοιοῦτου κακοῦ διόρθωσις, ἐτραβίζετο ὀπίσω, καὶ νὰ ἐπιχειρησθῇ τὴν θεραπείαν δὲν ἤθελε· τέλος πάντων, νικᾶται ἀπὸ τὴν φιλάνθρωπίαν καὶ συμπάθειαν τῶν ἀδελφῶν ὁ συμπαθέστατος καὶ φιλάνθρωπότατος, καὶ ἐλπίζοντας εἰς τὴν δύναμιν καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐν ἀπόροις πόρους καὶ εὐκαλίας εὐρίσκοντος, ἐπιχειρεῖται τὴν διόρθωσιν, καὶ κτίζει καὶ οἰκοδομεῖ μεγάλην καὶ θαυμαστὴν γέφυραν ἐν τῷ αὐτῷ ποταμῷ, καθὼς ἕως τὴν σήμερον φαίνεται κτισμένη, εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κόρακα, εἰς ἓνα τόπον δηλαδή ὅπου δὲν ἦτον ἀμμία ἐλπίς νὰ κτισθῇ ποτὲ γέφυρα· πᾶρεξ μετὰ κόπων ἀμέτρων, μετὰ ἐξόδων σχεδὸν ἀναριθμήτων, καὶ μετὰ κινδύνων πολλῶν. Καὶ ἀκούσατε τί ἠκολούθησεν ὅταν ἄρχησαν οἱ οἰκοδόμοι νὰ κτίζουν, καὶ νὰ στερεώνουν μὲ μάρμαρα τετράγωνα καὶ μεγάλα τὰς ἀντικίρκυ δύνω ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, καὶ παρευθὺς μετὰ τοῦτο νὰ συκύνουν ἐπάνω τὰ κεφαλογέφυρα· εἰς καιρὸν ὅπου ἔστησαν τὸ ξύλινον σχεδίων, ἐπάνω εἰς τὸ ὅποιον ἔμελλε νὰ γυρίσῃ ἡ καμάρα, καθὼς εἶναι συνήθεια· νὰ, καὶ γίνεται ἔξαφνα μία μεγάλη βροχή, ἀπὸ τὴν ὁποίαν αὐξήσας ὁ ποταμὸς, ἐκατέβασε τόσα μεγάλα ξύλα, ὅπου ἔγιναν ὡσάν μία μεγάλη καμάρα, μὲ τὰ ὁποῖα κατακτυπήσας ἐκείνα τὰ νεόκτιστα κτίρια, τὰ κατεκρύμψεν ὅλα καὶ τὰ ἠφάνισεν· ὅθεν ἐμβῆκεν ὁ ἅγιος πάλιν εἰς καινούριον κόπον καὶ ἐξόδα, καὶ συμμαζώσας ἄλλην ὕλην, ἔκαμε δευτέραν ἀρχὴν τῆς γεφύρας, στερεωτέραν ἀπὸ τὴν πρώτην, καὶ οὕτως ἐτελείωσε τὸ ἔργον μὲ τὴν βοήθειαν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ.

ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ Β΄.

Προνοῶντας ὁμοῦς ὁ ἅγιος διὰ τὴν νὰ μὲν τὸ γεφύρι αὐτὸ παντοτεινὸν καὶ στερεὸν εἰς ὅλους τοὺς μετὰ ταῦτα χρόνους, ἔκαμε τοὺς Χριστιανοὺς ὅπου κατοικοῦν εἰς τὸ πλεθρὸν τοῦ ποταμοῦ χωρίον, Βουστερνίτζαν ἐπονομαζόμενον, ἐλευθέρους πάντη ἀπὸ κάθε δόσιμον

Ἐκκλησιαστικόν, ἐπὶ σκοπῷ τοιοῦτω, διὰ τὴν νὰ ἔχωσιν ἐκεῖνοι παντοτεινὰ τὴν φροντίδα νὰ ἀνακαινίσουν, ὅποιον μέρος τοῦ γεφυρίου ἤθελε τύχη νὰ χαλάσῃ. Κατὰ ἀλήθειαν ἡ διάβασις αὐτῆς τοῦ Ἀσπροποτάμου, τὴν ὁποίαν κατέρωθωσεν ὁ θεὸς Βησσαρίων εἰς ὅλους τοὺς ἐγκατοίκους τῆς Θεσσαλίας, δὲν εἶναι κατωτέρα ἀπὸ τὴν διάβασιν τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ, τὴν ὁποίαν ἐνήργησεν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ εἰς ὅλους τοὺς Ἰσραηλίτας· διατὶ ἐκείνη ἀγκαλὰ καὶ ἔγινε διὰ θαυματουργίας τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἔγινε μίαν μόνην φοράν, καὶ ὄχι ἄλλην· αὕτη δὲ, ἂν καὶ ἔγινε διὰ τέχνης ἀνθρωπίνης, μένει ὁμοῦς εἰς πολλοὺς χρόνους, ἐλευθερώνουσα πάντοτε ὅλους τοὺς διαβάτας, ἀπὸ τὴν ζημίαν καὶ κόπωσιν τῆς μακρᾶς ὁδοπορίας, καὶ ἀπὸ αὐτῶν τὸν θάνατον τῆς πνιγμονῆς τῶν ὑδάτων. Οὐ μόνον δὲ τὸ γεφύριον αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλὰ γεφύρια, καὶ δρόμους πολλοὺς ὠκοδόμησε καὶ κατεσκεύασεν ὁ ἅγιος εἰς ὅλην τὴν Θεσσαλίαν, καὶ ἄλλα μὲν ἀπὸ αὐτὰ ἀνεκαίνισε μόνον καὶ ἐστερέωσεν, ἄλλα δὲ, καὶ ἐκ θεμελίων ἔκτισε· καὶ τοιοῦτοτρόπως ἔγινεν εἰς ὅλους παντοδαπὸς εὐεργέτης, καὶ προθυμώτατος ἀντιλήπτωρ καὶ βοηθός· ἤξευρε γὰρ ὁ μακάριος, ὅτι μὲ κἀνένα ἄλλο μέσον δὲν γίνεται ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸν Θεὸν ὁμοιος, ὡσάν μὲ τὸ νὰ εὐεργετῇ, καὶ νὰ κἀμνη καλὸν εἰς τοὺς ἀδελφούς του, καθὼς λέγει ὁ Θεολόγος Γρηγόριος· «οὐδενὶ ἄλλω ἄνθρωπος Θεῷ ὁμοιοῦται, ὡς τὸ εὖ ποιεῖν». Ταῦτα μὲν εἶναι τὰ ἐξωτερικὰ καλὰ, ὅπου ὁ ἅγιος κατέρωθωσεν εἰς τὸν λαόν του. Καιρὸς δὲ εἶναι νὰ εἰπῶμεν ἐδῶ ἓνα, ἡ δὴ καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἐσωτερικὰ, καὶ Ἐκκλησιαστικὰ κατορθώματά του, καὶ οὕτω νὰ δώσωμεν τέλος εἰς τὸν λόγον μας. Συνήθειαν εἶχεν ὁ ἅγιος νὰ μὴ χειροτονῇ Ἐπισκόπους ἀπλῶς τοὺς τυγχόντας ἀνθρώπους, ἀλλὰ τοὺς ἀξίους καὶ ἱκανοὺς εἰς τὸ νὰ ποιμάνουν θεαρέτως καὶ σωτηριωδῶς τὸ τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον, καὶ ἐκείνους ὅπου ἔβλεπε πῶς μιμοῦνται τὴν αὐτοῦ πολιτείαν, καὶ εἶναι ἀνεπίληπτοι, εἰρηνικοὶ, ἀφιλάργυροι, νηφάλιοι, σώφρονες, ἐπεικεῖς, καθὼς ὁ Ἀπόστολος Παῦλος παραγγέλει, καὶ οἱ θεοὶ καὶ ἱεροὶ κανόνες διαγορεύουσι· τοσοῦτον δὲ ἡγάπα πολλὰ ὁ ἅγιος νὰ εἶναι μετὰ αὐτοῦ, καὶ τῶν Ἐπισκόπων του ἀγάπη, ὁμόνοια, καὶ εἰρήνη, εἰς τρόπον ὅπου, δὲν ἤθελε λογιᾶσθαι τινὰς ἀπὸ τοὺς Ἐπισκόπους του, πῶς ἔχει πρᾶγμα ἐδικόν του, ἀλλὰ ὅλα τὰ πράγματα, τὸσον αὐτοῦ, καὶ τῶν Ἐπισκόπων του, ὅσον καὶ πάντων τῶν ἐν τῇ μητροπόλει ἀνθρώπων του, νὰ εἶναι κοινοδιότικα, καθὼς ἦτον καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ Εὐαγγελίου ὅλα τὰ πράγματα τῶν Ἀποστόλων, καὶ τῶν Χριστιανῶν, κοινὰ εἰς ὅλους, ὡς ἱστορεῖ ὁ ἱερὸς Λουκᾶς εἰς τὰς πράξεις· «τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων» ἦν ἡ καρδία, καὶ ψυχὴ μία· καὶ οὐδεὶς τί τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ,

» ἔλεγεν ἴδιον εἶναι». Ἀλλ' εἶχον ἅπαντα κοινά (πρᾶξις δ', 32).

Ὅθεν τόση ἀγάπη ἀδελφική καὶ ὁμόνοια ἐδασίλευσεν εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἀναμεταξύ τοῦ Ἀγίου, καὶ τῶν Ἐπισκόπων του, ὅπου οὔτε εἰ Ἐπίσκοποι τοῦ ἔκαμναν κῆνένα πρᾶγμα χωρὶς τὴν γνώμην αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸν ἐνόμιζον ὡς κεφαλὴν καὶ μητροπολίτην τους· οὔτε αὐτὸς ἔκαμνε τι ἔξω ἀπὸ τὴν γνώμην τῶν Ἐπισκόπων του· καὶ ἐπληροῦτο ἀληθῶς εἰς αὐτοὺς, ὁ θεὸς ἐκεῖνος καὶ ἱερός τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων λδ'. κανὼν, οὕτω διορίζων. «Τοὺς Ἐπισκόπους ἐκάστου ἔθνους, εἰδέναι χρὴ τὸν ἐν αὐτοῖς πρῶτον, καὶ ἡγεῖσθαι αὐτὸν ὡς κεφαλὴν, καὶ μηδὲν τι πράττειν περιττὸν ἀνευ τῆς ἐκείνου γνώμης. Ἐκεῖνα δὲ μόνον πράττειν ἔκαστον, ὅσα τῇ αὐτοῦ παροικίᾳ ἐπιβάλλει, καὶ ταῖς ὑπ' αὐτὴν χώραις. Ἀλλὰ μηδὲ ἐκεῖνος ἀνευ τῆς τῶν πάντων γνώμης ποιεῖτω· οὕτω γὰρ ὁμόνοια ἔσται, καὶ δοξασθήσεται ὁ Θεὸς διὰ Κυρίου ἐν ἡμῖν. Πνεύματι, ὁ Πατήρ, ὁ Υἱὸς, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα».

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἡγάπησεν ὁλοφύχως τὸν Θεὸν ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας, κῆνένα δὲ σημάδι αἰσθητὸν δὲν ἔμελλε νὰ ἀφήσει μετὰ θάνατον τῆς τόσης πρὸς Θεὸν ἀγάπης του, ἡδουλήθη νὰ δείξῃ τοῦτο, ἀλλὰ νὰ τὸ δείξῃ μεγάλον καὶ περιφανές, ἀναλόγως, καθὼς ἦτον μεγάλη καὶ περιφανὴς ἡ ἀγάπη του· καὶ δὴ ἀπεφάσισε νὰ οἰκοδομήσῃ ναὸν εἰς τὸ ὄνομα, καὶ τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἐν τῷ ὄρει Θαβὼρ μεταμορφωθέντος. Ἐπειδὴ δὲ πάλιν κῆμμίαν εὐεργεσίαν ἕως τότε δὲν ἔκαμνε ὁ ἅγιος εἰς τὸ τάγμα τῶν μοναχῶν, ἡδουλήθη νὰ κατορθώσῃ καὶ ταύτην· ἀλλὰ νὰ τὴν κατορθώσῃ μεγάλην καὶ παντοτεινήν· ἔθεν καὶ ἀπεφάσισεν ὁμοῦ μὲ τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου, νὰ οἰκοδομήσῃ καὶ μοναστήριον εἰς κατοικίαν ἐκείνων ὅπου φεύγουν τὰς τοῦ κόσμου μερίμνας, καὶ ἀγαποῦν νὰ ζήσουν μοναδικὴν ζωὴν, ταῦτόν εἰπὼν εἰς κατοικίαν καὶ ἀνάπαυσιν τῶν μοναχῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ἐρεῖνα, καὶ ἐξέταξεν ἐπιμελῶς, ποῦ νὰ εὕρῃ τόπον ἀρμόδιον διὰ νὰ οἰκοδομήσῃ τὸ τοιοῦτον μοναστήριον· καὶ φαίνεται μοι πῶς νὰ ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ἡ ἀγία του ψυχὴ ἐκεῖνο τὸ Δαδινικόν· «οὐ δώσω ὑπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου, καὶ τοῖς βλεφάροις μου νύσταγμόν, καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις μου, ἕως οὗ εὕρω τόπον τῷ Κυρίῳ, σκῆνωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ». (Ψαλ. ρλβ'. 4.) Καὶ λοιπὸν πλησίον τῆς αὐτοῦ πατρίδος, εὐρὼν τόπον ἐπιτήδειον εἰς τὸ νὰ τελειώσῃ τὸν θεοφιλῆ του σκοπὸν, ὁμοῦ μὲ τὸν Κύριον Ἰγνάτιον τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Καπούας καὶ Φαναρίου ὠκοδόμησεν ἐκ θεμελίων περικαλλέστατον ναὸν τοῦ ἐν Θαβὼρ μεταμορφωθέντος Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, λαμπρὸν τε καὶ χαριέστατον, ὡς ἄλλον δεύτερον οὐρανόν.

Ἀλλὰ καὶ ὅλον τοῦτο τὸ ἱερὸν καὶ περιώνυμον καὶ θαυμαστὸν μοναστήριον ἐξ αὐτῶν τῶν βάρων ἀνήγειρεν ὁ αἰδίδιος· καὶ προκήσας αὐτὸ μὲ διάφορα ὑποστατικά, καὶ πράγματα κινητὰ καὶ ἀκίνητα πρὸς ἀνάπαυσιν τῶν ἐνασκουμένων, καὶ νόμους καὶ κανόνας παραδούς, πῶς πρέπει νὰ πολιτεύωνται, οἱ ἐν αὐτῷ εὐρισκόμενοι μοναχοί, καθὼς φαίνονται γεγραμμένοι εἰς τὴν ἱεράν αὐτοῦ διαθήκην· (τὴν ἐποίησεν ἐσύνθεσε καὶ συνέγραψε τὸ πνευματικόν αὐτοῦ τέκνον, ὁ λογιώτατος Διάκονος κύρ Γρηγόριος, ὁ ὑπεργαπώμενος αὐτοῦ ὑποτακτικός, ὅστις δι' ἐπιμελείας καὶ ἐξόδων τοῦ ἁγίου ἐμαθητεύθη τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα) μὲ τοιοῦτους λέγω κόπους ὁ ἅγιος συνέστησε καὶ συνεκρότησε τὸ μοναστήριον αὐτό, ἔτιζα καθὼς τὴν εὐρίσκεται (ἀγκαλὰ καὶ ὕστερον παρὰ τοῦ ἀνεψίου αὐτοῦ Νεοφύτου Ἀρχιερέως, τοῦ καὶ διαδόχου γενομένου, καὶ ἄλλων Ἐπισκόπων, καὶ δὴ παρὰ ἄλλων πολλῶν ἀδελφῶν τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου εἰς τὸ κρεῖττον καὶ μείζον μετεσκευάσθη, ὡς νῦν ὁράται). Ἀληθῶς ἀδελφοί, τοῦτο τὸ μέγα κατορθῶμα τοῦ ἁγίου Βησσαρίωνος ὑπερβαίνει ὅλα τὰ ἄλλα κατορθώματα, ὅσα ἔκαμνε εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν· μὲ τοῦτο τὸ θαυμαστὸν ἔργον, ἔβαλε σφραγίδά καὶ ἐστεφάνωσεν ὅλα τὰ ἄλλα ἔργα του, εἰς τὸ ὅποιον ἀρμόζουν ὅλοι οἱ ὑψηλοὶ καὶ μεγάλοι τίτλοι· καὶ μὲ κάθε δίκαιον, πρέπει τοῦτο νὰ ἐπιγράφεται, καὶ νὰ ὀνομάζεται ἔργον θεάρεστον, ἔργον ἀθάνατον, καὶ ἔργον μεγαλοπρεπές.

Πρέπει νὰ ὀνομάζεται ἔργον θεάρεστον, ἐπειδὴ διὰ μέσου αὐτοῦ τοῦ μοναστηρίου, ὡς διὰ δικτίου τινὸς καὶ σαγήνης, ἐσαγήνευσεν ὁ ἅγιος μέσα ἀπὸ τὴν ματαιότητα καὶ πλάνην τοῦ κόσμου, καὶ ἔφερεν εἰς τὸ τάγμα τῶν μοναχῶν, ὅχι μόνον τοὺς δύο τοῦ ἀνεψίου, ἀλλὰ καὶ πολλὰς ἄλλας ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ὅλους ἐπρόσφερεν εἰς τὸν δεσπότην Χριστὸν, ὡς τὸς θυσίας εὐαρέστους, ζώσας καὶ λογικάς, καὶ ὡς τὸς ὁφόνια καθαρά καὶ γλυκύτητα. Ἐπειδὴ τὸ μοναστήριον τοῦτο, τὸ ὠκοδόμησε, καὶ τὸ ἐσύστησεν ὁ ἅγιος διὰ νὰ εἶναι σχολεῖον τῆς ἀρετῆς· τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ φυλακτήριον· πόνων ἀσκητικῶν φροντιστήριον· ἀγγελικῆς πολιτείας ἐργαστήριον· τῶν παλαιῶν καὶ ἁγίων κοινοβίων μιμητήριον· τῶν ξένων καταγώγιον· τῶν πτωχῶν καταφύγιον· καὶ ὅλων τῶν χεῖμαζομένων ἀπὸ τὴν ζάλην καὶ φορτοῦναν τοῦ κόσμου, λιμένα σωτήριον· καὶ δὴ τὸ μοναστήριόν του τοῦτο τὸ ἔκαμε, διὰ νὰ δοξολογῇται παντοτεινὰ εἰς αὐτὸ ὁ Θεός· καὶ ἐδῶ ὅπου πρότερον ἀκούοντο μόναι αἱ φωναὶ τῶν ἀγρίων θηρίων, τῶρα ἀκούονται, καὶ λαλοῦνται ὕμνοι ἀγγελικοὶ καὶ οὐράνιοι, εἰς τὴν ἀγίαν καὶ ζωοποιὸν Τριάδα ἀναφερόμενοι. Καὶ ἐδῶ ὅπου πρότερον ἐκατοίκουν

ἄλογα ζῶα, τῶρα κατοικοῦν ἄνθρωποι λογικοί· καὶ ὄχι μόνον ἄ-
 πλῶς λογικοί, ἀλλὰ ἄνθρωποι, οἵτινες μὲ τὸ ὑλικὸν τοῦτο σῶμα,
 ἀγωνίζονται νὰ μιμηθοῦν τῶν αὐτῶν Ἀγγέλων τὴν πολιτείαν,
 καὶ παρομοιάζουσιν μὲ τὴν παρεμβολὴν ἐκείνην τῶν Ἀγγέλων, ὅπου
 εἶδεν ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ καὶ εἶπε· « παρεμβολὴ Θεοῦ αὕτη ».
 (Γέν. λβ'. 2.) διὰ τὸ ὅποιον προσφυῶς εἶπε καὶ ὁ ἅγιος Ἐφραίμ
 ὁ Σύρος· « ὡσπερ Ἀγγέλων παρεμβολὴ ἁγίου, οὕτω μοναχῶν
 πλήθος ἐπὶ τὸ αὐτὸ, διαπαντὸς ἐχόντων τὴν διάνοιαν πρὸς τὸν
 Θεόν »· μὲ ἓνα λόγον, ἐδῶ εἰς τοῦτον τὸν πρῶτον ἄγριον τόπον, τῶρα
 ἐπιτελοῦνται καθ' ἐκάστην μυστικαὶ καὶ ἀναίμακτοι θυσίαι, καὶ
 ἱεουργίαι τοῦ παναγίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ· αἱ ὁποῖαι ἦτον, καὶ εἶναι, θέλημα Θεοῦ τὸ εὐά-
 ρεστον, καὶ προηγούμενον καὶ τέλειον· ὅλαι δὲ αἱ ἄλλαι νομικαὶ
 θυσίαι τῶν μόσχων καὶ τῶν κριῶν, ἦτον μόνον κατὰ τὸ ἐπόμενον
 θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεβλήθησαν· θυσίαν καὶ προ-
 σφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι.

Πρέπει τὸ μοναστήριον τοῦτο, νὰ ὀνομάζεται ἔργον ἀθάνατον·
 διατὶ οὔτε ἡ φύσις ἐπέτυχε τόσον τὸν σκοπὸν τῆς ἀθανασίας μὲ
 τὴν διαδοχὴν τῆς γενεαλογίας, κάμνουσα νὰ ἐπιζητοῦν οἱ Πατέ-
 ρες καὶ μετὰ θάνατον εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν γεννώμενα τέκνα, οὔτε ἡ
 τέχνη, κατασκευάζουσα διάφορα μηχανήματα· ὅσον ἐπέτυχε τὴν
 ἀθανασίαν, καὶ τὸ αἰώνιον μνημόσυνον, ὁ θεὸς Βησσαρίων μὲ τὸ
 μέσον τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου· διότι αὐτὸ ἔχει νὰ κηρύττῃ
 πάντοτε, καὶ πανταχοῦ, καὶ εἰς πάντας, μὲ χιλιάς γλώσσας καὶ
 στόματα, πόσον ὀλοφύγως ὁ Βησσαρίων ἠγάπησε τὸν Θεόν, καὶ
 τὸ ἀγγελικὸν τάγμα τῶν μοναχῶν, διὰ τῶν ὁποίων τὴν ἀγάπην
 μὲ τόσους κόπους τὸ ἔκτισε· καὶ λοιπὸν ἅς συμφωνοῦσιν ὅλοι ἐ-
 κείνοι οἱ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἄνθρωποι, ὅσον γιγαντιαῖοι εἰς
 τὸ σῶμα, τόσον πυγμαῖοι εἰς τὸν νοῦν, καὶ ἅς ζητοῦν νὰ οἰκοδο-
 μήσουν πύργον ἕως τοῦ οὐρανοῦ, διὰ νὰ θάλλουν μίαν ἐπιγραφὴν
 ἐπάνω εἰς τὰ ἄστρα, καὶ νὰ ἀφήσουν τὸ ὄνομά τους ἀθάνατον·
 « δεῦτε καὶ οἰκοδομήσωμεν πύργον, οὗ ἡ κεφαλὴ ἔσται ἕως τοῦ
 οὐρανοῦ· καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα ». (Γέν. α'. 4.) Ἄς περιπατῇ
 ὁ Ἡρακλῆς εἰς τὰ ἄκρα τῆς ἀνατολῆς καὶ τῆς δύσεως, διὰ νὰ
 στήσῃ ἐκεῖ τὰς Ἡρακλείους στήλας του· ἅς κτίξῃ ὁ Φίλιππος τὴν
 Φιλιππούπολιν· ὁ Ἀλέξανδρος τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ὁ Ἀδρια-
 νὸς τὴν Ἀδριανούπολιν· ἅς κατασκευάζουσιν ὅλοι οἱ ἄλλοι βασι-
 λεῖς καὶ Σατράπαι, καὶ Ἡγεμόνες τοῦ κόσμου, τοὺς πυροειδεῖς
 ὀβελίσκους, τὰ κυκλικά τόξα, καὶ τοὺς τεχνικοὺς ἀνδριάντας
 των, καὶ ἅς ἐπιφημίζουσιν τὰ ὀνόματά των ἐπάνω εἰς τὰ ἰδιά των
 οἰκοδομήματα, καθὼς λέγει ὁ θεὸς Δαβίδ· « ἐπεκαλέσαντο τὰ ὀ-

νόματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν ». (Ψαλμ. μθ. 11.) Διατὶ
 αὐτοὶ ὅλοι, μὲ τὰ τόσα πολυεξοδά των ἔργα αὐτά, δὲν ἐδυνήθη-
 σαν νὰ διαμένουν ἀθάνατοι· καὶ ἀγκαλιὰ ζωῆς τῶρα φημίζονται
 τὰ ὀνόματά των, ἀλλὰ φημίζονται μόνον εἰς τὴν γῆν, καὶ εἰς τὸ
 διάστημα μόνον τῆς προσαίρου ταύτης ζωῆς, κατὰ τὸν μέγαν
 Βασίλειον, λέγοντα· « οὐκ ἐγγράφεται ἀσεβοὺς ὄνομα ἐπὶ βιβλῷ
 ζωῆς, ἀλλὰ τῇ γῇ ἐναπομένει τὰ ὀνόματα ». Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἁ-
 γίου Βησσαρίωνος, μὲ τὸ μέσον τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τούτου,
 ἐφημίσθη καὶ φημίζεται, καὶ παντοτεὶνὰ μέλλει νὰ φημίζεται πε-
 ρισσότερον ἀπὸ ὅλους ἐκείνους τοὺς γαῖοφρονas, ὅπου ἐπεκαλέσαν-
 το ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν τὰ ὀνόματά τους, ὄχι μόνον εἰς ὅλην
 τὴν ὑδρόγειον ταύτην σφαῖραν· ὄχι μόνον ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς
 ἐφαντάσθησαν ἐκεῖνοι οἱ πρῶτοι γίγαντες, ἀλλὰ καὶ ὑπεράνω τοῦ
 οὐρανοῦ· καὶ ὄχι μόνον εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν
 μέλλουσαν. Ἐπειδὴ διὰ τὸ περίφημον τοῦτο ἔργον τοῦ Βησσα-
 ρίωτος, ἔγραψεν ὁ Θεὸς μὲ τὸ Θεῖόν του δάκτυλον τὸ ὄνομα του
 μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς, ταῦτόν εἰπὼν εἰς τὸ βιβλίον
 τῆς ἀθανασίας, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ δὲν θέλει ἐξαλειφθῇ ποτε, ἀλλὰ θέ-
 λει διαμένει ἀθάνατον, εἰς ὅλον ἐκεῖνο τὸ ἄπειρον διάστημα τοῦ
 μέλλοντος αἰῶνος· « χαίρεται, ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν
 τοῖς οὐρανοῖς ». (Λουκ. ι. 10.)

Πρέπει τὸ μοναστήριον τοῦτο νὰ ὀνομάζεται καὶ ἔργον μεγα-
 λοπρεπές· διότι ἀνίσως κατὰ τοὺς ἡθικούς, ἡ ἐντελής ἰδέα ἐνὸς
 μεγαλοπρεποῦς ἔργου, χαρακτηρίζεται, ἡ ἀπὸ τὴν μεγαλειότητα
 τοῦ ἐργαζομένου, ἡ ἀπὸ τὴν μεγαλειότητα τοῦ ἔργου, ἡ διὰ τὴν
 μεγαλειότητα τοῦ τέλους, διὰ τὸ ὅποιον γίνεται· τίς δὲν βλέπει ὅτι
 καὶ τὸ μοναστήριον τοῦτο, εἶναι πλουτισμὸν ἀπὸ τοὺς τρεῖς ὁ-
 ρους τούτους. Ἀπὸ μέρους τοῦ ἐργαζομένου· διατὶ καὶ ὁ θεὸς
 Βησσαρίων ὅπου τὸ ἔκτισεν, ἦτον μεγαλοπρεπής, καὶ διὰ τὸ μη-
 τροπολικὸν ἀξίωμα ὅπου εἶχε, καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν του καὶ ἁ-
 γιότητα, (ἥτις εἶναι ἡ ἀληθής, καὶ κυρία μεγαλοπρέπεια) καὶ διὰ
 τὴν μεγαλοπρεπῆ καὶ ὄντως ἡρωϊκὴν καὶ γενναίαν φιλοτιμίαν,
 καὶ ἐλευθεριότητα ὅπου ἔδειξεν, ἕως οὗ νὰ τὸ τελειώσῃ. Ἀπὸ τὸ
 μέρος τοῦ ἔργου, διατὶ τὸ μοναστήριον τοῦτο, καὶ διὰ τὴν μεγα-
 λειότητα τοῦ πλήθους, καὶ μήκους του, καὶ διὰ τὴν εὐρυχωρίαν
 τῶν οἰκιῶν ὅπου περιέχει καὶ ἔσω, καὶ ἔξω· καὶ διὰ τὴν πολλὴν
 ποσότητα, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν αὐτῷ κατοικούντων μοναχῶν,
 εἶναι παρόμοιον μὲ τὰ ἐν τῇ ἀγίῳ ὄρει τοῦ Ἀθῶνος μεγαλοπρεπῆ
 καὶ βασιλικά μοναστήρια. Ἀπὸ δὲ τοῦ τέλους καὶ τοῦ σκοποῦ,
 διὰ τὸ ὅποιον ἐκτίσθη, εἶναι τὸ μοναστήριον τοῦτο τόσον μεγα-
 λοπρεπές, εἰς τρόπον ὅπου, ὅλαι τὰ ἐπταὶ λεγόμενα θαύματα τοῦ

κόσμου, ὁ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος εἰς τὴν Ἑφεσον· ἡ πυραμὶς τοῦ Κλειώπα εἰς τὴν Αἴγυπτον· ὁ τάφος τοῦ Μασσώλου εἰς τὴν Καρύαν· τὰ κρεμαστὰ τεῖχει τῆς Βαβυλῶνος· ὁ κολοσσὸς τῆς Ῥόδου· ὁ πύργος τῆς Πάρου εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν· τὸ ἐλεφάντινον ἄγαλμα τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς· καὶ κοντὰ εἰς αὐτὰ τὸ ὄγδοον θαῦμα τοῦ κόσμου, ὁποῦ ἔκαμε σκιάν εἰς ὅλα τὰ ἑπτὰ, ὁποῖον ἐστάθη τὸ ἀμφιθέατρον τοῦ Οὔεσπεσιανοῦ· ὅλα τοῦτα λέγω τὰ θαύματα καὶ μετ' ὅλον ὁποῦ ἐνομίσθησαν κοντὰ εἰς τὰς φαντασίας τῶν ἀνθρώπων, πῶς νὰ ὑπερβαίνουν τὰ βουνά, καὶ νὰ σκεπάζουν τοὺς ὀρίζοντας, συγκρινόμενα ὅμως μετ' τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ θεϊκὸν τέλος τοῦτου τοῦ μοναστηρίου, νομίζονται κοντὰ εἰς τοὺς φρονιμούς, ἢ ὡσάν τόσαις φωλαῖς ἔρημαῖς τῶν πουλιῶν, ἢ ὡσάν τόσα κρημνισμένα χαλάσματα καὶ οἰκόπεδα, μέσα εἰς τὰ ὁποῖα ἔχουσι τὸ βασιλείον τους· οἱ νυκτικόρακες, καὶ οἱ ποντικοὶ, καὶ τὰ ἄλλα κνῶδαλα καὶ ζωῦρια. Ἐπειδὴ τὸ τέλος μὲν ἐκείνων, ἐστάθη μία ματαία φιλοδοξία· ἡ ὁποία ἀνθεὶ καὶ ἀπανθεὶ παρόμοια μετ' ἁνθὴ τοῦ ἔαρος· τὸ τέλος δὲ τοῦτου τοῦ μοναστηρίου ἐστάθη μία παντοτεινὴ δόξα Θεοῦ· καὶ μία παντοτεινὴ ὠφέλεια καὶ σωτηρία ψυχῶν αὐτῶν, ψυχῶν ἀθανάτων, ἐκ τῶν ὁποίων μιᾷς μοναχῆς, ὅχι τὰ ἑπτὰ θαύματα, ὅχι τὰ ὀκτώ, ἀλλὰ ὅλος ὁ αἰσθητὸς οὗτος κόσμος, δὲν εἶναι ἀντάξιος· « οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς πᾶς ἄξιος ψυχῆς ἐγκρατοῦς ». (Σειράχ. κς'. 15).

Μετ' οὗτα κατορθώματα ἐπέρασε τὴν ζωὴν του ὁ θεῖος Βησσαρίων ἀδελφοί, μετ' οὗτας θεοειδεῖς καὶ χριστομιμήτους ἀρετάς, ἐστόλισε τὴν ἱεράν του ψυχὴν μετ' οὗτα θεάρεστα ἔργα, ἐδόξασεν αὐτὸς ἐπὶ τῆς γῆς τὸν Θεόν, καὶ ἐπαρακίνησε καὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους διὰ νὰ τὸν δοξάσωσι καὶ νὰ λέγωσιν ἔτζη καθ' ἑαυτοῦ· « δόξα σοι Κύριε δόξα σοι »· ὁποῦ καὶ τώρα εἰς τοὺς ἐσχάτους καιροὺς, εἶδομεν μετ' οὗς ἰδίους μας ὀφθαλμοὺς ἀληθινὸν καὶ ἅγιον Ἀρχιερέα τοῦ Χριστοῦ, ὅμοιον μετ' ἐκείνους τοὺς παλαιοὺς ἁγίους Ἀρχιερεῖς, ὁποῦ ἀκούομεν. Ἀληθῶς ἀδελφοί ἐπληρώθη εἰς τοῦτον τὸν Θεόν Ἱεράρχην ἐκεῖνο ὁποῦ γράφει ὁ ἅγιος Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης. « Ἀπτεὶ λύχνον ὁ Θεὸς Ἱερέα, καὶ τίθησιν αὐτὸν ἐπὶ τῆς λυχνίας, τῆς ἑαυτοῦ φωτοφόρου καθέδρας· ἔν' ἐξαστράπτει φωτισμὸν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ δογμάτων καὶ πράξεων σκότους ἀπηλλαγμένων, ὅπως ὁρῶντες οἱ λαοὶ τὰς ἀκτῖνας τῆς ζωτικῆς λαμπρότητος, πρὸς ἐκείνας εὐθύνονται, καὶ τὸν Πατέρα τῶν φῶτων δοξάζουσι »· μᾶλλον δὲ ἐπληρώθη εἰς αὐτὸν, τὸ λόγιον τοῦ Κυρίου τὸ λέγον· « οὕτω λαμπράτω τὸ φῶς ὑμῶν ἕμ »· προσὴν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ » δοξάζουσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ».

Μετ' οὗτους κόπους ἐποίμανεν ὁ ἀοίδιμος τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ποιμνιον μετ' οὗτα ἐπιμέλειαν καὶ ἀγάπην ἐγίνωσκεν ὅλα τὰ (*) Ἐν δὲ τῷ καιρῷ ὁποῦ ἔκτιζον οἱ μαστόροι, τὸν παντοκρατορικὸν κουμπέ, καὶ ἄλλοι ἔσκαπτον τὸ ἔδαφος, εὐρέθη ὁ τάφος τοῦ ἁγίου ἔμπροσθεν εἰς τὰ θεμόθυρα ἁδεις, ὅμως τόσῃ ἄρρητον εὐωδίαν εὐγαλεν, ὥστε ἔπεσον οἱ μαστόροι ἀπὸ τὰ ἀπάνω τοῦ ναοῦ, καὶ δὲν ἐβλάφθησαν εἰς τὸ παντελές· καὶ κατέστη ἤδη ὁ τάφος τοῦ ἁγίου ὡς ἄλλη πηγὴ τοῦ Σιλωάμ, καὶ τρέχουσιν ἀσθενεῖς πολλὰ χόθεν, καὶ λαμβάνουσιν ἱσασιν τῶν νοσημάτων τους. Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν.

Ὁ δὲ Θεὸς θέλωντας νὰ φανερώσῃ κάτω εἰς τὴν γῆν, καὶ εἰς τοὺς οὐρανούς ὡς ἅγιον τὸν θεῖον Βησσαρίωνα, ἀπέδειξε μετὰ θάνατον τὸ θεῖον αὐτοῦ λείψανον πεπλουτισμένον μετ' ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἀναντιρρήτα σημάδια τῆς χάριτός τε καὶ ἀγιότητος, ἡγουν μετ' ὅλον ὁρατὸν καὶ ἀγιόμορφον χρωματισμὸν, μετ' ὅλην πολλὴν καὶ ἄρρητον εὐωδίαν, καὶ μετ' ὅλα ἐξαίσια θαύματα, ὁποῦ ἐνεργεῖ εἰς τοὺς μετὰ πίστει προσερχομένους· τοῦ ὁποίου λείψανου ἡ φανέρωσις ἔγινεν οὕτως· μετὰ παρέλευσιν μερικῶν καιρῶν ἀπὸ τῆς κοιμήσεως τοῦ ἁγίου ἀνθρωπὸς τις Ἀγαρηνὸς, ὅστις πάντοτε εὐρίσκετο εἰς τὴν μητρόπολιν, διὰ τὰς ἐξωτερικὰς χρεῖας, ὁποῦ συχναῖς ἀκολουθοῦσιν· οὗτος λέγω, ἀγκαλὰ καὶ ἐθνικὸς· βλέπωντας ὅμως τὰς ἀρετάς, καὶ τὰ λαμπρὰ κατορθώματα τοῦ ἁγίου, τὸν ἐνόμιζε διὰ μέγαλον, καὶ ἅγιον ἄνθρωπον. Ἐπειδὴ κατὰ τὸν θεολόγον Γρηγόριον· « οἶδε καὶ πολέμιος θαυμάζειν ἀνδρὸς ἀρετήν »· ὅθεν ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, κρυφίως ἐπῆγε, καὶ ἄνοιξε τὸν τάφον τοῦ ἁγίου, καὶ ὡς τοῦ θαύματος, αἰσθάνθη ἄρρητον εὐωδίαν ὁποῦ εὐγαίνειν ἀπὸ τοῦ λείψανόν του· διὸ καὶ ἐκατάλαβε βεβαιότατα, ὅτι αὐτὸ εἶναι ἅγιον· καὶ λοιπὸν πέρνωντας τὸ ἅγιον λείψανον, ἐπῆγε, καθὼς ἄδεται λόγος, εἰς τὴν φραγγίαν, καὶ τὸ ἐπώλησε διὰ πολλὰ χρήματα· αἰσχυνέσθωσαν λοιπὸν οἱ Λατίνοι, διαβάλλοντες τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν, ὅτι ἀφ' οὗ ἐχωρίσθη ἀπὸ τῆς δυτικῆς, λέγοντες, κἀνέαν ἅγιον δὲν ἀπέκτησε· καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἠγόρασαν καὶ τὰ ἅγια λείψανα τοῦ ἁγίου Βησσαρίωνος, καὶ ἄλλων ὑστερινῶν ἁγίων, ὁποῦ εἶναι τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὰ προσκυνοῦσι μετ' εὐλαβείας· ὅθεν ἂς συμπεράνουν, ὅτι ἂν ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία κάμνη ἅγια τέκνα, καὶ καρποὺς ἁγίους, φανερόν εἶναι, ὅτι καὶ αὐτὴ ὡς μήτηρ τούτων καὶ ῥίζα, ἁγία εἶναι καὶ ὁρθόδοξος, καὶ τὰ δόγματα αὐτῆς εἶναι ἅγια καὶ ὁρθό-

(*) Λεῖπουσιν ἐνταῦθα τὰ ἀπὸ τοῦ, ὅλα τὰ, μέχρι τοῦ ἐπομένου παρχγράφου, ἥτοι φύλλον ἐν τῷ 59 καὶ 60.

δοξα, διὰ τὰ ὅποια καὶ ὁ Κύριος εἶναι, καὶ μέλλει νὰ εἶναι πάν-
τοτε μὲ αὐτήν, καθὼς ὑπεσχέθη μόνος του· «καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ'
ὑμῶν εἰμι, πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος». (Ματ. κη'. 2.) καὶ ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος ποτὲ δὲν
ἔλειπεν, οὔτε λείπει, οὔτε θέλει λείπει ἀπὸ αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα,
κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Κυρίου τὴν λέγουσαν· «καὶ ἐγὼ ἐρω-
τήσω τὸν Πατέρα, καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μένη
μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα». (Ἰω. ιδ'. 16).

Καὶ κατ' οἰκονομίαν δὲ Θεοῦ, καὶ κατὰ βούλησιν τοῦ ἁγίου
ὁ προῤῥηθεὶς Ἀγαρηνὸς καὶ μὲ ὄλον ὅπου ἐψηλάφησεν ἱκανῶς,
δὲν ᾔσθην ὅμως τὴν πάντιμον κάραν τοῦ ἁγίου, ἀλλ' ἔμεινε κε-
κρυμμένη εἰς ἓνα μέρος διὰ τὴν ἔχουν παρηγορίαν οἱ ἀδελ-
φοὶ καὶ Πατέρες, καὶ διὰ τὴν μὴν ὑστερηθῇ τελείως ἀπὸ τοιοῦτον
θησαυρὸν ἢ ἱερὰ μὲν αὐτὴ αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ἔκτισε μὲ τόσους
κόπους καὶ ἰδρωτάς ὁ ἅγιος ὡς οὖν ἔμαθον οἱ Πατέρες τοῦ μο-
ναστηρίου, ὅτι ὁ τάφος τοῦ ἁγίου ἀνοίχθη, ἔδραμον παρευθεὶς μὲ
πολλὴν σπουδὴν, καὶ εὐρόντες τὸν τάφον ἐσκαμμένον, καὶ κενὸν
ἀπὸ τοῦ λείψανου τοῦ ἁγίου, ὑπερβαλλόντως ἐλυτήθησαν· ἐρευνή-
σαντες δὲ καλῆτερα, εὗρον τὴν σεβασμίαν κάραν τοῦ ἁγίου, εὖω-
διάζουσαν, ὡς ῥόδον εὖοσμον, καὶ κρῖνον ἡδύπνοον, ἢ μᾶλλον
εἰπεῖν ὑπὲρ πάντα τὰ ῥόδα, καὶ κρῖνα, καὶ νάρκους, καὶ κρό-
κους, καὶ ξύλα τοῦ λιθάνου, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην εὐωδίαν τῶν
γῆινων πραγμάτων, καθὼς δύναται καθ' ἓνα νὰ αἰσθανθῇ, καὶ νὰ
εὐφρανθῇ αἰσθητῶς καὶ νοητῶς, προσκυνῶντας αὐτὴν καὶ ἀσπα-
ζόμενος μετ' εὐλαθείας καὶ πίστεως, καὶ πλησιάζοντας εἰς αὐτὴν
τὸ αἰσθητήριον τῆς ὁσφρήσεώς του· οὕτω λοιπὸν ἔφερον αὐτὴν οἱ
μοναχοὶ ἐπάνω εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ ἀπέθεντο, ὡς θησαυρὸν
ἀτίμητον, καὶ κειμήλιον τῶν κειμηλίων ἀπάντων τοῦ μοναστη-
ρίου πολυτελέστερον, τὸ ὅποιον ἐτίμησεν, ἐδόξασεν, ἐμεγάλυνε,
καὶ θαυμάστωσεν εἰς ὄλον τὸν κόσμον τὸ ἱερὸν τοῦτο μοναστή-
ριον, ὑπὲρ πάντα τὰ ἄλλα αὐτοῦ σκεῦη καὶ πράγματα, κινητὰ
ὁμοῦ καὶ ἀκίνητα.

Ἐπειδὴ δὲ διαφορὰ εἶναι τὰ χαρίσματα, καὶ ἡ ἐνέργειαις τοῦ
ἁγίου Πνεύματος, τὰ ὅποια μοιράζει εἰς τὸν ἓνα ἅγιον, τὸ ἓν καὶ
τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, κατὰ τὴν ἀναλογίαν καὶ τὸν βαθμὸν τῆς τοῦ
καθ' ἑνὸς ξεχωριστῆς δεκτικῆς δυνάμεως, καὶ καθαρότητος, ὡς λέγει
ὁ μακάριος Παῦλος· «διαίρεσεις δὲ χαρισμάτων εἰσι· τὸ δὲ αὐτὸ
» Πνεῦμα, καὶ διαίρεσεις ἐνεργημάτων εἰσίν· ὁ δὲ αὐτὸς Θεὸς, ὁ
» ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσι». (Κοριθ. ιβ'. 4. 2). Διὰ τοῦτο καθὼς
λόγου χάριν, ἔδωκεν ὁ Θεός, εἰς μὲν τὸν ἅγιον Ἀρτέμιον, τὸ νὰ
ἰατρῇ τὰ ζῶα· εἰς δὲ τὸν ἅγιον Γρύφωνα τὸ νὰ διώκῃ τὰ βλα-

πτικὰ ζῷα ἀπὸ τῶν κήπων, καὶ εἰς ἄλλους ἁγίους ἄλλο, ἑ-
τὴν ἔδωκεν ἐξαίρετον χάρισμα, καὶ εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον καὶ
Ἰατέρα ἡμῶν Βησσαρίωνα, τὸ νὰ διώκῃ τὴν θανατηφόρον, καὶ
πανωλεθρίον ἀσθένειαν τῆς κοινῶς λεγομένης πανοῦκλας, καὶ διὰ
μέσου τῆς σεβασμίας αὐτοῦ καὶ παντίμου κίρας, νὰ γίνεται παν-
ταχοῦ τοῦ πάθους τούτου ἱατρὸς ταχύτατος, καὶ μέγας ἀντιλή-
πτωρ καὶ βοηθός· καὶ τοῦτο τὸ βλέπομεν νὰ γίνεται μὲ τὴν δοκι-
μὴν, καθ' ἑκάστην ἡμέραν, εἰς πολλοὺς καὶ διαφοροὺς τόπους· διό-
τι εἰς ὅποιον τόπον ἤθελεν ἀκολουθήσῃ ἡ βρωμερὰ αὕτη καὶ θα-
νατηφόρος πληγὴ, καὶ ἤθελε προκαλεσθῇ μετ' εὐλαθείας ἡ θαυ-
ματοουργὸς αὕτη καὶ πάντιμος κάρα τοῦ ἁγίου τούτου Βησσαρί-
ωνος, εὐθὺς ὅπου ἐκτελέσουν ἁγιασμόν μὲ αὐτὴν, καὶ νὰ παρα-
καλέσουν τὸν Θεὸν διὰ τοῦ ἁγίου μὲ πίστιν θερμὴν, καὶ μὲ ἀ-
ναστεναγμοὺς καὶ δάκρυα, ὡς τῆς θαυμαστῆς καὶ μεγίστης τοῦ
ἁγίου Βησσαρίωνος χάριτος, εὐθὺς λέγω καὶ ἐν τῇ ἡμᾶ παύει ἡ
φθορὰ τῆς ἀσθενείας αὐτῆς· καὶ ὅχι μόνον εἰς τοὺς τόπους τῆς
Θετταλίας, καὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῆς Ἡπείρου, θαυματοργεῖ ἡ
ἁγία αὐτοῦ κάρα, καὶ ἡ ἁγία του σιαγὼν, καὶ προσκαλεῖται διὰ
τὴν τοιαύτην τῆς πανοῦκλας ἀσθένειαν, καὶ διὰ ἄλλας ἀκόμη
πληγὰς καὶ νόσους· ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίφημον καὶ με-
γαλόπολιν Οὐγκροβλαχίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ποτὲ, ἔχομεν παρά-
δοσιν ὅτι ἐπῆγεν ἐν τῇ ζωῇ του ὁ ἅγιος, ἢ προσκληθεὶς διὰ τὴν
πολλὴν του φήμην καὶ ἀγιότητα, ἢ διὰ χρεῖαν τῆς οἰκοδομῆς
τοῦ μοναστηρίου· ἐπῆγεν ὅμως εἰς Βλαχίαν, καὶ ζῶν εὐλόγησε
τὸν τόπον ἐκεῖνον καὶ ἐλειτούργησεν ἐκδόσει πατριαρχικῇ, καὶ
ἀδείᾳ τοῦ ἐκεῖσε ἀρχιερατεύοντος, καὶ τοῦ τότε Ἡγεμόνος· φαί-
νεται δὲ ἐν τῷ μοναστηρίῳ καλουμένῳ Ἀρντζεσι καὶ ἐν ἀντι-
μίνσιον καθιερωμένον ἀπὸ τοῦ ἁγίου Βησσαρίωνος γράφον οὕτως·
ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Λαρίσης Βησσαρίων· ἐπανακάμψας δὲ
ὁ ἅγιος εἰς τὴν ἐπαρχίαν του ἀπὸ Βλαχίας, καὶ τὴν ἱερὰν μὲν
τοῦ Δουσίκου οἰκοδομήσας ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς ὡς
προδεδηλωταί· ὁ καὶ ἠκούσθη εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ μάλιστα ὅτι
ἠγίασε καὶ θαυματούργησε. Διὰ τοῦτο καὶ ὅταν ἐπῆγε θανατι-
κὸν εἰς τὴν Βλαχίαν, ἐπεμφαν καὶ ἐπῆραν τῆς ἁγίας καὶ θαυ-
ματοῦργου κάραν τοῦ ἁγίου ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου, καὶ μόνον κα-
θὼς ἐπλησίασεν εἰς τὸν τόπον τῆς Βλαχίας, ἔπαυσεν ἡ πανοῦ-
κλα, καὶ ἔδειξαν μεγάλον σέβας καὶ τιμὴν οἱ Βλάχοι εἰς τὴν
θαυματοῦργον κάραν τοῦ ἁγίου. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ
εὐσεβεστάτου καὶ γαληνοτάτου Αὐθέντου καὶ Ἡγεμόνος Κυρίου
Κυρίου Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτου, κατὰ πρώτην του ἡγε-
μονίαν, ἐμολύθη ἀπὸ θανατικὸν τὸ περίφημον Βουκουρεσίον,

καὶ ἐπῆγαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ ἄρχοντες εἰς τὸν Αὐθέντην καὶ ἡγεμόνα, λέγοντες· ὅτι ἔχομεν ἱατρὸν τῆς ὀλεθρίου ταύτης νόσου, τὴν θαυματόδουτον κάραν τοῦ ἁγίου Βησσαρίωνος Ἀρχιεπισκόπου Λαρίσης, καὶ παρακαλοῦμεν νὰ σταλθοῦν αὐθεντικὰ γράμματα καὶ ἄνθρωποι, νὰ φέρουν τὴν ἁγίαν κάραν· καὶ εὐθὺς ὁ εὐσεβέστατος Αὐθέντης καὶ ἡγεμὼν, ἐπεμψε καὶ ἔφεραν τὴν ἁγίαν κάραν ἀπὸ τὸ μοναστήριον τοῦ Δουσίκου· καὶ εὐθὺς ὅπου ἐπλησίασεν ἡ ἁγία κάρα, ἐξῆλθεν ὁ ἴδιος Αὐθέντης μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ, προσεῖρχοντος τοῦ μητροπολίτου καὶ τοῦ ἱερατικοῦ τάγματος, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ, καὶ ὑπεδέχθησαν αὐτὴν μετὰ θερμῆς κατανύξεως, καὶ μετὰ θερμὰ δάκρυα, ἐσυνάδευσαν αὐτὴν ἐντίμως καὶ μεγαλοπρεπῶς εἰς τὸ Βουκουρέστιον· εὐθὺς δὲ καὶ τὸ θανατικὸν ἔπαυσε, καὶ ἔψαλλον ἁγιασμούς ἡ Βλαχία ὅλη, καὶ ἐπληροφόρηθη καὶ ὁ ἡγεμὼν τὰς θαυματουργίας τοῦ ἁγίου αὐταῖς ὕψει. Διότι ἔτυχε νὰ εἶναι καὶ ἀκρίδα τότε εἰς ὅλον τὸν τόπον τῆς Βλαχίας ἀδιακόπως τρεῖς χρόνους· καὶ ἀκρίδα ὅχι κατὰ τὴν συνειδησμένην ποσότητα ὅπου εἶδομεν ἡμεῖς, καὶ οἱ πρόγονοι ἡμῶν, ἀλλὰ ἀκρίδα παρὰ φύσιν ποσότητος τόσον, ὥστε ὅπου οἱ ἱππεῖς διαβαίνοντες ἀναμέσον τοῦ πλῆθους τῶν ἀκρίδων, ἐκρημνίζοντο καὶ ἐκινδύνευον, τὰ δὲ δένδρα φορτωμένα ὄντα ἀπὸ τὰς ἀκρίδας, ἐτρίζοντο· καὶ ἦτον σχεδὸν καθὼς τὰ σύγχεα εἰς τὸ περιέχον, οὕτω σύγχεα ἀκρίδων εἰς τὴν γῆν τῆς Οὐγκροβλαχίας· καὶ ἦτον νὰ θαυμάζη τινὰς, καὶ νὰ ἐκπλύττεται, βλέπωντας τὴν αὐτὴν ἀκρίδα, ἧς οὐκ ἦν ἀριθμὸς κατὰ τὸν Δαβίδ. Ἐδραμον τέλος πάντων πάλιν οἱ Οὐγκροβλάχοι εἰς τὴν ἁγίαν κάραν, μετὰ τὴν ὁμοίαν κατανύξιν καὶ εὐλάβειαν ὅπου εἶχαν δεῖξαι καὶ διὰ τὴν αἰτίαν τῆς πανούκλας· καὶ ἀφ' οὗ ἔψαλλον ἁγιασμούς μέσα εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ ἔξω εἰς ὅλα τὰ περίχωρα, καὶ κατιλίγια, καὶ ἐπώτισαν μετὰ τὸν ἁγιασμόν τὰ χωράφια, ἀμπέλια, κήπους, περιδόλια, καὶ ὅλον τὸν τόπον ἐκείνον, ὃ τῶν θαυμασίων σου Χριστέ Βασιλεῦ, καὶ ὃ χάρις τῆς θαυματουργοῦ τοῦ σοῦ θεράποντος Βησσαρίωνος κάρας, ἐκείνο τὸ κατὰ ψάμμον πλῆθος τῶν ἀκρίδων, ὅπου ἐσκέπαζε τὴν γῆν καθήμενον, καὶ ὅταν ἐπετοῦσεν ἐσκέπαζε τὸν οὐρανόν, καὶ τὸν ἐσκότιζε, καὶ ἐμπόδιζε τοὺς διαβάτας, καὶ κατέτρωγε πᾶν δένδρον ἀρπυμιον καὶ ἄκαρπον, ὡσαν νὰ ἐδιώκετο ὑπὸ τῆς ἀμάχου θείας δυνάμεως τῆς ἐν τῇ θαυματουργῇ κάρᾳ τοῦ ἁγίου, ἀρθεὶς, ἔπεσεν εἰς τὸν Δούναβιν ποταμὸν μετὰ τὴν καὶ τρυμνόν, καὶ ἀπεπνίγη· καὶ ἐφαίνετο ἐν θαύμα παράδοξον, τὸ καθαρὸν καὶ διεδῆς ὕδωρ τοῦ Δουνάβεως, νὰ εἶναι κατασκεπασμένον μετὰ ἀκρίδας· οὕτως οὖν εὐεργετηθέντες οἱ Βλάχοι, ἐξέπεμψαν πάλιν τὴν ἁγίαν κάραν λαμπρῶς καὶ ἐντίμως εἰς τὸ μοναστήριον, μετὰ τὴν ἰδίαν τιμὴν ὅπου τὴν εἰδέχθησαν.

Αὐτὸ τὸ ἴδιον θαῦμα εἰς τὰς ἀκρίδας, εἶδε καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας καὶ χώρας τῆς Θετταλίας πολλάκις, καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἡ θαυματουργὸς αὕτη κάρα, καὶ οὐ μόνον τὸν πανώλη λοιμὸν παύει καὶ ἐξοστρακίζει, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην λοιμικὴν, καὶ ἄλλας διαφόρους ἀσθενείας χαλεπὰς· καὶ προσέτι μυριάκις ἐσταμάτισε καὶ τὸν ἄλλον λοιμὸν, τοῦτέστι τὴν πείναν, καὶ τὴν ἀφορίαν τῆς γῆς μετὰ τὴν κατάβασιν τῆς βροχῆς· διότι πολλὰς φορὰς προσεκληθῆ εἰς πολλὰς χώρας ἡ ἁγία αὕτη κάρα, καὶ ἔβρεξεν ὑπὲρ τὸν οὐρανόν διὰ τὰς θερμὰς δεήσεις, καὶ διὰ τὴν πίστιν καὶ εὐλάβειαν, ἐκείνων ὅπου τὴν ἐπροσκάλεσαν. Τὸ ἐν Κλαρρύταις δὲ γεγόμενον θαῦμα, πῶς σιωπηθήσεται; οὐ πρό πολλῶν χρόνων ἐπισυνέβη αὐτοῖς θάνατος, ὅξυς ἀπὸ τὴν κοινῶς λεγομένην καρδίαν, ἧτις (ὡς οἶμαι) ἐστὶν ἡ δυσεντερία, ὑφ' ἧς ἀπέθανον πολλοὶ ἐκάστης ἡμέρας· προσκληθείσης δὲ τῆς ἁγίας κάρας, καὶ εὐλαβῶς ὑποδεξαμένων αὐτὴν τῶν Χριστιανῶν, εὐθὺς καὶ ὁ θάνατος ἔπαυσε, καὶ ἡλευθέρωθησαν οἱ ἄνθρωποι τῆς θανατηφόρου ταύτης ἀσθενείας.

Καὶ ἕτερον θαῦμα γέγονεν εἰς χωρίον Κλινιστόν· ἔθος ἔχουσιν οἱ τοῦ χωρίου τούτου εὐσεβεῖς Χριστιανοὶ νὰ ψάλλωσι κατ' ἔτος ἁγιασμούς εἰς τὸ χωρίον, καὶ κοινῶς, καὶ εἰς κάθε ὁσπήτιον μετὰ τὴν ἁγίαν κάραν· καὶ ὅλα μὲν τὰ ὁσπήτια ἔψαλλον, μία δὲ μόνον γυνὴ τρεῖς καὶ τέσσαρες φορὰς ἀπελθόντων τῶν Πατέρων εἰς τὸν οἶκόν της, ἀπεδείξεν ὑβριστικῶς τὴν ἁγίαν κάραν· καὶ ὡς τοῦ θαύματος, ἔλαβεν εὐθὺς ἀοράτως ἐν ῥάπισμα, καὶ ἔπεσεν ἡμίσητος κατὰ γῆς, καὶ ἐφώναζεν ἐλεεινῶς ἀπὸ τὸν πόνον τοῦ ῥαπίσματος· τὴν εὐκώσασαν δὲ βαστακτὰ οἱ συγγενεῖς της, καὶ τὴν ἐπῆγαν εἰς τὸ κονάκι τῆς ἁγίας κάρας, καὶ μετὰ μεγάλην φωνὴν ἐζήτηε συγχώρησιν ἀπὸ τὸν ἅγιον Βησσαρίωνα, καὶ ἐξωμολογεῖτο παρῆρσιν τὴν ἁμαρτίαν της, λέγουσα εἰς τοὺς Πατέρας ὅπου εἶχαν τὴν ἁγίαν κάραν, ἐγὼ ἄγιοι Πατέρες, ἕως τῶρα ἤμην θυγάτηρ τοῦ Σατανᾶ, μετὰ τὸ νὰ ἤμουν μάλιστα, καὶ σήμερον εἶχον νὰ κάμω μίαν μαντείαν, καὶ ἂν ἤρχετο ὁ ἅγιος εἰς τὸ σπῆτί μου, δὲν ἐνεργοῦσεν ἡ μαντεία μου, διὰ τοῦτο ἐθύμωσεν ὁ ἅγιος, καὶ μοῦ ἤλθε τὸ ῥάπισμα ἀοράτως εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἰδοὺ τετύφλωμαι, καὶ κινδυνεύω εἰς θάνατον· καὶ παρακαλῶ σας νὰ μεσιτεύετε εἰς τὸν ἅγιον, καὶ κάμνω ἀποχὴν τῆς μαντείας, καὶ τῶν ἄλλων κακῶν μου, μόνον νὰ λάβω τὴν υἰεὶάν μου ἡ ταλαίπωρος· διότι στοχαζομαι πόσον θέλω τιμηθῶ εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν· τότε ἐσυνώθη εὐθὺς εἰς τῶν ἱερομονάχων ὀνόματι Ἱεροθέος, καὶ ἐδιάβασεν εὐχὰς ἱερὰς ἐπ' αὐτήν, καὶ τὴν ἐσταύ-

ρωσε με την αγίαν κάραν εις την κεφαλήν της, και ούτως ιάθη η γυνή κηρύττουσα και δοξάζουσα τον άγιον.

Είς το διαλεφθέν χωρίον Κλινοδόν, ένας Ιερεύς, ευλαβείας χάριν, επήρε κρυφίως μέρος θραχύτατον της αγίας κάρας, διά την όποιαν ιεροσυλίαν πολλά επαιδεύθη υπό του αγίου ο Ιερεύς, με άσθενείας πολλάς, και με θανάτους των ζώων του· ώστε και ο Ιερεύς απέθανεν υπ' άσθενείας χαλεπής, και εις τον θάνατόν του παρήγγειλιν εις τα παιδιά του να δώσουν το μέρος του αγίου λειψάνου εις το μοναστήριον, τα όποια παιδιά άφ' ου είδον την πληγήν της άνωτέρω γυναικός, έδωκαν την μερίδα του αγίου λειψάνου από τον φόβον τους, διά να λάβη την συγχώρησιν και ο Πατήρ των.

Και άλλο θαύμα εις το αυτό χωρίον Κλινοδόν έτέλεσεν ο άγιος, μία γυναίκα έχουσα ένα Ημίονον, ήθύνησεν ο Ημίονος, και επικαλεσαμένη τον άγιον η γυνή, λαβόντος του Ημιόνου την ύγιάν, πολλά· ώμολόγει τας χάριτας εις τον άγιον· και ποτε χειμῶνος ὡρα διαδαινόντων των Πατέρων εις το χωρίον, τους έπροσκάλεσε να καταλύσουν εις τον οίκόν της, και τοι πτωχῆς ούσης, οι όποιοι Πατέρες διασθέντες από τας θερμάς της δεήσεις, κατέλυσαν εις τον οίκον της γυναικός, ητις πολλά ηύχαρίσκει τον άγιον, διά την ύγιάν όπου έχάρισε του Ημιόνου της· θαύμα δε επάνω εις το θαύμα επηκολούθησε· διότι ο υιός αυτής πηγαίνοντας τροφάς τῷ πατρί αυτού, ποιμαίνοντι τα πρόβατα, έτυχε να περάσῃ τον εκείσε ποταμόν κατεβασμένον από πολυομβρίαν, και εύρύθη με ένα ξύλον εις την μέσην του ποταμού αποπνιγόμενος· τότε έφάνη αὐτῷ ἀπληπισμένῳ ὄντι, ένας Αρχιερεύς ύψηλός, μαυρογένειος, μαυρόφρυς, φορῶν σκέπην μαύρην εις την κεφαλήν, και βαστῶν εις τας χεῖρας ράβδον Αρχιερατικὴν, και δέδωκεν αὐτῷ την ράβδον, και της ράβδου άψάμενος ο παῖς εύρέθη τῇ ιδίᾳ στιγμή έξω του ποταμού· εἶπε δέ αὐτῷ ο φανείς, πήγαινε εις το όσπήτιόν σου, και το έσπέρας θέλεις με έχει εκεί· ήλθεν γοῦν ο παῖς διηγούμενος το συμβάν και το θαύμα, αλλά δεν παρομοίαζε τον φανέντα με κανένα από τους Πατέρας· ιδὼν δέ την εἰκόνα του αγίου εφώναζεν ο παῖς, αὐτός είναι ἀποῦ με εγγλύτωσεν από τον πνιγμόν· ευχαριστήσασα δέ η μήτηρ αὐτοῦ τον άγιον και διά τουτο το θαύμα, έδωκεν εις το μοναστήριον τον υγιαθέντα Ημίονον εις σημείον ευγνωμοσύνης· Ὡσεῖ ψάμμος θαλάσσης κατά ἀλήθειαν τα θαύματα όπου επιτελεῖ η αγία αὐτη κάρα διά της θείας δυνάμεως· εις τα χωρία του κάμπου προσκαλουμένη μετά πίστεως και ευλαβείας των Χριστιανῶν, καταπαύει εύθως τον θάνατον, και τας άσθενείας των ζώων τους· όταν τα τζεφτιλίκια των Ηγεμόνων

μολύνονται από της πανούκλας οι ἴδιοι σουπασάδες παρακινῶσι τους Χριστιανούς, και φέρουσι την αγίαν κάραν, και ονομάζουσι τον άγιον Βησσαρίωνα διώκτην της πανούκλας, και συνερίζονται ποῖος να πάρη πρώτον την αγίαν κάραν, να ψάλλῃ άγιασμόν εις τῇ τζεφτιλίκι του. Και πρώτοι οι άσείεις τάξουσι να δώσουν σιτάρι εις το μοναστήριον, και δίδωσι, και παρακινῶσιν να δώσουν και οι Χριστιανοί. Ένας δέ άσείης άράπης εις έν Λαρισσαῖον τζεφτιλίκι, βλέπωντας τους Χριστιανούς λιτανεύοντας με την αγίαν κάραν, και με ιεράς εἰκόνας, και των ιερέων ὄντων περιβεβλημένων τας ιερατικάς στολάς, και των Χριστιανῶν βοόντων τὸ, Κύριε έλέησον, από τον φόβον και την Χριστιανομαχίαν του, ὕδρισε την αγίαν κάραν, και έβλασφήμησε τον άγιον· και εύθως, ὦ του θαύματος, και ὦ της μεγάλης πίστεως των Χριστιανῶν, έπεσεν από τὸ ἀνώγαῖον κάτω εις την αὐλήν, και έταράττετο κυλιόμενος, και άφρίζων ὡς δαιμονῶν· μετά πολλήν δέ ὥραν ήλθεν εις τὸν έαυτόν του, και έγερθείς ὀλίγον διηγέθη πῶς έπεσεν από τὸ ἀνώγαῖον κάτω· και λέγει, ἐγὼ ἀκούωντας από μέσα από τους ὄντάδες τους Χριστιανούς βοῶντας τὸ, Κύριε έλέησον, και βλέπωντας τους παππάδες ένδεδυμένους χρυσᾷ υποκάμισα, και βαστῶντας και ένα κουτί άσιμένιον, ὕδρισα ο άνήπτος και τους παππάδες και τον άγιόν τους, και εύθως βλέπω ὀπίσω μου ένα καλόγηρον, και με άμπωξε, και έπεσα κάτω· τώρα σᾶς παρακαλῶ Χριστιανοί, να τον παρακαλέσετε εκείνον όπου είδα, να μὴν ἔλθῃ πάλιν, και με πνίξῃ, και σᾶς κάμω ὄρκον εις την πίστιν μου πῶς· δὲν ὕδριζω ἄλλην φορὰν, και μάλιστα να τον έχω και φίλον μου· και άλλους πολλούς· Ὁθωμανούς ὕδριστάς· έτιμώρησεν ο άγιος ἁοράτως, και τους εφοβέρισε· διά τουτο και τον ὁμολογῶσιν ὡς άγιον· πολλάκις ο άγιος Βησσαρίων οὗτος, έφάνη ὡς ζωντανός, εις τεβλιμμένους όπου τον επεκαλέσθησαν με ευλάθειαν, και εις άσθενείς, και εις φυλακωμένους, καθὼς και όταν έξῶσεν ο μακάριος επήγαινε παρηγορῶν τους τεβλιμμένους και άσθενείς.

Εἰς ένα χωρίον του κάμπου επαινέιτο ένας μάταιος άνθρωπος, πῶς δὲν ἔμβαινε πανούκλα εις το χωρίον του, έμποδισμένη οὐσα από τους προπάτορας του χωρίου· έμολύνθη τέλος πάντων αὐτός ο ἴδιος, και εξεβλήθη του χωρίου του ὡς μεμολυσμένος· έδοξε δέ αὐτῷ κατακειμένῳ και αλγούντι, ὅτι δύο γυναῖκες γρόντισσας τὸν έσυρναν βιαίως· να τον πνίξουν, εις τον εκείσε παραρρέοντα ρύακα, και φανείς ο άγιος ταῖς επετίμητε, και ήλευθέρωσε τον άνθρωπον από την πανούκλαν, ο όποῖος έλευθερωθείς έδιηγέιτο τὸ θαύμα του αγίου, και εκατηγόρει τον έαυτόν του ὡς άγνωστον· και πολλούς άλλους αναριθμήτους ήλευθέρωσεν ο άγιος από την

πανούκλαν, καὶ ἀπὸ ἄλλας δεινὰς ἀσθενείας, καὶ διαφόρους περιστάσεις.

Πολλὰ δὲ καὶ ἀναρίθμητα ἐτέλεσε θαύματα, καὶ καθ' ἑκάστην ἐπιτελεῖ· καὶ ἀκούσατε ἐν παράδοξον θαῦμα ὅπου ἔγινεν ἐν ἔτει αψμά. καθ' ὃ ἔτος εὐγῆκαν ἀλλόφυλοι ἐξ Ἀλβανίας λησταί, καὶ ἐλεηλατοῦσαν τὸ κόσμον ἀνηλεῶς τε καὶ ἀπηνῶς· ἐξ ἧς αἰτίας ἐβίασαν τοὺς Πατέρας τὰ περίχωρὰ νὰ βάλλουν τὰς γυναῖκας τῶν μέσα εἰς τὸ μοναστήρι διὰ νὰ φυλαχθοῦν ἀπὸ τὴν σκληρίαν τῶν ἀλβανιτῶν· ἔθεν καὶ ἐμβῆκαν αἱ γυναῖκες μέσα εἰς τὸ μοναστήρι. Ἀλλ' ὁ ἅγιος Βησσαρίων, ὅπου μὲ ἀράς φρικτοτάτας, καὶ ἀφορισμοὺς ἀλύτους ἐμπόδιζε τὴν εἴσοδον τῶν γυναικῶν, δὲν ἄργησε νὰ θαυματουργήσῃ διὰ τῆς θείας δυνάμεως, ἀλλ' εὐθὺς ἔγινεν ἕνας σεισμός φοβερός μόνον μέσα εἰς τὸ μοναστήρι, καὶ ἔγινε μία ἑξαφνος τρομερὰ βροντὴ καὶ ἀστραπὴ, ὅπου ὀλίγον ἔλειψε νὰ καταφλεγῇ τὸ μοναστήριον· καὶ τότε ἐσχίσθη τὸ μεγάλο κυπαρίσσι τὸ ὅποιον ἦτον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μοναστηρίου, ἀφ' οὗ εὐρίσκονται μέχρι τοῦ νῦν αἱ τράπεζαι τῶν Πατέρων· ἔθεν οἱ Πατέρες βλέποντες τὴν τοσαύτην ὁρμὴν τοῦ ἁγίου, καὶ τὸν κίνδυνον τοῦ μοναστηρίου, εὐθὺς ἐδίωξαν τὰς γυναῖκας ἀπὸ τὸ μοναστήριον, καὶ ἐκόπασεν ὁ θυμὸς τοῦ ἁγίου καὶ ὁ κίνδυνος· ὁ δὲ ἐκ Σθλατίνης πνευματικὸς Ἰωσήφ, ὁ συμβουλευσας διὰ νὰ βάλλουν τὰς γυναῖκας μέσα εἰς τὸ μοναστήριον, εὐρέθη μετὰ θάνατον ἄλυτος, ἴσως διὰ τοῦτο τὸ αἶτιον.

Παρόμοιον δὲ θαῦμα ἠκολούθησε μετὰ τοῦτο. Κυρία τις ἀλλόφυλος ἐκ Τρίκκης, ἐξεληθούσα πρὸς διατριβὴν τῶν βουνῶν, ἠδουλήθη νὰ ἀπεράσῃ καὶ ἀπὸ τὸ μοναστήριον, καὶ δὴ ἐλθούσα ἐβίασε τοὺς Πατέρας νὰ τὴν ἀναβάσσουν ἐπάνω· πολλὰ ἐκοπίασαν οἱ Πατέρες νὰ τὴν ἐμποδίσουν, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθησαν· ἄρχισαν λοιπὸν νὰ τὴν τραβοῦν ἐπάνω μὲ τὸ δίκτιον, καὶ ἐν τῷ ἅμα, ὡν τῶν θαυμασιῶν σου Χριστὲ βασιλεῦ, ἐγένετο σεισμός, καὶ βροντὴ τόσο μεγάλη, ὥστε ἐσχίσθη τὸ κάστρον τοῦ μοναστηρίου μόνον ἀπὸ τὴν ἔξω ἐπιφάνειαν, καὶ φαίνεται ἔως τὴν σήμερον· ἔθεν καὶ δὲν ἐπρόφθασε τὸ ἀλλόφυλον γύναιον νὰ ἀναβῇ καταβάσσει ὁμῶς, καὶ φυγῇ χρησαμένη, ἐφοβέριζε τοὺς Πατέρας, μάγους καὶ ἀπατεῶνας τούτους ἀποκαλοῦσα, καὶ προσέτι ἠπειλεῖ νὰ χαλάσῃ τὸ μοναστήρι. Ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ ὅπου ἐπήγαινε εἰς Τρίκκαλα, εὗρεν αὐτὴν ἡ ὁργὴ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ ἐκδίκησις τοῦ ἁγίου, καὶ κατέστρεψε τὸν βίον ἐλεινῶς. Φαίνεται δὲ καὶ ἡ πέτρα ἐφ' ἣν ἐτέθη αὕτη ἡ ἀλλόφυλος, καὶ ἥδη καλεῖται πέτρα τῆς ἀλλοφύλου κυρίας ἐκ Τρίκκης, τῆς ἀπὸ τοῦ ἁγίου Βησσαρίωνος παταχθείσης.

Ἀπειρα τῶν τοῦ ἁγίου τούτου τὰ θαύματα, τὰ ὅποια ἠκού-

σαμεν, καὶ αὐταῖς ὅψιν εἶδομεν· μαρτυροῦσιν αἱ χώραι πάσης τῆς Θετταλίας, καὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῆς Ἡπείρου, καὶ αὕτη ἡ περίφημος Οὐγκροβλαχία· μαρτυροῦσιν οἱ κατὰ τόπους ἱεροὶ αὐτοῦ ναοί, οἱ ὅποιοι ἐκτίσθησαν μὲ θαῦμα τοῦ ἁγίου, καὶ διὰ τὰς εὐεργεσίας ὅπου ἔλαβον οἱ Χριστιανοί, καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ ἡμῶν, καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἡμῶν· καὶ ὅχι μόνον ἡ ἁγία αὐτοῦ κἄρα καὶ ἡ σιαγὼν θαυματουργεῖ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἱερά αὐτοῦ φαιλόνια, εἰσέτι καὶ νῦν σφζόμενα ἐν τῷ ἱερῷ μοναστηρίῳ θαυματουργοῦσι, τοῖς μετὰ πίστεως ψαύουσιν αὐτῶν· θαυματουργεῖ δὲ καὶ ἡ σφζομένη ῥάβδος αὐτοῦ ἔχουσα τοὺς ἱεροὺς Ἀποστόλους σκαλιστοὺς, καὶ εἰς τὸ ἐκ μονοκέρωτος μηλοειδὲς κόκκαλον περιέχουσα ὁλόκληρον τὸ, ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, διὰ γραμμάτων σκαλιστῶν· ἡ ὁποία ῥάβδος ἐμβαπτομένη ὕδατι, καὶ τοῦ ὕδατος πινομένου, καταπαύει πυρετὸν, ῥίγος, καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀσθένειαν, ἐκείνων ὅπου ζητοῦν τὴν θεραπείαν μετὰ πίστεως καὶ εὐλαθείας.

Ὅλιγον ἔλειψε νὰ ἀφήσωμεν ἀδιήγητον τὸ θαῦμα ὅπου ἡ ἁγία του σιαγὼν ἔδειξεν εἰς τὴν θάλασσαν ὁπότεν ὁ Ἰερόθεος, καὶ ὁ γέρον πνευματικὸς Χρῦσανθος κατήρχοντο ἐκ Κωνσταντινουπόλεως· φορτοῦνα μεγάλη καὶ φρικτὴ εὗρε τὸ καίκιον μεθ' οὗ κατέβαινον περὶ τὰ Τρίκκερα, εἰς τόσον ὅπου ὁ ἄτακτος καὶ σφοδρὸς ἄνεμος, τοὺς ἔξωσεν εἰς τὴν Εὐριπον, καὶ ἦλθεν ἐγγὺς τὸ καράβι νὰ κτυπηθῇ εἰς τὰς ξέρας, καὶ νὰ καταβυθισθῇ· εἰς τὴν τοιαύτην λοιπὸν ἀπογνώσιν λαβὼν ὁ γέρον πνευματικὸς Χρῦσανθος τὴν ἁγίαν σιαγὼνα, τὴν ἐβούτισεν εἰς τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης εἰπὼν, ἅγιε Βησσαρίων βοήθησον· μὴ θέλῃς νὰ πνιγῶμεν μαζί μὲ τὴν σιαγὼνα σου· καὶ εὐθὺς, ὡ τοῦ θαύματος, γαλήνη ἐγένετο, καὶ ἐξέστησαν οἱ ναῦται ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τερατουργήματι· πολλάκις δὲ ὁρᾶται κατ' ὄναρ ὁ ἅγιος οὗτος Βησσαρίων εἰς ἐνίους Πατέρας τῆς μονῆς ταύτης, καὶ ποτὲ μὲν ἐπιτιμᾷ καὶ ἀπειλεῖ τοὺς ἀτάκτους, καὶ διδάσκει αὐτοὺς ἀπέχεσθαι τῆς κακίας· ποτὲ δὲ παρηγορεῖ τινὰ λυπούμενον, ἢ ἀσθενοῦντα, καὶ ἡ εὐθὺς δίδει, ἢ ἐπαγγέλεται τὴν υἱείαν· πολλάκις δὲ καὶ παιδεύει μετὰ θάνατον τοὺς πλεονέκτας Πατέρας, καὶ συλοῦντάς τι τοῦ ἁγίου, ὅταν περιέρχωνται μετὰ τῆς ἁγίας κἄρας, καθὼς ἐπαίδευσεν καὶ ἕνα Διάκονον τοῦ μοναστηρίου μὲ θάνατον τῆς πανούκλας, κρύψαντα μίαν ζυγὴν μαχαίρια ἄργυρά· πολλάκις ἐφάνη διώκων τὴν δυσώνυμον πανούκλαν, φανείσαν μὲ ἀλλοκότους μορφάς, καὶ οἰονεῖ φθειγομένη τί με Βησσαρίων διώκεις; φεύγω οἶμοι· σοῦ ἐλθόντος, ἐγὼ σταθῆναι οὐ δύναμαι. Ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς πηγῆς ὕδωρ τὸ πρὸ τοῦ ἁγίου θήματος ῥέον, ἱάτρευσε τοὺς ἐσκοτισμένους ὀφθαλμοὺς ἐνὸς πτωχοῦ τῶρα εἰς τοὺς καιροὺς μας.

Εἰς τὴν ἱεράν του ταύτην μονὴν ὁ ἅγιος οὗτος Βησσαρίων, κατέλιπε τὴν διαθήκην του πλήρη χάριτος καὶ ἀγιότητος, ἥτις καὶ ἀναγινώσκεται ἐν καιροῖς διωρισμένοις ὑπὸ τῶν Πατέρων· ἐν ταύτῃ τῇ διαθήκῃ του συμβουλεύει τοὺς Πατέρας τὰ δέοντα, καὶ διδῶσι κανόνας ὠφελιμωτάτους καὶ ψυχοφειλεστάτους· ἐν ταύτῃ τῇ διαθήκῃ του παραγγέλλει καὶ εἰς τοὺς διαδόχους αὐτοῦ Ἀρχιερεῖς τῆς Λαρίσης· νὰ ἐπισκέπτονται τὸ μοναστήριον του πνευματικῶς τε καὶ πατρικῶς, καὶ μόνον μίαν λίτραν κηρίον νὰ λαμβάνωσι παρὰ τοῦ μοναστηρίου εἰς σημεῖον ὑπακοῆς, ἀρκούμενοι μόνον τῷ μνημοσύνῳ τοῦ ὀνόματος αὐτῶν· οἱ ὅποιοι ἀκολουθοῦσιν εἰς τὰς διαταγὰς καὶ παραγγελίας τοῦ ἁγίου, ὑπογράφονται ἐν τῇ ἱερᾷ ταύτῃ διαθήκῃ τοῦ ἁγίου, καὶ οὐχ' εὗρεθαι ποτὲ τις ζητήσας τι, ὑπὲρ ὃ ὁ ἅγιος παραγγέλλει· ἀλλὰ καὶ οἱ ἐπίσκοποι τῆς Λαρίσης, λίαν εὐλαδῶς φέρονται εἰς τὸν ἅγιον, ἀδωροδοκῆτως διδόντες τὰς ἀδείας, εἰς τὸ νὰ περιέχωνται οἱ Πατέρες εἰς τὰ ταξίδια· καὶ ὡς ἔμψυχον Πατέρα καὶ γέροντα τιμῶσι τὸν ἅγιον.

Ταῦτα δὲ γίνονται, ὧς ἀκροαταί, εἰς ἀπόδειξιν ζωντανῆς τῆς ἀγιότητος τοῦ θεοῦ τούτου Πατρὸς Βησσαρίωνος· καὶ διὰ νὰ γνωρίσωμεν ἡμεῖς οἱ ἐπὶ γῆς, πόσῃ παρρῆσιαν εὗρεν ὁ ἅγιος Βησσαρίων πρὸς τὸν Θεόν, καὶ πόσῃ τὸν ἐδόξασεν ἐν οὐρανοῖς· διατὶ αὐτὸς μόνος του ὑπόσχεται νὰ δοξάσῃ ἐκείνους ὅπου τὸν δοξάζουσι· « τοὺς δοξάζοντάς με δοξάσω ». (ἀ. Βασιλ. β'. 32.) Ὁθεν ἐδόξασεν ὁ Θεὸς τὸν Βησσαρίωνα, καὶ εἰς τὴν γῆν, καὶ εἰς τὸν οὐρανόν· ὁ Βησσαρίων ἐδόξασε τὸν Θεὸν μόνον εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἐδόξασε τὸν Βησσαρίωνα, καὶ εἰς τὴν παρούσαν, καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν, καὶ εἰς τὴν αἰωνιότητα· ὁ Βησσαρίων ἐδόξασε τὸν Θεόν, καθ' ὃ ἄνθρωπος, μὲ ἔργα, καὶ ἀρετὰς δυνατὰς εἰς τὴν ἀσθενῆ φύσιν τῶν ἀνθρώπων· ὁ δὲ Θεὸς ἐδόξασε τὸν Βησσαρίωνα καθ' ὃ Θεὸς, ἡγουν μὲ χαρίσματα θεοπρεπῆ, μὲ ἀξιώματα ὑπερφυσικά καὶ οὐράνια.

ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ Γ'.

Τοιοτοτρόπως μὲν ὁ θεὸς Βησσαρίων ἐδόξασε τὸν Θεόν, καὶ ἀντεδοξάσθη παρὰ Θεοῦ· ἡμεῖς δὲ ἀδελφοί καὶ Πατέρες, πῶς ἡμποροῦμεν νὰ δοξάσωμεν τὸν Θεόν, καὶ τὸν θεράποντα αὐτοῦ Βησσαρίωνα; πῶς; Ἐγὼ νὰ σᾶς εἰπῶ ἐν ἀληθείᾳ. Ἀνίσως μιμούμεθα τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ ἔργα τοῦ Πατρὸς ἡμῶν Βησσαρίωνος. Ἀνίσως ἀκολουθῶμεν τὸ παράδειγμα τῆς ἐναρέτου αὐτοῦ πολιτείας· καὶ ἀνίσως ἐπιμεληθῶμεν νὰ περιπατῶμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ὁδὸν ἐκείνην τῆς σωτηρίας ὅπου αὐτὸς ἐπεριπάτησεν εἰς τὴν ζωὴν του. Ναί, καλὴ εἶναι καὶ ἡ δόξα ὅπου προσφέρομεν εἰς τὸν ἅγιον μὲ

τὰς διὰ λόγου ψαλμωδίας ταύτας, καὶ ἱεροὺς ὕμνους, καὶ ᾠδαί, καὶ ἐγκώμια, μὲ τὰ ὅποια τὸν ἐπαινοῦμεν δι' ὅλης τῆς νυκτός· δέχεται ναί, καὶ ταύτην τὴν δόξαν ἡ Χριστομύμητος αὐτοῦ ψυχὴ, ἀλλὰ καλλιτέρα εἶναι ἡ δόξα ὅπου τοῦ προσφέρομεν διὰ τῶν ἔργων, καὶ διὰ τῆς μιμήσεως τῶν ἀρετῶν· ἔθεν καὶ ταύτην περισσότερο δέχεται ὁ θεὸς Πατὴρ, καὶ εἰς ταύτην περισσότερο χαίρει, καὶ περισσότερο εὐχαριστεῖται· τί τὸ ὄφελος, φιλέοργοι ἀκροαταί, ἀνίσως δοξάζομεν τὸν θεὸν Βησσαρίωνα μὲ τὰ χεῖλη μόνον, καὶ μὲ τὸν λόγον, μὲ τὰ ἔργα δὲ τὸν ἀτιμάζομεν, κάμνοντες τὰ ἐναντία, ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου αὐτὸς ἔκαμε, καὶ εὐφρέστησε τῷ Θεῷ; ὁ Βασιλεὺς Ὁξίας ὅταν ἀπετόλμησε νὰ θυμιάσῃ ὡς ἱερεὺς ἐνώπιον Κυρίου, νομίζοντας μὲ τοῦτο νὰ τοῦ προσφέρῃ δόξαν, τὸν ἐλεῖξαν οἱ ἱερεῖς, καὶ τοῦ εἶπαν· « οὐκ ἔσται σοι τοῦτο εἰς δόξαν παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ » (β'. Παραλ. κς'. 18). Καὶ ἡμεῖς ἂν μόνον μὲ λόγον δοξολογοῦμεν τὸν ἅγιον Βησσαρίωνα, καὶ διὰ τοῦ ἔργου δὲν τὸν μιμούμεθα, αὐτὸν τὸν ἴδιον ἐλεγμὸν ἔχομεν νὰ ἀκούσωμεν « οὐκ ἔσται ὑμῖν τοῦτο εἰς δόξαν παρὰ τοῦ ἁγίου Βησσαρίωνος ».

Βλέπετε, ἀδελφοί, τὸν οὐρανόν, καὶ τὸν λαμπρὸν ἥλιον; καὶ τὴν ἀργυροειδῆ σελήνην, καὶ τὰ πολύφωτα ἄστρα; βλέπετε τὰ τέσσαρα στοιχεῖα; βλέπετε τὰ πολυποίκιλα δένδρα; καὶ τὰ ἀναρίθμητα γένη καὶ εἶδη τῶν ἀλόγων ζώων; ὅλα ταῦτα ἀκαταπαύστως ὕμνοῦσι τὸν Θεόν, καὶ δοξάζουσι, ὅχι μὲ φωνὰς καὶ λόγους, ἀλλὰ ἐμπράκτως καὶ μὲ τὰ ἔργα· ἐπειδὴ διὰ μέσου τῆς ὠραιότητος καὶ λαμπρότητός των, διὰ μέσου τῆς δυνάμεως καὶ τῆς εὐτάκτου κινήσεως, καὶ ὅλων τῶν ἄλλων φυσικῶν ἀρετῶν καὶ χαρίτων τους, παρακινοῦσι τοὺς βλέποντας αὐτὰ λογικοὺς ἀνθρώπους, νὰ ὑμνῶσι τὸν Ποιητὴν τους, καὶ νὰ τὸν δοξάζωσι. Διὰ τοῦτο ὁ μὲν προφήτης Δαβὶδ εἶπεν· « οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ »· ὁ δὲ μέγας Γρηγόριος ὁ Θεολόγος λέγει, « πάντα ὑμνεῖ, » καὶ δοξάζει φωναῖς ἀλαλήτοις· ἐπὶ πᾶσι γὰρ εὐχαριστεῖται ὁ Θεός· καὶ ὄντως ὁ ἐκείνων ὕμνος ἡμέτερος γίνεται, παρ' ὧν ἐγὼ τὸ ὑμνεῖν λαμβάνω (λόγος εἰς τὴν νέαν Κυριακὴν) στοχασθῆτε λοιπὸν, ἀδελφοί καὶ Πατέρες, πόση ἀτιμία, καὶ πόση ἐντροπή εἶναι, τὰ μὲν ἀναίσθητα καὶ ἄλογα ποιήματα τοῦ Θεοῦ, νὰ τὸν δοξάζωσι μὲ τὰ ἔργα των· ἡμεῖς δὲ οἱ λογικοί, καὶ κατ' εἰκόνα Θεοῦ κτισθέντες ἄνθρωποι, νὰ τὸν ἀτιμάζωμεν μὲ τὰ ἔργα μας, καὶ νὰ γινώμεθα κατὰ τοῦτο χειρότεροι τῶν ἀλόγων ζώων, καὶ ἀναισθητῶν κτισμάτων.

Διὰ τοῦτο κοντὰ εἰς τὴν διὰ λόγου δοξολογίαν ὅπου κάμνομεν τοῦ ἁγίου Βησσαρίωνος, ἅς προσθέσωμεν καὶ τὴν διὰ τῶν ἔργων

δοξολογίαν, τὴν πλέον εὐπρόσδεκτον εἰς αὐτόν, καὶ ἃς τὸν μιμηθῶμεν ὅλοι, ὅσοι ἐσυνάχθημεν εἰς τὴν ἑορτὴν του, καὶ ἡκούσαμεν τὰ ἔνθεα κατορθώματά του, ἀναλόγως ὁ καθὼς ἕνας, καὶ κατὰ τὴν τάξιν καὶ τὸ ἐπαγγελμα ὅπου ἔχει. Οἱ μὲν οὖν Ἀρχιερεῖς, ἃς μιμηθῶν τὴν μεγάλην ταπεινῶσιν τοῦ ἁγίου, ὅπου εἶναι ἀρετὴ ὑποποιός, τὴν ὁποίαν ἀρετὴν ἔδειξεν ἐμπράκτως ὁ μέγας Ἀρχιερεὺς Ἰησοῦς, ὅταν ἐνίψῃ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν του. Οἱ μονάζοντες δὲ καὶ ἱερεῖς, ἃς μιμηθῶν τὴν ἐλεημοσύνην καὶ συμπάθειαν ὅπου ἔδειξεν ὁ ἅγιος εἰς τοὺς πτωχοὺς, εἰς τοὺς φυλακωμένους, εἰς τὰς χήρας, καὶ ὀρφανὰ. Ἄλλος ἃς μιμηθῇ τὴν ἀδελφὴν τῆς ταπεινώσεως, ὅπου εἶναι ἡ πραότης, τὴν ὁποίαν ἐξαίρετως εἶχεν οὗτος ὁ ἅγιος, καθὼς ἡ ἡσιογραφία αὐτοῦ ἐπαράστησεν. Ἄλλος ἃς μιμηθῇ τὴν ἀγιότητα αὐτοῦ, ὅπου ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἡγωνίζετο, πῶς νὰ ἀρέσῃ τῷ Θεῷ, καὶ ἐφύλαττεν ἀπαρασαλεύτως τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· ἄλλος ἃς μιμηθῇ τὴν ἐγκράτειαν καὶ χαλιναγωγίαν τῶν παθῶν ὅπου ἐφύλαττε, καὶ δὲν ἐμίανε τὸ κατ' εἰκόνα Θεοῦ, ἀλλὰ τὸ ἐτήρησεν ἀλώδην, καὶ ὑπέταξε τὸ χεῖρον εἰς τὸ κρεῖττον, τουτέστιν ὑπέταξε τὸ σῶμα εἰς τὴν ψυχὴν, καὶ σχεδὸν καθὼς ἕνας, ἐν τρόπῳν εἰσερχόμενος εἰς κἀνένα πολυανθὴ λειμῶνα, τρυγᾷ ὅποιον ἀπὸ τὰ ἄνθη ἤθελε τοῦ ἀρέσῃ, τοιουτοτρόπως καὶ ἀπὸ τὸν πολυανθὴ λειμῶνα τῶν ἀρετῶν τοῦ ἁγίου τρύτου, ἃς τρυγήσῃ, δηλαδὴ ἃς μιμηθῇ καθὼς ἕνας, ὅποιαν ἀρετὴν, ἤθελε δυνήθῃ νὰ κατορθώσῃ, μόνον κενὸς νὰ μὴ φανῇ, μόνον νὰ μὴ ἀμελήσῃ· πᾶς τις ὁ πανηγυρίζων τὸν ἅγιον. Καὶ ἐάν οὕτω ποιήσωμεν, πρῶτον θέλομεν φανῇ εὐάρεστοι εἰς τὸν Θεόν· καὶ δευτέρον θέλομεν χαροποιήσῃ καὶ τὸν ἅγιον, ὁ ὁποῖος θέλει μᾶς ἔχει ὡς τέκνα του πνευματικὰ, εὐλογῶν ἀοράτως ἡμᾶς, καὶ θέλει εἶναι βοηθὸς μας θερμότατος, τόσον εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν, ὅσον καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς μελλούσης κρίσεως καὶ ἀνταποδόσεως, θέλει πρεσβεύσῃ δηλαδὴ τὸν ἀδέκαστον κριτὴν, διὰ νὰ μὴ συνερισθῇ τὰς ἀπείρους ἡμῶν ἀμαρτίας, καὶ διὰ νὰ μὴ μᾶς καταδικάσῃ εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον.

Ἄλλ' ὃ θεὸς καὶ ἱερά τοῦ ἁγίου Βησσαρίωνος κεφαλὴ, (στρέφω γὰρ τὸν λόγον μου πρὸς σε, καὶ ὡσάν νὰ εἶσαι ἑμψυχος καὶ ζωντανὴ μετὰ σοῦ διαλέγομαι)· χαίροις, διατὶ σὺ ἐδόξασες τὸν Θεὸν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀντεδοξάσθης παρὰ Θεοῦ μετὰ τὴν ἀπειροδύναμον χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος· ὃ ἁγιωτάτη καὶ σεβασμία κεφαλὴ, χαίροις· διατὶ ἐσὺ οὐσα ἡνωμένη μετὰ τὴν κεφαλὴν τῶν ἀπάντων τὸν Χριστὸν, ὑψώθης κατὰ τὸ γεγραμμένον ὡς κάρμηλος· δὲν ἐφρόνεις τὰ ἐπίγεια, ἀλλὰ πάντοτε ἐφρόνεις τὰ ἐπουράνια· οὐ ἔστι Χριστὸς ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος, καὶ διὰ τοῦτο ἐστάθης ἀληθινὴ κεφαλὴ, ἡγουν αὐτοκράτωρ, καὶ ἡγεμονεύτρια ὅλων τῶν

ἀλόγων παθῶν καὶ ὀρέξεων· ὃ γλυκυτάτη καὶ κοσμοπόθητι τοῦ Βησσαρίωνος κἀρα, χαίροις· διατὶ ἐσὺ ἐφύλαξες σώας καὶ καθαράς τὰς αἰσθήσεις εἰς ὅλην σου τὴν ζωὴν, καὶ εἶσαι ἄβυσσος διὰ τοῦτο νὰ ἐγκωμιάξῃσαι, μετὰ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἐγκώμια ὅπου ἔγραψε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἰς τὸ ἄσμα τῶν ἁσμάτων. Σὲ προσκυνούμεν λοιπὸν, ὃ θαυμαστὴ κεφαλὴ· διατὶ οἱ ἐδικοί σου ὀφθαλμοὶ ἐστάθησαν πάντοτε ἀκέραιοι ὡς περιστεραί, καθήμεναι ἐπὶ πληρώματα ὑδάτων, λελουμένοι ἐν γάλακτι καὶ ὡς λίμναι ἐν Ἑσέθων, καθὼς γέγραπται, τὰ δάκρυα χέουσai. Σὲ ἀσπαζόμεθα· διότι αἱ ἐδικαί σου ἀκοαὶ ἦτον πάντοτε ἀνεφγμέναι, διὰ νὰ ἀκούουν τὴν φωνὴν τοῦ νοητοῦ νυμφίου, κατὰ τὸ γεγραμμένον· δείξόν μοι τὴν ὄψιν σου, καὶ ἀκούτισόν με τῆς φωνῆς σου. Σὲ καταφιλοῦμεν μετὰ ὅλην μας τὴν καρδίαν· διατὶ ὁ ἐδικός σου μυκτὴρ ἐστάθη πάντοτε, κατὰ τὸ γεγραμμένον, ὡς πύργος λιθάνου, σκοπεύων πρόσωπον δαμασκοῦ, καὶ ἡ ὁσμὴ τῆς ῥίνος σου ὡς μῆλα εὐωδιάζουσα ἐκ τῆς ἄνωθεν εὐωδίας τοῦ πνεύματος. Σὲ ἐπαινούμεν μετὰ ὅλην μας τὴν δύναμιν· διατὶ ἐσὺ ἐκίνεις πάντοτε τὸ στόμα καὶ τὴν γλῶσσάν σου εἰς δοξολογίαν Θεοῦ, καὶ εἰς διδασκαλίαν τοῦ πλησίον. Ἦεν « καὶ ἦτον ὡς σπαρτίον τὸ κόκκινον χεῖλ σου· καὶ ἡ λαλιά σου ὡραία· μέλι καὶ γάλα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν σου· καὶ ὁ λάρυγξ ἐφαίνετο γλυκασμός, καὶ ὅλος ἐπιθυμία. Τί ὡραιώθησαν οἱ γεγραμμένοι σου ὀδόντες, ὡς ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων, αἱ ἀνέθησαν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ; αἱ πᾶσαι διδυμεύουσai, καὶ ἀτεκτοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς; τί ὡραιώθησαν αἱ σιαγόνες σου ὡς τρυγόνος, καὶ ὡς φιάλαι τοῦ ἀρώματος, φύουσai μυρσικά; τί ὡραιώθησαν αἱ παρειαὶ καὶ τὰ μῆλά σου, ὡς λέπυρον τῆς ῥόας ἐκτὸς τῆς σιωπῆς σου; Τί ὡραιώθη; Τί ἡδύνθη, λιθομαργαρά· χρυσε κεφαλὴ, ἐν ταῖς πνευματικαῖς ταύταις τρυφαῖς σου, ἐν οὐρανίαις εὐωδαῖς, καὶ πνευματικαῖς ὁσμαῖς, ὅπου ὑπερβαίνουσιν ἅπαντα τῆς γῆς τὰ ἀρώματα; ἐν θαυματουργαῖς μυριάς, ὅπου μιμούνται τοῦ Σιλωάμ τὴν πηγὴν εἰς τὴν πλημμύραν καὶ τὸ τρέξιμον; » Σὲ μακαρίζομεν ἡμεῖς ὅλοι, ὅπου ἐσυνάχθημεν ἐδῶ σήμερον· διατὶ τέλος πάντων, ἐσὺ εἶσαι τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου σου, τὸ μόνον ἐξαίρετον καύχημα· ἐσὺ εἶσαι τοῦ πανώλους λοιμοῦ ἡ φοβρά, καὶ ὁ ἀφανισμός, καὶ πάσης ἄλλης ἀσθενείας ὁ διώκτης καὶ ἰατρός. Καὶ σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν (μᾶλλον δὲ διὰ σοῦ, καὶ μετὰ σοῦ δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμεν ἐνταυτῷ καὶ τὴν ἐν οὐρανίοις μακαρίαν καὶ θεοειδεστάτην ψυχὴν σου) εἰσάκουσον τῆς ταπεινῆς δεήσεως ἡμῶν· καὶ τὸ μὲν ἱερόν σου τοῦτο μοναστήριον φύλαττε, ἀνώτερον πάσης ἀνάγκης καὶ περιστάσεως· τὴν δὲ ἐπαρχίαν σου ταύτην, καὶ ὅλους ὅπου προσκα-

λοῦν τὴν ἁγίαν καὶ χαριτόδωτον σὺν κάραν εἰς πᾶσαν ἀνάγκην
των, ῥύου καὶ διαφύλαττε παντοίας δεινῆς κακώσεως· καὶ ἡμᾶς
ἅπαντας τοὺς ἐορτάζοντας ἐδῶ πνευματικῶς τὴν ἁγίαν μνήμην
σου, καὶ ὅλους τοὺς συνωνύμους σου, τοὺς καὶ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ
κόσμου σὲ ἐορτάζοντας, εἰς μὲν τὴν παροῦσαν ζωὴν σκέπε καὶ
διαφύλαττε ἀπὸ πάσης ἐλάβης τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν·
καὶ ἐνδυναμόνέ μας, διὰ τὸ νὰ μιμούμεθα καὶ ἡμεῖς ὅσον τὸ δυνατόν
τὴν ἐνάρετον ζωὴν καὶ τὰ ἔργα σου· εἰς δὲ τὴν μέλλουσαν ἀξίω-
σον ἡμᾶς τῆς οὐρανίου βασιλείας διὰ τῶν πρεσβειῶν σου· ἵνα
ἅπαντες ὁμοφρόνως δοξάζωμεν, τὴν σὲ δοξάσασαν ἁγίαν Τριάδα,
τὸν Πατέρα, τὸν Υἱὸν, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἧ πρέπει πᾶσα
δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνσεις, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΟΥ.

Πρὸς τὸν Πανιερώτατον Σεβασμιώτατον καὶ Θεοπρόβλητον

ΑΓΙΟΝ ΛΑΡΙΣΣΗΣ

ΚΥΡΙΟΝ ΚΥΡΙΟΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑ ΣΤΙΧΩΝ ΗΡΩΕΛΕΓΕΙΩΝ.

Ελλάς ἡγαθέων τροφός, ἡρώων τε σοφῶν τε,
Ἴρὸν τὸν πάλαι Βησσαρίωνα τέκε.
Νῦν δ' οὖν Ἀρχιεθὺτην Διονύσιον τέθρεφε λαμπρῶς,
Μουσῶν ταῖς ἀρεταῖς κ' ἡγαθέων χάρισιν.
Ὅς Λαρισαίων καλλίστην ζάθεον ἔδραν,
Βησσαρίων ὥσπερ δ' ἄλλος ἄγαν τιμάει.
Ὀλιβοδαίμονες γοῦν ἐς λυκάβαντας· ἰθύνων
Ποίμνην τ' ἐκσώζων τὴν λογικὴν ὁσίως.

Εἰς σημεῖον εὐγνωμοσύνης καὶ ὀφειλομένης ὑποκλίσεως.

Ἡ ἡμετέρα Τυπογραφία.

Ποίημα Ἀρχιμνδρίτου Ἰωσήφ.

Κανὼν Παρακλητικὸς ψαλλόμενος μετὰ τῆς ἁγίας κάρας πρὸς
τὸν ἅγιον Βησσαρίωνα. Εὐλόγησαντος τοῦ Ἱερέως, ἀρχόμεθα
τὸ, Κύριε εἰσάκουσον. Εἶτα Θεὸς Κύριος. Καὶ τὰ παρόντα
ταῦτα εἰς ἦχον δ'. Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς.

Τῷ τοῦ Χριστοῦ ἱερομύστη προσδράμωμεν.
Τοῖ ἐν νόσοις χαλεπαῖς κατακείμενοι, ἐν κα-
τανύξει κράζοντες ἐκ βάθους ψυχῆς, ἅγιε βοή-
θησον, Βησσαρίων Θεόφρον, σπεῦσον ἐξελοῦ ἡ-
μᾶς τῆς δεινῆς ἀσθενείας, μὴ ἀποστρέψῃς ὑγείας
κενρὺς, τοὺς προσκυνοῦντας τὴν πάνσεπτον κάρ-
αν σου.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Οὐ σιωπήσωμέν ποτε Θεοτόκε. Καὶ εὐθὺς
ὁ Ν'. Ὁ Κανὼν. Ὡς δὲ ἁ. ἦχος πλ. δ'. Ἰγρὰν διοδεύσας.

Νόσῳ συνεχόμενος χαλεπῇ, πρὸς σὲ καταφεύ-
γω, τὴν ὑγείαν ἐπιζητῶν, ὦ Πάτερ θεόφρον
Βησσαρίων, ὁξὺς μοι νῦν ἱατρός ἐπιφάνηθι.

Πειρασμῶν κλονοῦσί με προσβολαί, δεινῆς ἀ-
θυμίας, ἐμπιπλῶσαί μου τὴν ψυχὴν, γα-
λήνην παράσχου Βησσαρίων, τῷ τῇ θεῖα κάρᾳ
σου, πίστει προστρέχοντι.

Χριστὸν τὸν Σωτῆρα Πάτερ σοφέ, δυσώπει
ἀπαύστως, λυτρωθῆναί με τῶν κακῶν, σοὶ
γὰρ νῦν προσφεύγω Βησσαρίων, πνεῦμ' ἀνατείνω
καὶ διάνοιαν. Θεοτοκίον.

Νοσοῦντα τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, ἐπισκο-
πῆς θείας, καὶ προνοίας τῆς παρὰ σοῦ, ἀ-

ξίωσον μόνη Θεομήτορ, ὡς ἀγαθὴ ἀγαθοῦ τε λο-
χεύτρια.

ᾠδὴ γ'. Ὁ Εἰρμός. Σὺ τὸ στερέωμα.

Σὺ ἡμῶν βοήθεια, ὦ Βησσαρίων μακάριε, σὺ
ἱατρός, παθῶν ἀνιάτων, καὶ δεινῶν ἀπολύ-
τρωσις.

Κάρα σου ἡ πάνσεπτος, πηγάζει χύδην τὰ
θαύματα, πᾶσι πιστοῖς, τοῖς προσκαλου-
μένοις, εἰς παθῶν ἀπολύτρωσιν.

Εἷνα καὶ παράδοξα, βλύζουσι θαύματα ἐν-
δοξε, κάρας ἐκ σῆς, τοῖς πιστῶς αἰτοῦσι,
τὴν θερμὴν σου ἀντίληψιν.

Θεοτοκίον.

Δὸς ἡμῖν βοήθειαν, ταῖς ἰκεσίαις σου πάντα
γενε, τὰς προσβολὰς ἀποκρουομένη, τῶν δει-
νῶν περιστάσεων.

Διάσωσον ἐκ νοσημάτων τοὺς δούλους σου
Βησσαρίων, ὅτι πίστει μετὰ Θεὸν εἰς σέ
καταφεύγομεν, τὴν κάραν σου προσκυνοῦντες ἐκ
πόθου.

Ἐπίβλεπον ἐν εὐμενείᾳ, καὶ τὰ ἐξῆς. Εἴτα μνημονεύει ὁ Ἱερεὺς.

Καὶ λέγομεν Τροπάριον. Πρεσβεῖα θερμῇ.

Νοσοῦντας ἡμᾶς, καὶ πίστει καταφεύγοντας,
πρὸς σκέπην τὴν σὴν Βησσαρίων μακάριε
ἴασαι τάχος δεόμεθα, ὡς ἱατρός πανάριστος· καὶ
ἐκ κινδύνων λύτρωσαι ἡμᾶς, ἐκ πόθου τὴν κά-
ραν σου γεραίροντας.

ᾠδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

Τοὺς θορύβους τοῦ βίου μου, Ἱεράρχα κό-
πασον ταῖς πρεσβεΐαις σου, καὶ τὸν κλύ-

δῶνα κατεύνασον, τῶν παθῶν ψυχῆς καὶ τοῦ
σαρκίου μου.

Ο Χριστὸς ὃν ἐπόθησας, καὶ δι' ὃν ἡγήσω
πάντα ὡς σκύβαλα, κεφαλὴν σὴν ἐδώ-
ρῆσατο, τοῖς νοσοῦσι μέγα παραμύθιον.

Απολαύοντες πάντοτε, Βησσαρίων Πάτερ
τῶν δωρημάτων σου, ἀναμέλπομεν ἐφύμνιον,
οἱ γινώσκοντές σε εὖεπήκοον.

Θεοτοκίον.

Οἱ ἐλπίδα καὶ στήριγμα καὶ τῆς σωτηρίας
τεῖχος ἀκράδαντον, κεκτιμένοι σε πανύμνη-
τε, δυσχερείας πάσης ἐκλυτρούμεθα.

ᾠδὴ ε'. Φώτισον ἡμᾶς.

Εμπλησον χαρᾶς, Βησσαρίων τὴν ἐμὴν ψυ-
χὴν, βεβυθισμένην ἐν περιστάσει, καὶ ἐ-
πιφοραῖς ἀνιαραῖς κινδυνεύουσιν.

Δύτρωσε ἡμᾶς ἐκ κινδύνων Βησσαρίων σοφέ,
ὡς παρρήσιαν ἔχων πρὸς Κύριον, καὶ δυ-
σώπει ἐκτενῶς ὑπὲρ ἡμῶν τὸν Θεόν.

Παῦσον τὴν δεινὴν, τῆς ἐμῆς ψυχῆς ἀσθέ-
νειαν, ἐν κατανείξῃ θερμῇ δέομαι, ὦ Βησ-
σαρίων Ἱεράρχα παμμακάριστε.

Θεοτοκίον.

Ιάσαι Ἀγνή, τῶν παθῶν μου τὴν ἀσθένειαν,
ἐπισκοπῆς σου ἀξιώσασα, καὶ τὴν ὑγίαν
τῇ πρεσβεΐᾳ σου παράσχου μοι.

ᾠδὴ ε'. Ἰλάσθητό μοι Σωτήρ.

Ησὴ σεπτὴ κεφαλὴ, θεόθεν χάριν ἐδέξατο,
ἰᾶσθαι πάθημα βροτῶν, ἐλαύνειν τε δαί-

μονας, λοιμῶ συσχεθέντας τε, τῷ πανῶλει τά-
χος, ἐξαιρεῖσθαι παμμακάριστε.

Εβίωσας ἐπὶ γῆς ὡς ἄσαρκος παναοίδημε,
ταῖς διὸ καὶ ἡ κἀρα σου, πηγάζει ὡς κρήνη,
τοῖς νοσοῦσι τὰ ἰάματα.

Ηλάρισσα ἐπὶ σοί, ἐν δίκῃ μάκαρ ἀδρύνε-
ται, Δουσίκου δὲ σὴ μονή, δικαίως ἀγάλ-
λεται, τὴν πάντιμον ἔχουσα, κεφαλὴν σου Πά-
τερ θησαυρὸν ὥσπερ πολύτιμον.

Θεοτοκίον.

Ρυσθείμεν τῶν δεινῶν, πταισμάτων ταῖς ἰκέ-
σίαις σου, Θεογεννήτωρ Ἀγνή· καὶ τύχοι-
μεν πάναγνε τῆς θείας ἐλλάμψεως, τοῦ ἐκ σοῦ
ἀφράστως σαρκωθέντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Διάσωσον ἐκ νοσημάτων τοὺς δούλους σου
Βησσαρίων, ὅτι πίστει μετὰ Θεὸν εἰς σέ
καταφεύγομεν, τὴν κἀραν σου προσκυνοῦτες ἐκ
πόθου.

Ἐπίδλεψον ἐν εὐμενείᾳ κτλ. Ὁ Ἱερεὺς μνημονεύει, ὡς δεδήλωται.

Καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν εὐθὺς τὸ Κοντάκιον.

Ἐπιφάνης σήμερον.

Κατανύξει κράζωμεν καὶ θερμὴ πίστει, Βησ-
σαρίων ἅγιε, ἐκ τοῦ δεινοῦ λοιμοῦ ἡμᾶς,
καὶ πάσης νόσου ἐκλύτρωσαι, τοὺς προσκυ-
νοῦντας τὴν ἑνδοξὸν κἀραν σου.

Καὶ εὐθὺς τὸ προκείμενον. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν.

Στίχ. Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη. Καὶ ὁ Ἱερεὺς.

Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιώθηναι.

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν ἁγίου Εὐαγγελίου.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινῶ, καὶ ὄχλος
μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰου-
δαίας, καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος·
οἱ ἦλθον ἀκούσαι αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν, καὶ
οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, καὶ ἑθεραπεύοντο· καὶ
πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει ἅπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ
ἐξήρχετο, καὶ ἴατο πάντας· καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς
αὐτοῦ εἰς τοὺς Μαθητάς αὐτοῦ, ἔλεγε· Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι
ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν,
ὅτι χορτασθήσεσθε· μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσατε· μα-
κάριοι ἐστε, ὅταν μισήσωσιν ἡμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορί-
σωσιν ἡμᾶς, καὶ ὀνειδίωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς
πονηρὸν ἕνεκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· χαίrete ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡ-
μέρᾳ· καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς
οὐρανοῖς.

Καὶ εὐθὺς Δόξα. Ἦχος β'. Ταῖς τοῦ Ἱεράρχου. Καὶ νῦν. Ταῖς
τῆς Θεοτόκου. Εἴτα Ἐλέησάν με ὁ Θεός, καὶ τὸ παρὸν Τροπά-
ριον. Πρὸς τὸ, Ὅλην ἀποθέμενοι.

Ψυχὴν τε καὶ σῶματι, νοσοῦντες δεῦτε ἐν
πίστει, νῦν κατασπαζόμενοι ἁγιάσθητε· νό-
σους γὰρ παύεται, δαίμονας ἐλαύνει, καὶ ψυχῆς
ἰᾶται πταίσματα· καὶ γὰρ ἐδέξατο, χύδην ἐκ
Κυρίου τὰς χάριτας, Βησσαρίων ὁ μέγιστος,
ζήσας ἐπὶ γῆς ὡς περ ἄσαρκος· σημεῖα δὲ
ταῦτα· τὰ θαύματα, καὶ κἀρα ἡ σεπτὴ, ἣν προ-
σκυνοῦντες δεόμεθα σῶσον ἡμᾶς Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς. Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου. Καὶ τὰ ἐξῆς.

Ὡς δὲ ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

Τῷ ἁγίῳ τεμένει, ἐν ᾧ σῶμα τὸ θεῖον σου
κατατέθειται, προστρέχων πᾶς τις πίστει,

εὐμοιρεῖ ἱαμάτων, καὶ κραυγάζει γηθόμενος
ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ω θαῦμα, πῶς τῷ τάφῳ, ἀπεκρύβη ἡ κάρα,
σου Βησσαρίων σοφέ, ἡνίκα τὴν σοφὴν
σου, τῆς πίστεως ὁ ξένος, κατεσύλει ὁ ἄθλιος
εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Ως καλὴ, ὡς εὐώδης, Βησσαρίων παμμάκαρ,
ὡς χαριτόβρυτος, ἡ κάρα σου τυγχάνει
διὸ καὶ εὐχαρίστως, γεγηθότες κραυγάζομεν ὁ
τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ολον σὲ ἱαμάτων, καὶ πηγὴν εὐσπλαγχνίας
καὶ ἀγιότητος, καὶ τεῖχος σωτηρίας, νο-
σούντων τε ὑγείαν, ἐπιστάμενοι κράζομεν ὁ τῶν
Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Θεοτοκίον.

Σωμάτων μαλακίας, καὶ ψυχῶν ἀρρώστίας
Θεογεννήτρια, τῶν πόθῳ προσιόντων, τῇ
σκέπῃ σου τῇ θεῇ, θεραπεύειν ἀξιώσον, ἡ τὸν
Σωτῆρα Χριστὸν ἡμῖν ἀποτεκοῦσα.

Ὡδὴ ἡ. Τὸν Βασιλεῖα τῶν Οὐρανῶν.

Τοὺς ἐκ λοιμοῦ τε, καὶ πάσης ἄλλης ἀνάγκης,
συσχεθέντας, Πάτερ Βησσαρίων, φύλαττε
καὶ σῶζε, θερμῇ σου προστασίᾳ.

Τοὺς ἐν πίστει καὶ εὐλαβείᾳ ζητοῦντας, εἰς
ἱάσιν τὴν σὴν κάραν θεόφρον φύλαττε, καὶ
σκέπε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τὰς ἀμπελώνων τε καὶ ἀγρῶν ἀφορίας, νόσους
τε βοσκημάτων ἀλόγων, ἄλθανον θεόφρον,
εὐχαῖς σου εὐπροσδέκτοις.

Θεοτοκίον.

Τῶν πειρασμῶν σὺ τὰς προσβολὰς ἐκδιώκεις,
καὶ παθῶν τὰς ἐφόδους παρθέने, ὅθεν σε ὁ-
μνοῦμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὡδὴ β'. Κυρίως Θεοτόκον.

Ελλάς σὺν Θετταλία, πέδον τε Βλαχίας,
Ἡπείρου τόπος, τὴν κάραν ὑμνήσατε, ταῖ
Βησσαρίωνος θείαν καὶ χαριτόβρυτον.

Πηγάζει γὰρ ὡς κρήνη, θαύματα τοῖς πόθῳ,
προσκαλουμένοις αὐτὴν καὶ ἐκ πίστεως,
καὶ διασώζει ἐκ πάσης βλάβης καὶ θλίψεως.

Τοὺς πόθῳ προσκυνοῦντας, τὴν σεπτὴν σου κά-
ραν, καὶ τὴν σὴν μνήμην φαιδρῶς ἐορτάζον-
τας, Πάτερ ἡμῶν Βησσαρίων, πάντας εὐλό-
γησον.

Θεοτοκίον.

Κακώσεως ἐν τόπῳ, τῷ τῆς ἀσθενείας, τα-
πεινωθέντα παρθέने θεραπείουσον, ἐξ ἀρρώ-
στίας εἰς ῥῶσιν μετασκευάζουσα.

Καὶ εὐθὺς τὰ Μεγαλυνάρια. Παλλομέναν δὲ τούτων θυμῷ ὁ
Ἱερεὺς, ἐνθα γίνεται ἡ παράκλησις.

Οτῆς Λαρισσαίων μέγας ποιμὴν, καὶ τῶν
μοναζόντων, ὁ προστάτης καὶ ὁδηγός
Βησσαρίων Πάτερ, παμμάκαρ Ἱεράρχα, ἡμῶν
τῶν σὲ τιμώντων αἰὲ μνημόνευε.

Κάραν σου τὴν θεῖαν ὡς θησαυρόν, ἄσυλον
πλούτουσα, Βησσαρίων ἡ σὴ μονή, χαί-

ρει καυχωμένη, καὶ σέ ᾗει δοξάζει, τὸν ρεῖθρα
 ἰαμάτων ἀναπηγάζοντα.

Δέσιν προσάγαγε τῷ Θεῷ, Βησσαρίων Πά-
 τερ, ὑπὲρ τέκνων τῶν σῶν σοφῆ, τῶν τὴν
 θεῖαν κάρην, τὴν σὴν ἐπιζητούντων, καὶ εὐλο-
 γίαν δίδου τούτοις καὶ ἔλεος.

Πᾶς ὁ τῶν ὁσίων θεῖος χορὸς, καὶ Ἀρχιερέων
 Βησσαρίων στίφος σεπτὸν, θεῖόν σου τὸ
 Πνεῦμα, ἐδέξαντο σὺν πάσῃ, χαρᾶ ἐν τοῖς ὑ-
 ψίστοις, ὡς τούτων σύσκηνον.

Τάγμισι τοῖς ἄνω συμπαρεστῶς, θρόνῳ τῆς
 Τριάδος, καὶ σὺν στίφει Ἱεραρχῶν, καὶ
 χοροῖς ὁσίων, θεόφρον Βησσαρίων, μνημόνευε
 τελούντων ἡμῶν τὴν μνήμην σου.

Βησσαρίων Πάτερ θαυματουργέ, ῥύου σοὺς ἡ-
 μέτας, ἐκ λιμοῦ τε καὶ τοῦ λοιμοῦ, πληγῆς
 τε ἀκρίδος, καὶ τελευτῆς τῶν ζώων, καὶ πάσης
 ἄλλης βλάβης ταῖς ἰκεσίαις σου.

Αἱγλης ἐμφορούμενοι τριλαμποῦς, ἐν μεθέξει
 θεῖα, Βησσαρίων σὺν τῷ σοφῷ, Ἀχιλλεΐῳ
 ὄμα, καὶ τῷ Οἰκουμένιῳ, ἀκτῖνα φωτοφόρον ἡ-
 μῖν ἐκπέμψατε.

Ἐπισφράγισμα δὲ τούτων ψάλλεται, καὶ ἡ Τιμιωτέρα, ἥτοι τὴν
 Τιμιωτέραν τῶν Χερουδīm. Καὶ τὰ ἐξῆς. Τὸ Τρισάγιον. Ὅτι σοῦ.
 Τροπάριον. Ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ τὰ λοιπά. Ὁ Ἱερεύς. Ἐλέησον
 ἡμᾶς. Καὶ τὰ ἐξῆς. Ψάλλομεν δ' ἐν τέλει καὶ τὸ παρὸν Τροπάριον.

Εκ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους σου,
 φύλαττε Πάτερ θεόφρον Βησσαρίων, ἵνα
 προσκυνῶμέν σου, κεφαλὴν τὴν χαριτόδρυτον.

Τροπάρια εἰς τὸν Ἀγιασμόν.

Τοὺς τὴν κάραν σου τὴν θεῖαν προσκυνοῦντας,
 καὶ τιμῶντας αὐτὴν μετὰ πίστεως, πάσης
 ἀνάγκης, Βησσαρίων λύτρωσαι.

Ἔτερον.

Προσκυνοῦμεν καὶ τιμῶμεν Βησσαρίων, τὴν
 σεπτὴν σου κάραν καὶ τρισόλβιον, λοιμὸν
 γὰρ παύει τοῦ Χριστοῦ τῇ χάριτι.

Ἔτερον.

Οἱ ἐν νόσοις κατακείμενοι ἀθλίως, τῆς παν-
 σέπτου Βησσαρίων κάρας σου, μόνη τῇ
 ψαύσει, τὴν ῥῶσιν λαμβάνουσι.

ΤΕΛΟΣ ΚΑΙ ΤΩ: ΘΕΩ: ΔΟΞΑ.